

„Bože trbě Bogā bogati, kako lüdi“. (Ap D 5 29.)

EVANGELIČANSKI 1939 KALENDARI

„Né je mrla deklička nego spis“. (Mk 5. 39.)

Cena 8 Din.

PETANJSKA SLATINA

BOGATO OGLIĆNA KISELI NATRON-
LITION KISELICA EVROPE

ZDRAVILNA VODA

L A S T N I K I :

JOSIP in IVAN VOGLER

POŠTA, BRZOJAVNA in ŽELEZNIŠKA POSTAJA

SLATINA RADENCI

PRIPOROČENA IN SPOREDNA
Z ŽNAMENITIM BILINEROM

1897/18

EVANGELIČANSKI KALENDARI za 1939. návadno leto.

XVIII. LETNI TEKÁJ.

Vódáni po
PREKMURSKOJ EVANGELIČANSKOJ ŠINJORIJI.

Čisti dobiček se na cerkvene dobrotné cile obrné.

N 8536 / 1959

Štampano v Prekmurski Tiskarni, odgovoren Hahn Izidor v Murski Soboti.

Rêč boža i návuk Lutherov
nigdár neprêde.

Potrêbna znánja na 1939. leto.

Od račúnanja vrêmena.

Krstšanskoga vrêmena računanja tekôče 1939. leto od Kristušovoga rodjenjá mao račúnamo. Tô je návadno leto, štero z-365 dnéarov, ali z-52 tjedna i z-1 dnéva stojí. Začne se z-nedelov i dokonča se z nedelov. — Cérkevno leto se začne z 1. adventskov nedelov.

Stároverskoga kalendarija 1939. januára 1. dén. na naš januára 14. dén spádne.

Židovje lêta od stvorjenja svêta mao račúnajo. Svoje 5700. leto májo od 14. septembra 1939.

Törki i Mohamedánskoga vadlûvánja drûgi nasledníci vrêmen od Mohameda pobèga z-Mekke v-Medino začnejo, ka za Hedsra imenûjejo i je njihovo 1358. leto.

Lejtni čas :

Sprotolêtje se začne márca 21-ga ob 1 vôri 29 min. Nôč i dén sta toga časa ednáko dûgiva.

Leto se začne junija 22-ga ob 8 vôri 40 min. Prinás je toga časa naj-dugši dén.

Jesén se začne septembra 23-ga ob 11 vôri 50 min. Nôč i dén sta zdaj pá ednáko dûgiva.

Zima se začne decembra 22-ga ob 7 vôri 6 min. Prinás je toga časa najkračši dén.

Préstopni svétki :

Velki prétek aprila 7, Vüzem-aprila 9, Krist. v nébo zastoplené mája 18, Risálska nedela mája 28, Sv. Trojstva nedela jun. 4, I. adventska nedela dec. 3.

Fašenski tekáj :

Fašensko vrêmen se začne po Trê králi na drûgi dén, to je januára 7-ga i trpelo bode do februára 21-ga, vsevküp 46 dni.

Preminjávanje meseca se znamenuje :

● mlád, ○ mladanič, ♀ pun, ♂ starič.

Sunce z svojimi planetami :

Na sredi svoji planet je naše sunce.

Glávne planete so: **Merkur** : skorom 8 milijon mil od sunca ; leto na injem trpí 88 dní.

Venus: 15 milijon mil od sunca; leto na njé trpi 225 dní.

Zemla: 20 milijon mil od sunca; leto na njé trpi 365 dní.

Mars: 32 milijon mil od sunca; leto na njem trpi 687 dní.

1204 máli planét do 1925 leta; ali zvēzdzbrodjávci ji ešče vsáko leto nájde več na tistom táli pod nébov.

Jupiter: 107 milijon mil od sunca; okôli sunca obhodi svojo pôt v 12 lêtaj ednôk, zato na njem 12 naši lét trpi edno leto.

Saturnus: 194 milijon mil od sunca; svojo pôt okôli sunca obhodi v 29 leti i 116 dnévi, zato na njem edno leto tak dugo trpi.

Neptun: 621 milijo mil od sunca; okôli príde ednôk v 164 lêtaj i 216 dnévi, leto na njem zato tak dugo trpi.

Uranus: 396 $\frac{1}{2}$ milijon mil od sunca; okôli sunca obhodi svojo pôt v 84 lêtaj.

Planet-planete, štere se náimre okôli vékši planet vrtijo i z-vékšimi vréd pa okôli sunca, se za imesece zovéjo. Zemla má 1, Mars 2, Jupiter 8, Saturnus 10, Uranus 4 i Neptun 1 měsec.

Národní svétki :

28. junija: Vidon dan;

6. septembra: Rojstni den Njegovega veličanstva kralá Petra II.;

1. decembra: Osvetek národnega vjedinjenja Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Planet znamejnje :

Sprolêtje :	Leto :	Jesèn :	Zíma :
Koš	Rak	Vága	Bak
Bik	Oroslán	Rogláč	Deždžev.
Dvojki	Devojka	Strêla	Ribe

POŠTNA TARIFA :

Za návadna písma. Za pisma do téže 20 gr. po vsej državi pristojbina 1·50 D; za 20—50 gr. 2 D; za 50—250 gr. 3·50 D; za 250—500 gr. 5 D; za 500—1000 gr. 10 Din. — Vu zvönske države do téže 20 gr. 4 D; za vsáki nadalni 20 gr. pa 2 Din. več.

Dopisnice (kárte). Znamka 1 D; dopisnica z odgovorom znamka 2 D; — vu zvönske države dopisnica 2 Din.

Tiskovine. Poština za vsáki 50 gr. je 25 par. — Vu zvönske države 50 par. (Téža samo do 2 kg, knjige pa do 3 kg.)

Vzorci blága. Pristojbina za téžo do 100 gr. je 50 par. Za zvönstva 1 D.

Priporôčeno. Za „priporôčeno“ je ešče posebna pristojbina 3 Din. Za zvönstvo 4 Din.

Ekspresne posiljátve. Pristojbina za pisma i dopisnice 3 Din; vu zvönske države 6 Din.

Za vrêdnostna písma. Pristojbina do 100 Din je 4 Din; do 500 Din 5 Din. Obvestnina 50 par, dostavnina 1 Din.

Poštne nakáznice (Utalvánj). Pristojbina do 50 Din 1·50 Din; do 100 Din 2 Din; do 250 Din 3 Din; do 500 Din 4 Din; do 750 Din

5 Din ; do 1.000 Din 6 Din ; do 1.500 Din 7 Din ; do 2.000 Din 8 Din ; do 2.500 Din 9 Din ; do 3.000 Din 9·50 Din ; do 3.500 Din 10 Din ; do 4.000 Din 10·50 Din ; do 4.500 Din 11 Din ; do 5.000 Din 11·50 Din. — Do 5000 Din se lehko pošle po nakázniči. — V inozemstvo do 100 Din 3 Din ; za vsaki nadaljni 100 Din 50 par i 10% ážio.

Položnice (ček). Pristojbina do 100 Din 0·50 Din ; do 250 Din 0·75 Din ; do 500 Din 1 Din ; do 1.000 Din 1·50 Din ; do 2.500 Din 2 Din ; do 5.000 Din 2·50 Din ; do 10.000 Din 3 Din ; do 25.000 Din 4 Din ; do 50.000 Din 5 Din, nad 50.000 6 Din i za vsaki nadalni 100.000 Din i za sleherni ménši zaključni znesek po 1 Din.

Za vozno poštne pošiljátve (závoje-vreče, pakete) se pláča do 1 kg 3 Din, do 5 kg [v daljavi 100 kilometrov] 8 Din, do 10 kg 10 Din, do 15 kg 15 Din, do 20 kg 20 Din.

Telegram vsáka rěč 70 par; na Vogrsko 2·32 Din, v Austrijo 2·61 Din, v Francijo 3·91 Din, v Nemčijo 4·06 Din.

Telefon v lokálnom prest. 3 min. 1 Din, do 25 km 5 Din, do 50 km 9 Din, do 100 km 14 Din, do 200 km 18 Din, do 400 km 22 Din.

Krstšanssoga vrêmena račúnanja nájznamenit  i časi :

Tek. leto je od Jezu�� Kristu��ovoga rojstva mao	1939.
Od I. krst. rim. casara Vel. Konstantina povrn��n��ja mao	1628.
" gr��ntanja rimp��peštv��	1237.
" razl��čenja z��ahodne i zhodne c��rkvi	885.
" gorin��jdenja p��k��senoga pr��ha	597.
" knig��tampanja	499.
" Dr. Luther M��rtona rodstva	456.
" gorin��jdenja Amerike	446.
" za��etka reform��cije	422.
" notriprine��enj�� krumpi��šov v Europo	354.
" dokon��čanja 30 l��etne bojne	291.
" gorin��jdenja lokomotive	240.
" gr��ntanja Amerikanske republike	163.
" potrpl��ivosti zap��ovedi II. J��ó��zeфа	158.
" gorin��jdenja obrambnoga cepljen��	149.
" n��ucanja lokomativnoga haj��ova	136.
" prvoga probanja železnice lokomativa	133.
" gorin��jdenja telegr��fa	91.
" za��etka svetovne bojne	25.

Vlad  rska hi  a kr  lev  ine Jugosl  vije.

Njegovo Veli  anstvo Kr  l Peter II. rojen v Beogradu 6. septembra 1923. — Progl  šen za kral   9. oktobra 1934. zavolo smrti Vít  znoga kr  la Aleksandra I. Zediničela 9. okt. 1934. v Marselli. — Po čl. 41. in 42. ust  ve Kr  ljevine Jugosl  vije vr  jivo kr  lejsko namestniško obl  st: Nj. Kralj. Viso  anstvo knez Pavle Karadjordjevi  , dr. Radenko Stankovi   in dr. Ivo Perovi  .

Njeno Veli  anstvo Kralica Marija, rojena v Gothe (Nemčija) 27. dec. 1899.

Brat Nj. Vel. kralja Nj. Vis. kraljevič Tomisláv, rojen 19. januára 1928. v Beográdi.

Brat Nj. Vel. kralja Nj. Visoč. kraljevič Andrej, roj. 28. junija 1929. v Bledi.

Rodovnica dinastije Karadjordjevićev.

Peter, spadno v boji z Törkami 1733—1784, njegova žena Marica, vmrla 1811. Sin: Karadjordje Juri Petrovič, rojen leta 1762 v Viševci. Vmorjen v noči 12. na 13. junija 1817 v Radovani pri Smederovci, vrhovni srbski vojskovodja od februárja 1804 do septembra 1813; žena Jeléna, hči kneza Nikole Jovanovića v Maslovševa, rojena leta 1765, vmrla 11. februara 1842 v Beogradu.

Toga sin: Aleksander Karadjordjevič, rojen 26. septembra 1806 v Topoli. Njegov prvi vučitelj je bio Dositij Obradovič. Leta 1814 je šou z očom v Austrijo, odkac je v jesén tistega leta odišao v Rusijo, gde se je vložil. Leta 1839 se je vrno v Srbijo, leta 1840 je postao kotriga beogradske okrožne sodnije, leta 1841 adjutant kneza Mihala, leta 1842 pa je bio izbran za kneza Srbije. Leta 1858 je po zaprtji Národne skupščine odstopil, šou je v Austrijo in živo do smrti 22. aprila 1885 v Temešvári. Pokopan je na Dunaju. Njegova žena Persida, hči Jevréma Nenadovića, rojena 1813 v Valjevi, vmrla je 26. marca 1873 na Dunaju.

Njegov sin: Peter, rojen dne 29. julija 1844 v Beográdi, od 2. junija 1903 kral Srbije, od 1. decembra 1918 kral Srbov, Hrvatov i Slovencev, vmrlo je 26. avgusta 1921. Njegova žena Zorka, hči črnogorskoga knéza Nikola I., rojena 11. decembra 1864 v Cetinji, vmrla 4. marca 1890 ravnotam.

Deca: Jelena, rojena 23. oktobra 1884 na Reki, poročena z ruskim velikim knezom Jovanom Konstantinovičem Romanovim, vmarjeni leta 1918 od bolševikov; sin Vsevolod Jovanovič, rojen leta 1914 v Petrogradu.

Gjorgje, rojen 27. aug. 1887, se odpovedao stolonasledništva 27. marca 1909.

Aleksander I., rojen v Cetinji 17. decembra 1888. leta. Prestolonaslednik od 27. marca 1909. Králevsko oblast je vršo od 24. junija 1914. leta kak namestnik. Po ustávi je naslednik kralá Petra I. Velikega Osloboditela od 16. avg. 1921 do 1929. oktobra 3. kak král SHS i od 3. oktobra 1929. kak I. král Jugoslavije. Vmro 9. sept. 1934 v Marseillu.

Jelena, žena bivšega srbskoga poslanika na Dunaju Gjeorgje Simiča.

Arsen, rojen 4. aprila 1859 v Temešvári, poročen z Auroro, knézinjov Demidovov di. S. Donato, razporočena 1896, vmrla 1905. Sin: princ Pavel rojen 15. aprila 1893 v Petrogradu.

Sunca i měseca potemněnje v 1939-tom leti :

V 1939-tom leti bode 2 sunca i 2 měseca potemnenje, od šteri se prinás níden nede vido.

Grehi naše dobe, šteri májo svoj vzrok v pomenkanji hrani i načini življenja, ki je lüdem vsljeni od denešnjih živlenskih prilik, so krivi tomi, da bi se mogle vklip postaviti cele legije pre rano obstaranih lüdi, od šterih trpi vsakši na kakšem defekti prebavnih organov. Zapeka, nadüstost, nereno delovánje čreva, obolenja žalodca, ledvic, jeter, vraničice, žuča i od sečne kisline itd. se opažajo vsgdár teda, gda je že prepozno. Zato je sistematično čiščenje tela velke vážnosti, a najbole populárna so takzvana izrábljenja n. pr. s „Planinka“-čajom Bahovec, ki se nájráj nüca zavolo njegovoga zaneslivoga i prijetnoga delovánja. „Planinka“-čaj Bahovec je právi samo v plombiranih paketaj z napisom proizvajálca: Mr. ph. L. Bahovec, Ljubljana, Kongresni trg. V vsakoj apoteki dobite veliki paket „Planinka“-čaja za Din 20,—, a polovični paket za Din 12.—

Regule vrejmena • Či se na Trikrálovo stréhe snég topí, ali v kolotočni snegá voda teče, rodno leto bode.

Či je sunce na dén Vince,
Pune bodo peovnice;
Z-siljem pun škedjen i párma,
K-Mihály'-vomi dobra brátva
Na Pavlovo vrémen čisto
Nam káže obilno leto.

Či pa vetrno i zvirno,
Prinesti má pomor, bojno.
Či bô megla, de nezdravo,
Človek, stvári škodliv.
Či de pa snejžen i moker,
Bode krûh vžéli i dober.

K tebi pozdigávam Gospodne, dūšo mojo! Bog moj, vu tebi se vüpam.
(Žolt. 25, 1—2).

Vi, kí lúbíte Gospodna, mête v návisti hüdôbo. (Žolt. 97, 10).

Ne zamüdi ponoviti naprejplačilo na Düševní List.

JANUÁR

Mejseca premenjávanje :

5-ga ④ ob 10 véri 30 min., 12-ga C ob 2 véri 10 min., 20-ga ⑤ ob 2 véri 27 min., 28-ga O ob 4 véri 0 min.

Kmeta opravice v-januári:

Vu dvorišči: snejg i léd tá čistiti; škéri popravek i rédjnené. — Na njivaj: gnojá vožnja, skórnatni snejg z svinjámi sklačiti dati, grmovje, trnje trebiti. — V-štali: štale vetriti i tople držati, jasli, kopanje čiste meti, božnejšo i slabšo krmo polagati. — Kurečnjekov dveri, obloke, mostnice z slámov podmetati. — Pri sadovnom drevji: gosanic gnezd preprávlanje, za cepjé vejčic branjé, súho drevje vökopati, za sadjenje cepik jame kopati i za cepljené potrejbno kojno se skrbeti. — V-künijskom ogradčeku: prahšiti, gnoj podkápati, topli gréd rédjnenje. — V-goricaj: gnojiti, kolje priprávlati, víno preťakati, lagve žveplati, naj nespisnivijo, peovnice tople držati i vötřiti.

Február má 28 dní, Süšec

Tjednični dnévi	Proteštantski	Rim. kat.	Sunca		Mejseca		
			zhod	záhod	zhod	záhod	
1	Srēda	Ignac	Ignac pk. m.	1 29	5 00	2 01	4 41
2	Četrtek	Karolin	Svečnica	1 27	5 02	3 14	5 35
3	Pétek	Baláž	Baláz pk. m.	1 26	5 03	4 32	6 21
4	Sobota	Rahel	K. András pk.	1 24	5 05	5 53	7 01
6. tjeden.			Evang. Mat. 20, 1—16. Epist. I. Kor. 9, 24—10, 5.				
5	Nedela	Septuages.	Septuages.	2 23	5 07	7 13	7 35
6	Pondělek	Dorottja	Dorottja d. m.	2 22	5 09	8 31	8 11
7	Tork	Todor	Romuald ap.	2 21	5 09	9 47	8 36
8	Srēda	Aranka	M. sv. Jánoš	2 19	5 11	10 58	9 06
9	Četrtek	Abigail	Aleks. Ciril	2 18	5 12	—	9 37
10	Pétek	Elvira	Skolastika	2 16	5 14	0 07	10 11
11	Sobota	Bertold	L. Marija	2 14	5 16	1 13	10 48
7. tjeden.			Evang. Luk. 8, 4—15. Epist. II. Kor. 11, 19—12, 9.				
12	Nedela	Sexages.	Sexages.	3 12	5 18	2 12	11 30
13	Pondělek	Ella	R. Katalin	3 12	5 18	3 06	12 16
14	Tork	Bálint	Bálint m.	3 10	5 20	3 55	1 03
15	Srēda	Faustin	K. Kolos	3 8	5 22	4 36	2 03
16	Četrtek	Juliána	Juliana m.	3 6	5 24	5 12	3 01
17	Pétek	Donát	Donát pk. m.	3 4	5 25	5 45	4 00
18	Sobota	Konrád	Simon pk. m.	3 3	5 27	6 13	5 01
8. tjeden.			Evang. Luk. 18, 31—43. Epist. I. Kor. 13, 1—13.				
19	Nedela	Quinquag.	Quinquag.	4 2	5 27	6 38	6 02
20	Pondělek	Álmoš	Aladár pk. m.	4 0	5 29	7 03	7 04
21	Tork	Fašenek	Fašenek	4 58	5 31	7 27	8 06
22	Srēda	Geržon	Pepevnica	4 56	5 33	7 52	9 12
23	Četrtek	Alfréd	Dam. Peter	4 54	5 34	8 18	10 15
24	Pétek	Mátjáš	Mátjáš ap.	4 52	5 36	8 48	11 19
25	Sobota	Géza	Géza m.	4 51	5 38	9 21	—
9. tjeden.			Evang. Mat. 4, 1—11. Epist. II. Kor. 6, 1—10.				
26	Nedela	Postna 1.	Invocabit	5 49	5 39	10 02	0 24
27	Pondělek	Ákos	Gábor p.	5 47	5 40	10 50	1 28
28	Tork	Elemér	Román ap.	5 47	5 42	11 47	2 28

Vrejmena houd pouleg Herschela: 1—4 viherní mrzli dnévi, 5—10 gousti vetrovni vihérje, 11—18 mrzlo deždžovje, snežni deždž i námestaj sneg, 19—27 sneženi vihérje.

Prvoga je dén dugi 9 vör 31 minut, do konca mejseca 1 vörö 29 minut prirasté.

Regule vrejmena. Či na svečnico (2 ga) sunce sija i lejpi topel děn-
je sūhsec, tém mrzlejší de málitráven i vüzem. Na svečnico medved vöpride z-
svoje lüknje (brloge) i okouli poglédne, či je lejpo vrejmen, nazáj se povrné spát,
či je pa mrzlo vrejmen, vönej ostáne.

Či je na Majkešovo mrzlo (24), te de ešce 40 dni mrzlo. Záto:

Či nájde léd, spotere ga,

Či nenájde rédo de ga.

N šče nás sebi ne živé . . . (Riml. 14, 7 - 9).

Gde je kinč vaš, tam je i srce vaše (Mat. 6, 21.)

Zemelski človek se z malim zadovoli, či nehodi želenji svojmi po voli.

FEBRUÁR

Mejseca premenjávanje:

4-ga ☽ ob 8 véri 55 min., 11-ga ☐ ob 5 véri 12 min., 19-ga ☽ ob 9
véri 28 min., 27-ga ☐ ob 4 véri 26 min.

Kmela ôpravice v-februári:

Silje premejšati, semensko zrnje čistiti, ž njiv snega vodo doli püstšati, slabo
sejtv z žveplenim ammoniakom gnojiti, od srena pozdigněno sejtv zvalékatí,
trávník čistiti, vláčiti, — oves, ječmen, groko, léčo, grajhščič sejati. — V-štali:
bougšo krmo polagati, obilno nastillati. — Sadovenoga dreyva stébluvje čistiti,
súhe vejke odstrániti, gnojiti. V künjskom ogradčekí: v tople gredé sejati, na
slobodnom grahšč, mrkvečno, petriša, šalátno semen, mak sejati, lük, česnek,
šoško, sprotolejšnji kel saditi.

Márc má 31 dní, Málitráven

Tjednični dnévi	Proteštantski	Rim. kat.	Sunca		Mejseca		
			zhod	záhod	zhod	záhod	
1 Sréda	Albin	Albin p.		6 43	5 43	12 5	3 22
2 Četrtek	Lujza	Simplic		6 41	5 45	2 05	4 09
3 Pétek	Kornélia	Kunigunda		6 39	5 47	3 22	4 51
4 Sobota	Kázmér	Kázmér		6 38	5 47	4 41	5 28
10. tjeden. Evang. Máté 15, 21—28. Epist. I. Tess. 4, 1—7.							
5 Nedela	Postna 2.	Reminisc.		6 35	5 49	6 01	6 01
6 Pondélek	Gottlieb	Perpéta		6 33	5 50	7 18	6 32
7 Tork	Tomáš	A. sv. Tomáš		6 31	5 52	8 34	7 03
8 Sréda	Zoltan	Pob. Jánoš		6 29	5 54	9 46	7 34
9 Četrtek	Franciška	Franciška		6 27	5 55	10 56	8 08
10 Pétek	Olimpia	40 mantr.		6 26	5 56	—	8 45
11 Sobota	Aladár	Silárd		6 24	5 57	0 01	9 26
11. tjeden. Evang. Luk. 11, 14—28. Epist. Efez. 5, 1—9.							
12 Nedela	Postna 3.	Oculi		6 22	5 59	0 58	10 12
13 Pondélek	Kristián	Sabin		6 20	6 01	1 48	11 02
14 Tork	Matild	Matild		6 18	6 02	2 33	11 57
15 Sréda	Krištof	Longin		6 15	6 04	3 12	12 53
16 Četrtek	Henrietta	Geréb p.		6 14	6 05	3 45	1 52
17 Pétek	Gertrud	Patrik p.		6 12	6 06	4 14	2 52
18 Sobota	Sandor	Sandor p.		6 10	6 07	4 42	3 53
12. tjeden. Evang. Ján. 6, 1—15. Epist. Gal. 4, 21—31.							
19 Nedela	Postna 4.	Laetare		6 8	6 09	5 06	4 56
20 Pondélek	Hubert	B. Č. Mor		6 5	6 11	5 31	5 58
21 Tork	Benedek	Benedek op.		6 3	6 12	5 57	6 01
22 Sréda	Oktávián	Gen. Katal.		6 1	6 14	6 23	8 06
23 Četrtek	Frumenc	Viktorián m.		6 0	6 15	6 51	9 12
24 Pétek	Gábor	Gábor ark.		5 58	6 16	7 24	10 17
25 Sobota	Marija	Ceplena		5 55	6 18	8 02	11 21
13. tjeden. Evang. Ján. 8, 46—59. Epist. Žid. 9, 11—15.							
26 Nedela	Postna 5.	čar na ned.		5 53	6 19	8 54	—
27 Pondélek	Hajnálka	Dam. Jánoš		5 51	6 21	9 41	0 25
28 Tork	Gedeon	Kap. Jan.		5 49	6 23	10 42	1 16
29 Sréda	Ciril	Augusta		5 48	6 24	11 50	2 04
30 Četrtek	Izidor	Kerénj m.		5 45	6 25	1 02	2 46
31 Pétek	Árpád	Mil. D. M.		5 43	6 26	2 18	3 24

Vrejmena houd pouleg Herschela: 1—5 vedrno, mrzlo, 6—12 mrzlo z ménším sneženjem, 13—21 hladno, snežno, 22—28 snežní deždž.

Prvoga je dén dugi 11 vör 0 min., do konca meseca 1 vöro 47 min. prirasté.

Začétek sprotolejtja 21-ga ob 1 vöri 29 min.

Regule vrejmena : Máloga trávna snejg je škodliví sejanji. Ešče i te škodi, či ga samo v-žákli neséjo prejk po njivaj. Či je máli tráven súhi, velki pa moker i risálšček hladen, obilna žétva i brátvá bode. Kelko meglé bode v etom mejseci, telko plohé pride v-leti; kelko rosé pred vüzmom, telko sláne po vüzmi.

Či je Gregor čisti, vedrni,
Mraz, vöter, snejg de gedrni.

Šándor, Jóžef pa Benedek
Na klin vejsita köpenjek.

Dolidénte láž i gúčte istino. (Efez. 4, 25)

Hüdoga kâ trpi što med vami? Naj moli Dobre vroule je što? Naj pojpejva. (Jakab 5, 13.)

Či pa što Dühá Krístušovoga nema; té je nej njegov. (Riml. 8, 9.)

MÁRC

Mejseca premenjávanje :

5-ga ☽ ob 7 vöri 0 min., 12-ga ☐ ob 10 vöri 37 min., 21-ga ☽ ob 2 vöri 49 min., 28-ga ☽ ob 1 vöri 16 min.

Kmeta opravice v márciuši :

Oránie, práhšenie, práhe, sejtve, trávniké vláčiti i poravnati. — Préžnoj máhri dobro dvoriti; vötrenje, kobile püščati, svinjé prouti ognjoperi vcepiti dati. Kokvače nasájati i obravnávati. — Cepike saditi, obrezávati, cepiti, okápati, pečejé sejati. — Tople gredé odprávlati, vötrti; gredé réditi; petreželem, mrkevčno, erdéče repe, mejsečne retkvi semen sejati. — Trstje odkriti, rezati, z-koljom obravnati, mládo trstje saditi, groubatí; bejlo vino obrügim, erdéče obprvím pretočiti.

April má 30 dní, Velikitráven

Tjednični dnévi	Proteštantski	Rim. kat.	Sunca		Mejseca	
			zhod	záhod	zhod	záhod
1 Sobota	Hugo	Hugo pk.	-	5 41	6 28	3 34 3 57
14. tjeden.		Evang. Mat. 21, 1—9. Epist. Filip. 2, 5—11.				
2 Nedela	Cvetna	Cvetna	IV	5 39	6 30	4 51 4 29
3 Pondělek	Kerestélj	Rikárd pk.	IV	5 37	6 31	6 07 4 59
4 Tork	Izidor	Izidor pk.	IV	5 35	6 33	7 21 5 30
5 Srêda	Vince	Fer. sv. Vince	IV	5 33	6 34	8 34 6 03
6 Četrtek	Coelestin	Vel. četrtek	IV	5 31	6 35	9 41 6 39
7 Pétek	Vel. pétek	Vel. pétek	IV	5 29	6 37	10 43 7 19
8 Sobota	Lidia	Vel. sobota	IV	5 27	6 38	11 39 8 01
15. tjeden.		Evang. Mark. 16, 1—8. Epist. I. Kor. 5, 6—8.				
9 Nedela	Vüz. ned.	Vüz. ned.	IV	5 25	6 40	— — 8 53
10 Pondělek	Vüz. pond.	Vüz. pond.	IV	5 23	6 41	0 27 9 47
11 Tork	Leó	I. Leó p.	IV	5 22	6 42	1 09 10 47
12 Srêda	Gjula	Gjula p.	IV	5 20	6 44	1 43 11 42
13 Četrtek	Ida	Hermenegild	IV	5 18	6 45	2 16 12 42
14 Pétek	Tibor	Justin m.	IV	5 16	6 47	2 43 1 42
15 Sobota	Atala	Anastázia	IV	5 14	6 48	3 10 2 43
16. tjeden.		Evang. Jan. 20, 19—31. Epist. I. Jan. 5, 4—10.				
16 Nedela	Po vüz. 1.	Bela nedela	III	5 12	6 50	3 33 3 45
17 Pondělek	Anicet	Anicét	III	5 11	6 51	3 58 4 49
18 Tork	Ilma	Apolonius m.	III	5 9	6 52	4 25 5 54
19 Srêda	Kočárd	Emma	III	5 6	6 53	4 49 6 57
20 Četrtek	Tivadar	Tivadar	III	5 4	6 55	5 25 8 07
21 Pétek	Anzelm	P. sv. Konrád	III	5 2	6 56	6 02 9 13
22 Sobota	Sótér	Sótér i Kaj.	III	5 0	6 58	6 45 9 15
17. tjeden.		Evang. Jan. 10, 11—16. Epist. I. Peter 2, 21—25.				
23 Nedela	Po vüz. 2.	Misericord.	II	4 59	7 59	7 37 11 13
24 Pondělek	Gjüri	Gjüri m.	II	4 58	7 00	8 37 —
25 Tork	Márk	Márk ev.	II	4 56	7 01	9 42 0 03
26 Srêda	Ervin	Sv. Józef var.	II	4 54	7 03	10 52 0 46
27 Četrtek	Aristid	Kan. Peter	II	4 52	7 05	12 05 1 24
28 Pétek	Valeria	Kr. Pavel	II	4 50	7 06	1 19 1 58
29 Sobota	Albertina	Peter m.	II	4 49	7 08	2 34 2 28
18. tjeden.		Evang. Jan. 16, 16—24. Epist. I. Peter 2, 11—20.				
30 Nedela	Po vüz. 3.	Jubilate	IV	4 47	7 08	3 48 2 59

Vrejmena houd pouleg Herschela : 1—4 dosta dežďa, 5—11 vedrno i mláčno, 12—19 navékše vedrno i sunčevno, 20—26 znova vedrno i lepo vrejmen.

Prvoga je dén dugi 12 vör 47 min., do konca mejseca 1 vörö 38 min. prirasté.

Regule vrejmena : Či je na vüzemsko nedelo deždž, do risál de-
vsáko nedelo deždž i vrejmen de premenjávno.
Či na Tiborca déna (14) se trávnici ne zelenijo — nemremo rodnoga leta čakati.
Či je té mejsec vlažen — obilno leto de. — Či breza obzeleni, nej se trbej bo-
jati mraza. Či se pa Margarejtica pokáže; či črešnje cvetéjo — cvelo bode i.
trstje. — Po Gjürgjavom telkokrát bode slána, kelkokrát je pred preminoučim
Mihaljovom bila. Či v etom mejseci grmi — rodno leto včini. Kelko dni pred
Markovom (25) žabe brekajo, telko dni do po njem mučale. Či na Markovo slá-
viček muči — premenjávno vrejmen znamenuje; či pa fücka, vugodno sprotoletje
glasi. Či na Gjürgjavo cvetje v obilnosti jeste, de — obilno leto, či ga je pa
malo — sükešino i drágočo nam znamenuje.

Neniháš dűše moje vu pékli (Žolt. 16, 10.)

Osloubodi me, Gospodne, od húdoga človeka. (140. Žolt. 2.)

Jedini evangeličanski slovenski list je „DÜSEVNI LIST“. Pribája mejsečno
na 12 stráni. Napreplačilo 20 Din.

ÁPRIL

Mejsece premenjávanje:

4-ga ☽ ob 5 véri 18 min., 11-ga ☽ ob 5 véri 11 min., 19-ga ☽ ob 5
véri 35 min., 26-ga ☽ ob 7 véri 25 min.

Kmetia ópravice v ápriiliši:

Hramou poprávlanje. Za semen krumpiše i kukorco pripraviti. — Drovno máhro
na pašo püstitti. Na zeléne krme poláganje se premeniti, mláde máhre varvanje
od deždža. Kokvač i piščanec obravnávanje. — Gingavi cepik privežúvanje, oká-
panje, oučenje, obrezávanje, kleštšenje i sadjenje. - Kapüste, karfiol, kalarábi, lük,
čestnek, šaláto, zeller saditi; dinje i ougorke v-tople gredé saditi; na slobodnom
grajhšič, špinot, retkvi i šaláto sejati. Trstje saditi, grobatí.

Máj má 31 dní, Risálšček

Tjednični dnévi	Proteštantski	Rím. kat.	Suna		Mejseca	
			zhod	záhod	zhod	záhod
1 Pondélek	Fülöp	Fülöp i Jakab	+	4 45	7 10	5 01
2 Tork	Zsigmond	Athanáz	+	4 43	7 11	6 12
3 Sréda	Irma	Sv. † gorn.	+	4 42	7 13	7 23
4 Četrtek	Flórián	Monika	+	4 40	7 14	8 27
5 Pétek	Gothard	V. Pius p.	+	4 39	7 16	9 26
6 Sobota	Frida	Jánoš apoš.	+	4 38	7 17	10 18
19. tjeden.	Evang. Jan. 16, 5—15. Epist. Jak. 1, 16—21.					
7 Nedela	Po výz. 4.	Cantate	+	4 36	7 18	11 00
8 Pondélek	Gizela	Mihálj arch.	+	4 35	7 19	11 42
9 Tork	Gergelj	N. Gergelj	+	4 33	7 20	— —
10 Sréda	Ármin	Antonin	+	4 32	7 22	0 15
11 Četrtek	Mamertus	H. sv. Ferenc	+	4 30	7 24	0 44
12 Pétek	Pongrác	Pongrác	+	4 28	7 25	1 11
13 Sobota	Serváč	B. Róbert m.	+	4 27	7 27	1 35
20. tjeden.	Evang. Jan. 16, 23—30. Epist. Jak. 1, 22—27.					
14 Nedela	Po výz. 5.	Rogate	+	4 26	7 27	2 00
15 Pondélek	Žofia	Sal. sv. Jan.	+	4 25	7 29	2 25
16 Tork	Mózeš	Nepom. Jan.	+	4 23	7 30	2 52
17 Sréda	Paškál	Paskál	+	4 22	7 31	3 23
18 Četrtek	Krist. vnéb.	Krist. vnéb.	+	4 21	7 33	3 58
19 Pétek	Ivo	Cölestin	+	4 19	7 34	4 39
20 Sobota	Bernát	Bernardin	+	4 18	7 36	5 29
21. tjeden.	Evang. Jan. 15, 26—16, 4. Epist. I. Pet. 4, 7—11.					
21 Nedela	Po výz. 6.	Exaudi	+	4 18	7 36	6 27
22 Pondélek	Julia	Julia d. m.	+	4 17	7 37	7 32
23 Tork	Dežő	Dežő pk.	+	4 16	7 38	8 42
24 Sréda	Ester	Kr. pom.	+	4 14	7 40	9 55
25 Četrtek	Orbán	VII. Gergelj p.	+	4 13	7 41	11 09
26 Pétek	Fülöp	N. Fülöp	+	4 12	7 42	12 23
27 Sobota	Beda	Beda	+	4 11	7 43	1 36
22. tjeden.	Evang. Jan. 14, 23—31. Epist. Ap. dj. 2, 1—13.					
28 Nedela	Risál. ned.	Risál. ned.	+	4 10	7 44	2 48
29 Pondélek	Risál. pond.	Risál. pond.	+	4 10	7 45	3 58
30 Tork	Nándor	Ark. sv. Janka	+	4 9	7 46	5 07
31 Sréda	Petronela	Mil. D. M.	+	4 8	7 47	6 14

Vrejmena houd pouleg Herschela: 1—3 premenjávno, 4—11 nagoustci ploha, 12—19 obláčno i deždževno, 20—26 prijétno i mláčno vrejmen.

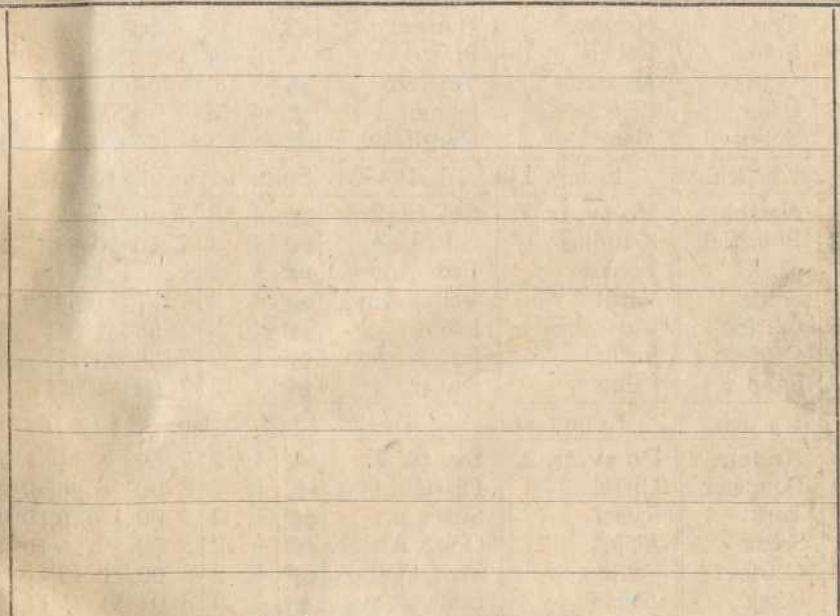
Prvoga je dén dugi 14 vör 25 minut, do konca mejseca 1 vório 16 minut prirasté.

Regule vrejmena: Či je na Filipovo hladno i vlažno — srednji pouv čakajmo; či je toplo i čisto, teđa obilnejšega. Či je na Križavo čisto vrejmen, je na hasek, či pa deždževno, je na kvár. Risálske nedele deždž je hasnoviti. Na Vrbanovo (25) či je čisto vremen — bode sladko vino, či pa deždževno - de kisilo Pongrácov deždž je njivam dober, ali goricam škodliv. Či je Risálsček premoker, Ivanšček de súhi.

Radujem se vu govoréči meni: pojmo vu hišo Gospodnovo. (Žolt. 122, 1)
Pozábi velka bantüvanja, ali mála dobročinenja niggár! (Konfucius)

Vsa záto, šterakoli ščete, naj vam včinijo lüdjé, tak i vi cínte njim. Ár je eta právda i prorocke. (Mát. 7, 12.)

MÁJUŠ

Mejseca premenjávanje:

3-ga ☽ ob 3 vőri 15 min., 11-ga ☽ ob 11 vőri 40 min., 19-ga ☽ ob 5 vőri 25 min., 26-ga ☽ ob 0 vőri 10 min.

Kmeta opravice v-májuši:

Práhšenje, setvéo vláčenje, pšenično sejivo obžeti; lucerno, detelco kositi; čalamádo, proso, bér sejati. — Na zeleno poláganje paziti trbej, prasce ostaviti. Svinjé obravnávati, naj májo priliko za kalšanje i dobijo zadosta zeléne krme i zdravo vodom za pitvino. Žrebata, teoci se vsáki dén na sprehodjenje gonijo. Loušo máhro výpodkrmiti. Perotnino čisto držati, máhro z zelenjom krmiti. — Künjske ogradiček pleti, okápati, polevati. — V goricaj prázna mesta zasájati, zeleno cepljené, šprickanje.

Juni má 30 dní, Ivanšček

Tjédnični dnévi	Proteštantski	Rim. kat.	Sunca		Mejseca		
			vzhod	záhod	vzhod	záhod	
1 Četrtek	Pamfilius	Pamfil m.		4 7	7 47	7 14	3 49
2 Pétek	Anna	Erazmus m.		4 7	7 49	8 10	4 34
3 Sobotá	Klotild	Klotild		4 6	7 50	8 58	5 24
23. tjeden. Evang. Jan. 3, 1—15. Epist. Rim. 11, 33—36.							
4 Nedela	Sv. Trojstva	Sv. tr. 1.		4 6	7 51	9 40	6 20
5 Pondělek	Bonifác	Bonifác pk. m.		4 5	7 52	10 15	7 17
6 Tork	Norbert	Norbert pk.		4 4	7 53	10 46	8 17
7 Sréda	Robert	Robert		4 4	7 54	11 12	9 17
8 Četrtek	Medárd	Tejlovo		4 3	7 54	11 39	10 18
9 Pétek	Felix	Primož i P.		4 3	7 55	— —	11 18
10 Sobotá	Margit	Margit kr.		4 3	7 55	0 02	12 19
24. tjeden. Evang. Luk. 16, 19—31. Epist. I. Jan. 4, 16—21.							
11 Nedela	Po sv. tr. 1.	Sv. tr. 2.		4 3	7 56	0 27	1 22
12 Pondělek	Klaudius	Fak. Jánoš		4 3	7 56	0 53	2 26
13 Tork	Tobiáš	Pad. Anton.		4 2	7 57	1 21	3 31
14 Sréda	Vazul	Vel. Vazul		4 2	7 57	1 53	4 39
15 Četrtek	Vid	Jolán		4 2	7 58	2 31	5 45
16 Pétek	Justin	Jez. sv. Srce		4 2	7 58	3 17	6 50
17 Sobotá	Laura	Rainer		4 2	7 59	4 02	7 48
25. tjeden. Evang. Luk. 14, 16—24. Epist. I. Jan. 3, 13—18.							
18 Nedela	Po sv. tr. 2.	Sv. tr. 3.		4 2	7 59	5 15	8 40
19 Pondělek	Gjárfás	Gjárfás i Prot.		4 2	8 00	6 26	9 24
20 Tork	Ráfael	Silvér p.		4 2	8 00	8 40	10 03
21 Sréda	Alajoš	Gonz., Alajoš		4 2	8 00	9 56	10 35
22 Četrtek	Paulina	Äkoš, Paul. pk.		4 2	8 00	10 12	11 07
23 Pétek	Zoltán	Ediltrud sv.		4 3	8 01	11 25	11 36
24 Sobotá	Ivan	K. Jánoš		4 3	8 01	12 39	— —
26. tjeden. Evang. Luk. 15, 1—10. Epist. I. Peter 5, 6—11.							
25 Nedela	Po sv. tr. 3.	Sv. tr. 4.		4 3	8 01	1 50	0 06
26 Pondělek	Jánoš, Pavel	Jánoš, Pav. m.		4 3	8 01	2 58	0 37
27 Tork	László	László kr.		4 4	8 01	4 04	1 09
28 Sréda	Vidov dan	Vidov dan		4 4	8 01	5 07	1 47
29 Četrtek	Peter i Pavel	Peter i Pav.		4 5	8 01	6 04	2 30
30 Pétek	Pavel	Pavla spom.		4 5	8 01	6 53	3 18

Vrijemena houd pouleg Herschela: 1—2 hladno z vnomog deždžom, 3—10 večkrát bode deždžúvalo, 11—17 premenjávno, 18—24 malo hladnejše z deždžom.

Prvoga je dén dugi 15 v. 41 m., do 22-ga 17 m. prirasté, potom do konca mejseca se ze 3 minut skráťši.

Leto se začne 22-ga ob 8 vörli 40 minutaj.

Regule vrejmena : Či je na Medárovo čisto, prijétno vrejmen: dobro leto de; či pa na té dén deždží, 40 dni de deždževno. Či kukujca pred Ivanovim kukúče, de fál silje, ali či po Ivanovim záča kukičati, de drágota. Či pred Ivanovim dnévom deždží, te de 4 dni deždžilo.

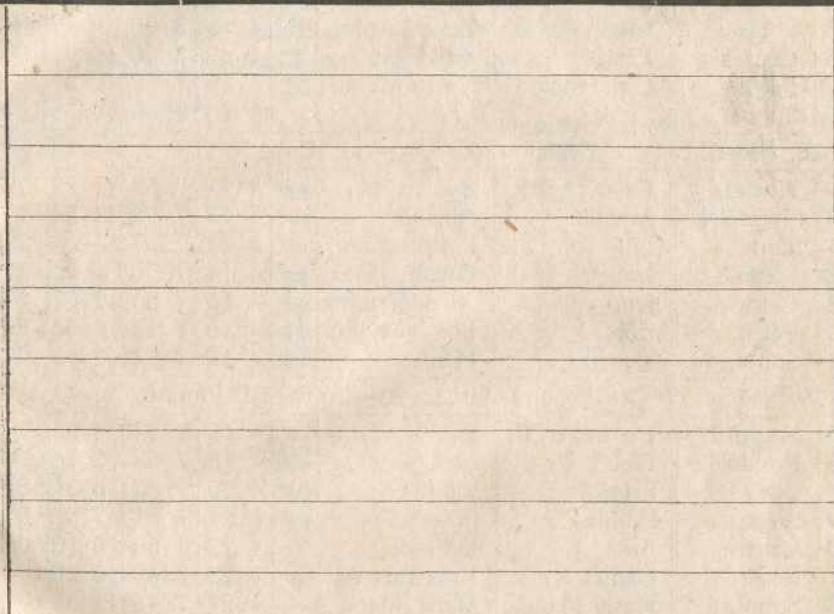
Záto dolidente láž i gučte istino vsákši z-bližnjim svojim, ár smo eden drúgoga kotrige. (Efez. 4, 25.)

Hválo budem Gospodna, dokeč bom živo. Žoltáre bom spejvo Bougi momemi, kak dugo jestem. (Žolt. 146, 2.)

Dnes či glás njegov čüli bodte, ne obtrdite srđcá vaša. (Žid. 3, 7—8.)

JUNI

Mejseca premenjávanje :

2-ga ☽ ob 4 vőri 11 min., 10-ga ☐ ob 5 vőri 7 min., 17-ga ☽ ob 2 vőri 37 min., 24-ga ☒ ob 5 vőri 35 min.

Kmetia čpravice v juniuši :

Skegenj, gümno vréd vzéti, mostnic mázanje popraviti. — Kukérco, krumpiše okápati, osipávati. Kositev, krme správanje. Detelčne grinte preprávlati. Konje z-zelenov krmov krmitti; z dobrov vodov napájati. Cepike čiste držati, cepičneke okápati; črešňove i marul koščice saditi; gosance preprávlati, pouvrsla sükati kžetvi. Zimski ougork i lejtešnji retkev semen sejati: Ougorčno i dinj bilja groubanje, razprávanje. K-trstji kolje vsaditi, vézati, obdrúgim kopati i šprickati.

Juli mà 31 dní, Jakobešček

Tjednični dnévi	Proteštantski	Rim. kat.	Sunca		Mejseca	
			vzhd	záhod	vzhd	záhod
1 Sobota	Tibold	Jezuša sv. krv	4	6	8 01	7 38 4 10
27. tjeden.						
2 Nedela	Po sv. tr. 4.	Sv. tr. 5.	4	7	8 00	8 15 5 07
3 Pondělek	Kornél	Vseh sv. pap.	4	7	8 00	8 47 6 06
4 Tork	Ulrik	Ulrik pk.	4	7	8 00	9 17 7 07
5 Sréda	Eneše	Z. sv. Anton	4	8	8 00	9 42 8 07
6 Četrtek	Izaiaš	Izaiaš pr.	4	9	8 00	10 07 9 07
7 Pétek	Ciril i Metod	Ciril i Metod	4	10	7 59	10 31 10 07
8 Sobota	Teréz	Eržébet kr.	4	10	7 59	10 55 11 08
28. tjeden.						
		Evang. Luk. 5, 1—11. Epist. I. Pet. 3, 8—15.				
9 Nedela	Po sv. tr. 5.	Sv. tr. 6.	4	11	7 58	11 22 12 11
10 Pondělek	Amália	Amália	4	12	7 58	11 51 1 14
11 Tork	Lili	I. Pius p. m.	4	13	7 57	— — 2 19
12 Sréda	Izabela	Gualb. Ján.	4	14	7 56	0 26 3 25
13 Četrtek	Jenő	Anaklét p. m.	4	15	7 56	1 07 4 29
14 Pétek	Eörs	Bonaventura	4	16	7 55	1 56 5 32
15 Sobota	Henrik	Henrik	4	17	7 54	2 55 6 27
29. tjeden.						
		Evang. Mát. 5, 20—26. Epist. Rim. 6, 3—11.				
16 Nedela	Po sv. tr. 6.	Sv. tr. 7.	4	18	7 54	4 02 7 16
17 Pondělek	Elek	Elek	4	18	7 53	5 16 7 58
18 Tork	Frigješ	Kamil	4	20	7 52	6 34 8 35
19 Sréda	Emilia	P. sv. Vince	4	21	7 51	7 52 9 08
20 Četrtek	Iléš	Jeromoš	4	22	7 50	9 10 9 39
21 Pétek	Dániel	Praxedes sv.	4	23	7 49	10 26 10 07
22 Sobota	Maria Magd.	Maria Magd.	4	24	7 48	11 38 10 40
30. tjeden.						
		Evang. Márk. 8, 1—9. Epist. Rim. 6, 19—23.				
23 Nedela	Po sv. tr. 7.	Sv. tr. 8.	4	26	7 46	12 50 11 13
24 Pondělek	Kristina	B. Kinga	4	27	7 45	1 57 11 50
25 Tork	Jakab	Jakab ap.	4	27	7 45	3 00 —
26 Sréda	Ana	Ana	4	28	7 44	3 58 0 31
27 Četrtek	Olga	Pantaleon m.	4	30	7 42	4 50 1 16
28 Pétek	Ince	Ince p.	4	31	7 41	5 36 2 06
29 Sobota	Márta	Márta sv.	4	33	7 39	6 16 3 02
31. tjeden.						
		Evang. Mat. 7, 15—23. Epist. Rim. 8, 12—17.				
30 Nedela	Po sv. tr. 8.	Sv. tr. 9.	4	34	7 38	6 50 3 59
31 Pondělek	Oskár	Loy. sv. Ignác	4	35	7 37	7 20 4 58

Vrejmena houd pouleg Herschela: 1-ga vroče sunce, 2—9 deždževno ali pa vetrovno, 10—16 premenjivo, navékše vroče, 17—23 vnogo deždža, 24—31 vetrovno i deždževno vrejmen.

Prvoga je den dug 15 vör 55 min., do konca meseca se 54 min. skrajša.

Regule vrejmena : Či na Srpno Marjo deždži, de dugo, 40 dni dež-žilo. Či je Margye dén vedrni — dobro, či pa deždževen — škodlivu znamenüje.

Margya se oblákov boji,
Grmlanca, deždž se ji mrzi.

Či je Jakoba nouč (25) vedrna, obilnost de v-ogradčekaj; či je pa deždževna, na kvár de orehom i lešnjekom. — Či mrvlélé velke mrvlizjeke nanosijo: trdo zimo čákamo. — Jakobeščeka 20 ga je Eliáš, od šteroga pripovedka právi, ka se je na žerjávi koulaj pelao v-nébo. On rejtkogda zná za svoj dén i či zvej za njega, ka gda spádne, veliko grumlanco, bliskanje, slápov vdérjanje, točo narédi vu srditosti. Sreča, ka malogda zvej za njega. To právi od njega pripovedka.

Ne bode zamán delo vaše vu Gospodni. (I. Kor. 15, 58.)

Či što nešče delati, naj ni ne jej. (II. Thess. 3, 10.)

Stvárstvo je brez molitvi živeti. (Balzac).

JULI

Mejseca premenjávanje :

1-ga ☐ ob 5 véri 16 min., 9-ga ☐ ob 8 véri 49 min., 16-ga ☐ ob 10 véri 03 min., 23-ga ☐ ob 12 véri 34 min., 31-ga ☐ ob 7 véri 37 min.

Kmeta òpravice v-juliuši :

Granár, nasipárnic vrédvzétle. — Žétva, práhšenie, hajdino i repno sejati. Konje koupati dati. Prasic púšchanje k-jesenskomi koténji. — Živázen po strnišči pásti. Belice za zimo strán dejvati. — Sád pobérati; črvivi sád polagati; pune vejke podlagati. Vlomlene vejke z-kolomázom omazati. — V-ogradčekí: okápati, pleti, polejvati. Za semen ougorčno bilje vóprebrati. Trsje pleti, čistiti, vrihke vkrá re-zati, ob tréjtym kopati. Vu velikoj hicí lagve šprickati.

Augustuš má 31 dní, Méšnjek

Tjednični dnévi	Proteštantski	Rim. kath.	Sunca		Mejseca		
			vzhod	záhod	vzhod	záhod	
1	Tork	V. Peter	V. Peter	4 37	7 36	7 47	5 58
2	Sředa	Lehel	Lig. sv. Alfonz	4 37	7 35	8 12	6 59
3	Četrtek	Hermina	Štefan m.	4 39	7 33	8 37	7 59
4	Pétek	Domonkoš	Domonkoš	4 40	7 32	9 00	8 59
5	Sobota	Osvald	Havaš B.-A.	4 41	7 30	9 26	10 00
32. tjeden.			Evang. Luk. 16, 1—9. Epist. I. Kor. 10, 6—13.				
6	Nedela	Po sv. tr. 9.	Sv. tr. 10.	4 43	7 28	9 54	11 03
7	Pondělek	Ibolja	Kajetán	4 44	7 27	10 25	12 05
8	Tork	Lásló	Cirják m.	4 46	7 26	11 02	1 09
9	Sředa	Emőd	Vianney Jánoš	4 46	7 24	11 45	2 12
10	Četrtek	Lőrinc	Lőrinc m.	4 47	7 22	—	3 14
11	Pétek	Tibor	Žužana m.	4 49	7 20	0 37	4 11
12	Sobota	Klára	Klára sv.	4 50	7 19	1 40	5 03
33. tjeden.			Evang. Luk. 19, 41—48. Epist. I. Kor. 12, 1—11.				
13	Nedela	Po sv. tr. 10.	Sv. tr. 11.	4 53	7 17	2 50	5 49
14	Pondělek	Özéb	Özéb m.	4 53	7 15	4 05	6 29
15	Tork	Mária	Vel. meša	4 54	7 14	5 24	7 05
16	Sředa	Abrahám	Joak., Rókuš	4 55	7 12	6 44	7 38
17	Četrtek	Anastáz	Jácint	4 57	7 11	8 03	8 09
18	Pétek	Ilona	Ilona cas.	4 58	7 09	9 20	8 41
19	Sobota	Huba	Lajos pk.	5 0	7 07	10 33	9 14
34. tjeden.			Evang. Luk. 18, 9—14. Epist. I. Kor. 15, 1—10.				
20	Nedela	Po sv. tr. 11.	Sv. tr. 12.	5 1	7 05	11 45	9 51
21	Pondělek	Šamuel	S. Franciška	5 3	7 04	12 51	10 30
22	Tork	Menjhért	Timót m.	5 3	7 02	1 51	11 14
23	Sředa	Farkaš	B. sv. Fülöp	5 5	7 00	2 46	11 59
24	Četrtek	Bertalan	Bertalan ap.	5 6	6 58	3 34	—
25	Pétek	Lajos	Lajos kr.	5 7	6 56	4 15	0 58
26	Sobota	Izó	Zefírin p.	5 9	6 54	4 50	1 53
35. tjeden.			Evang. Mark. 7, 31—37. Epist. II. Kor. 3, 4—9.				
27	Nedela	Po sv. tr. 12.	Sv. tr. 13.	5 10	6 52	5 23	2 47
28	Pondělek	Ágošton	Ágošton pk.	5 11	6 51	5 51	3 51
29	Tork	Ernest	Obglav. Ivana	5 12	6 49	6 17	4 51
30	Sředa	Róza	Lim. Róza	5 14	6 47	6 47	5 51
31	Četrtek	Erika	Rajmund	5 15	6 45	7 06	6 58

Vrejmena houd pouleg Herschela: 1—8 premenjávno, 9—15 deždževno,
16—21 čisto sunčevno, 22—29 vroče sunčevno vrejmen.

Prvoga je dén dugi 15 vör 01 min., do konca mejseca se za 1 v. 36 min. skrájša.

Regule vrejmena : Či je na Lovrencovo (10) lejpo vrejmen, dobro vino i lejpa jesén bode. Kakše vrejmen je na Ber-talanovo (24), takše de cejlo jesén. Ivan (Jánoš) krstitela obglaslenja dén (29), či je trnok deždževen, je na škodo ogradčekom.

Delajte, nej samo za jestvino, štera preide; nego za jestvino, štera ostáne na žitek vekivečni. (Jan. 6, 27.)

Podprájte z naturáliami i z penezmi „Diački Dom. — Čtite „D ü š e v n i L i s t !“ Správlaite njemi nouve naprejplačnike !

Bojdi veren notri do smrti. (Ozn. 2, 10.)

AUGUSTUŠ

Mejseca premenjávanje :

8-ga ☽ ob 10 véri 18 min., 15-ga ☽ ob 4 véri 53 min., 21-ga ☽ ob 10 véri 21 min., 29-ga ☽ ob 11 véri 09 min.

Kmeťa opravite v augustuši :

Plüg, bráno, sejanja mašin popraviti. Kopé voziti, mlatidev; repcije i za poláganje žito sejati. — Mühé z-štale voprebrávlati z-okmičenjem i vötrenjem. V-štali držéco máhro večkrát vopüstiti. Na slepo oučenie: lejtašnjega sáda pečjé pobéranie. — Seméňia správianje. Šaláte, kel i repnoga semena sejanje. Zelja osipávanje, goric kopanje.

September má 30 dní, Mihálšček

Tjedniční dnévi	Proteštantski	Rim. kath.	Suncia		Mejseca	
			vzhod	záhad	vzhod	záhad
1 Pétek	Egjed	Egjed	5	17	6	42
2 Sobota	Rebeka	opát Štefan kr.	5	18	6	40
36. tjeden.						
Evang. Luk. 10, 23—37. Epist. Gal. 3, 15—22.						
3 Nedela	Po sv. tr. 13.	Sv. tr. 14.	5	19	6	39
4 Pondělek	Rozália	V. Róza	5	21	6	37
5 Tork	Viktor	Just. Lőrinc	5	22	6	35
6 Sr̄eda	Roj. dén II.	Petra krála	5	24	6	32
7 Četrtek	Regina	Kašai vtk.	5	25	6	30
8 Pétek	Marija	Mála meša	5	27	6	28
9 Sobota	Ádám	Kláver sv. Pet.	5	28	6	27
37. tjeden.						
Evang. Luk 17, 11—19. Epist. Gal. 5, 16—24.						
10 Nedela	Po sv. tr. 14.	Sv. tr. 15.	5	29	6	25
11 Pondělek	Teodóra	Protáz i Jác.	5	30	6	23
12 Tork	Guidó	Marijino imé	5	32	6	21
13 Sr̄eda	Ludovika	Notburga sv.	5	33	6	19
14 Četrtek	Serénke	Sv. križa zv.	5	34	6	17
15 Pétek	Nikodem	Bol. Dev.	5	36	6	15
16 Sobota	Edit	Kornél p.	5	36	6	13
38. tjeden.						
Evang. Máté 6, 24—34. Epist. Gal. 5, 25—6, 10.						
17 Nedela	Po sv. tr. 15.	Sv. tr. 16.	5	38	6	11
18 Pondělek	Titus	Kup. Józef	5	39	6	09
19 Tork	Vilhelmina	Január m.	5	41	6	06
20 Sr̄eda	Fridérika	Eusták Kánt.	5	42	6	04
21 Četrtek	Máté	Máté apoš.	5	44	6	02
22 Pétek	Móric	Móric m.	5	45	6	00
23 Sobota	Tekla	Tekla sv. m.	5	46	5	58
39. tjeden.						
Evang. Luk. 7, 11—17. Epist. Efez. 3, 13—21.						
24 Nedela	Po sv. tr. 16.	Sv. tr. 17.	5	48	5	56
25 Pondělek	Kleofáš	Gellért m.	5	49	5	54
26 Tork	Justina	Cipr. i Just.	5	51	5	52
27 Sr̄eda	Adalbert	Kozma i Dam.	5	52	5	49
28 Četrtek	Vencel	Vencel kr.	5	54	5	48
29 Pétek	Mihál	Mihál nadang.	5	54	5	45
30 Sobota	Jeromoš	Jeromoš	5	56	5	44

Vrejmena houd pouleg Herschela: 1—6 pomali bode deždžúvalo, 7—11 vnogo deždža, 14—20 mrzléče z náglov plohov, 21—28 premenjávno.

Prvoga je dén dugi 13 v. 25 m., do konca mejseca se za 1 v. 41 m. skráťší.

Jesén se začne 23-ga ob 11 véri 50 minutaj.

Regule vrejmena : Ci je njega prvi déo „Egyed“ lejpo vrejmen, za njim de 4 dni lejpo i či té dén grml — prišestno leto se trouštajmo obilnosti. Na sv. Mátaja evangelišta (21), či je lejpo vrejmen i potrpéče, teda na prišestuo leto dosta sadü bode. Na Mihajlov dén či grmi (29) — dobro jesén i trdo zimo znamenuje. Či te že dosta žaloda jeste — dosta snegá bode pred koledi. Či se po Mihajlovom v škükaj žüževke nájdejo: obilnost, či pa mühé: bojno, či pávuci: kúgo znamenuje. Či so té škükke ešče zeléne: obilno leto, či so vlažne: mokro, či so súhe: súho leto znamenuje. Či štrki, lastvice, divje gosi, žerjávje na hitroma odidejo: ránoga mraza se lehko trouštamo.

Verostüjte i molte, da vu sküšávanje ne pridete. Düh je istina gotov, ali tejlo je slabo. (Mat. 26, 41.)

Naj se ne zburka srce vaše, verte vu Bougi i vu meni verte. (Jan. 14, 1.)
Krstšenika ročno delo je molitev. (Luther.)

SEPTEMBER

Mejseca premenjávanje !

6-ga ☽ ob 9 véri 24 min., 13-ga ☽ ob 12 véri 22 min., 20-ga ☽ ob 11 véri 34 min., 28-ga ☽ ob 3 véri 27 min.

Kmetia oupravice v septembri:

Za sejanje semen pripraviti. Zrnje večkrát premešati. Poti, stüdence poprávlati i čistiti. Obrácanje, sejanje, krumpiše kopati, kukorco trgati i tá spraviti. Svinjé pod krmo vzéti (notri zaprejti). Jesénski i zimski sád pobérati. Seménja správlati i tá sranjüvati. Zimsko šaláto i flanco saditl. Za plemen perotnino vóprebrati. Na zimo belice tá srániťi. Nerodno trsje oznameniti. Vino obrétjim pretočiti.

Oktober má 31 dni, Svestvinšček

Tjednični dnévi	Proteštantski	Rim. kath.	Sunca		Mejseca			
			vzhod	záhod	vzhod	záhod		
40. tjeden.		Evang. Luk. 14, 1—11. Epist. Efez. 4, 1—6.						
1	Nedela	Po sv. tr. 17.	Sv. tr. 18.	5 57	5 42	7 04	8 53	
2	Pondělek	Petra	Angelje čuv.	5 59	5 39	7 43	9 55	
3	Tork	Helga	M. sv. Terezija	6 0	5 37	8 26	10 56	
4	Sředa	Ferenc	Ass. Franc	6 2	5 35	9 19	11 53	
5	Četrtek	Aurél	Placid m.	6 3	5 34	10 18	12 46	
6	Pétek	Brunó	Brunó	6 4	5 32	11 24	1 33	
7	Sobota	Amália	Rožniven. kr.	6 5	5 30	—	2 16	
41. tjeden.		Evang. Mat. 22, 34—46. Epist. I. Kor. 1, 4—9.						
8	Nedela	Po sv. tr. 18.	Sv. tr. 19.	6 7	5 28	0 36	2 53	
9	Pondělek	Déneš	Déneš pk. m.	6 9	5 26	1 50	3 28	
10	Tork	Gedeon	Borg. Ferenc	6 10	5 24	3 06	4 00	
11	Sředa	Brigitta	Placidia	6 12	5 22	4 24	4 32	
12	Četrtek	Mikša	Mikša pk. m.	6 12	5 20	5 42	5 05	
13	Pétek	Kálmán	Ede kr.	6 14	5 18	6 58	5 40	
14	Sobota	Helén	Kallist p. m.	6 16	5 16	8 12	6 19	
42. tjeden.		Evang. Mat. 9, 1—8. Epist. Efez. 4, 22—28.						
15	Nedela	Po sv. tr. 19.	Sv. tr. 20.	6 17	5 14	9 21	7 01	
16	Pondělek	Gál	Gál opát	6 19	5 12	10 24	7 50	
17	Tork	Hedvig	Al. Margit	6 20	5 10	11 20	8 42	
18	Sředa	Lukáč	Lukáč ev.	6 21	5 09	12 08	9 38	
19	Četrtek	Lucius	Alkant. Peter	6 23	5 07	12 50	10 36	
20	Pétek	Iréne	Vendel	6 24	5 05	1 25	11 34	
21	Sobota	Oršolja	Oršolja m.	6 26	5 03	1 55	—	
43. tjeden.		Evang. Mat. 22, 1—14. Epist. Efez. 5, 11—21.						
22	Nedela	Po sv. tr. 20.	Sv. tr. 21.	6 27	5 01	2 23	0 35	
23	Pondělek	Gjöngjike	Ignác patr.	6 29	4 59	2 49	1 34	
24	Tork	Šalamon	Rafael nadang.	6 30	4 58	3 14	2 35	
25	Sředa	Blanka	Mór p. pk.	6 31	4 56	3 38	3 35	
26	Četrtek	Dömötör	Dömötör m.	6 33	4 55	4 05	4 37	
27	Pétek	Sabina	Sabina m.	6 34	4 53	4 33	5 40	
28	Sobota	Šimon Judáš	Šimon i Judáš	6 36	4 51	5 06	6 43	
44. tjeden.		Evang. Ján. 4, 47—54. Epist. Efez. 6, 10—17.						
29	Nedela	Po sv. tr. 21.	Sv. tr. 22.	6 38	4 50	5 42	7 47	
30	Pondělek	Kološ	R. sv. Alfonz	6 40	4 48	6 25	8 49	
31	Tork	Spom. ref.	Farkaš pk.	6 40	4 47	7 15	9 48	

Vrejmena houd pouleg Hersckela: 1—6 vóter i deždž, 7—12 deždž ali pa močen vóter, 13—20 mrzlo deždžovje, 21—28 močen vóter.

Prvoga je dén dugi 11 v. 44 m., do konca mejseca se za 1 v. 41 m. skrátiš.

Regule vremena : Či drevja listje dugo káple dolí: velko zimo, či hitro: ráni mraz i na priestno leto obilnost znamenuje. Či dosta listja ostáne na drevji: dosta gosenic bode v leti.

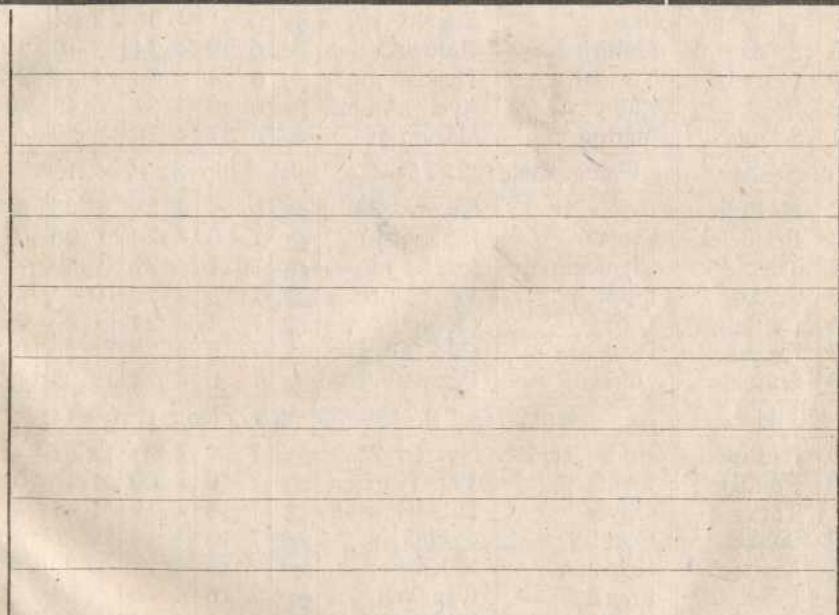
Gda pride že Šimeon Judáš,
V pleteni lačaj mrzlo máš.

Ne bloudite: Boug se ne dá osmejávati. Ár kakoli seja človík, tisto bode i žeo. Záto, ki seja na tejlo svoje, z tejla bode že skvarjenje; ki pa seja na Düh, z dühá bode že žitek vekivečni. (Gal. 6, 7—8.)

Za drágó ceno ste küpleni, nebojte slugi lüdi. (I. Kor. 7, 23.)

Hvála pa Bougi za nezgovorjeni dár njegov. (II. Kor. 9, 15.)

OKTOBER

Mejseca premenjávaje:

6-ga ☽ ob 6 véri 27 min., 12-ga ☽ ob 9 véri 30 min., 20-ga ☽ ob 4 véri 24 min., 28-ga ☽ ob 7 véri 42 min.

Kmetia opravice v oktobri:

Mlatidev. Hramov popravek. Hajdino žeti, kukorco trgati, repo brati; práhšenie poti poprávlati; trávnik vláčiti, z pepéлом posipávati, v mokroči po nji nej pásti. Na súho krmo se predjáti. Sviné po strnjišči pásti. Prasice püščati na sprotolešnje kotenje. Konžare z ovsom krmiti. Gjaram dobro polagati. Drevje okápati i gnojiti. Zelje notri devanje, kolje vkuþ pobéranje, brátva, grobanje, gnojenje, notri pokrivanje, kolje vréd sklásti.

November má 30 dní, Andrejšček

Tjedniční dnévi	Proteštantski	Rim. kath.	Sunca		Mejseca	
			vzhod	záhad	vzhod	záhad
1 Srêda	Mariana	Vsê sv. dén	11	6 42	4 45	8 12 10 43
2 Četrtek	Achil	Mrtvecov dén	12	6 44	4 43	9 16 11 32
3 Pétek	Gjözö	Hubert p.	13	6 46	4 41	10 24 12 15
4 Sobota	Károly	B. sv. Károlj	14	6 47	4 40	11 36 12 54
45. tjeden	Evang. Máté 18, 23—35, Epist. Fil. 1, 3—11.					
5 Nedela	Po sv. tr. 22.	Sv. tr. 23.	15	6 49	4 38	— — 1 28
6 Pondélek	Lénárd	Lénárd	16	6 50	4 38	0 50 2 00
7 Tork	Režo	Engelb. p.	17	6 51	4 36	2 04 2 30
8 Srêda	Gottfried	Gottfried	18	6 53	4 34	3 19 3 02
9 Četrtek	Tivadar	Tivadar m.	19	6 54	4 33	4 34 3 35
10 Pétek	Luther	Avell. András	20	6 56	4 31	5 48 4 11
11 Sobota	Márton	Márton p.	21	6 57	4 30	6 59 4 52
46. tjeden	Evang. Máté 22, 15—22. Epist. Filip 3, 17—21.					
12 Nedela	Po sv. tr. 23.	Sv. tr. 24.	23	6 59	4 28	8 05 5 37
13 Pondélek	Sanisló	K. Sanisló	24	7 0	4 28	9 06 6 28
14 Tork	Klementina	Jozafát m.	25	7 1	4 27	9 59 7 24
15 Srêda	Lipót	Vel. Albert	26	7 3	4 25	10 44 8 22
16 Četrtek	Ottmár	Ödön p.	27	7 4	4 24	11 22 9 22
17 Pétek	Hortense	Čüd. Gregor	28	7 6	4 23	11 56 10 22
18 Sobota	Ödön	Pet. Pav. baz.	29	7 8	4 22	12 25 11 22
47. tjeden	Evang. Máté 9, 18—26. Epist. Kol. 1, 9—14.					
19 Nedela	Po sv. tr. 24.	Sv. tr. 25.	30	7 9	4 21	12 51 — —
20 Pondélek	Jolánka	Val. Félix	31	7 10	4 20	1 16 0 22
21 Tork	Olivér	D. Mar. notr.	1	7 11	4 19	1 41 1 23
22 Srêda	Cecilija	Cecilia m.	2	7 13	4 18	2 06 2 23
23 Četrtek	Kelemen	Kelemen p. m.	3	7 15	4 17	2 33 3 26
24 Pétek	Ema	Ivan krst.	4	7 16	4 16	3 04 4 29
25 Sobota	Katalin	Katalin m.	5	7 18	4 16	3 39 5 32
48. tjeden	Evang. Máté 24, 15—28. Epist. I. Thess. 4, 13—18.					
26 Nedela	Po sv. tr. 25.	Sv. tr. 26.	6	7 19	4 15	4 20 6 37
27 Pondélek	Virgil	M. Marija	7	7 21	4 15	5 08 7 39
28 Tork	Štefania	Pignatelli	8	7 21	4 14	6 04 8 37
29 Srêda	Noé	Saturnin m.	9	7 23	4 13	7 07 9 30
30 Četrtek	Andráš	Andráš ap.	10	7 24	4 13	8 15 10 16

Vrejmena houd pouleg Herschela: 1—4 milejše vrejmen, 5—11 mrzeo deždž z sneženjom, 12—19 trdi mraz, 20—26 stáľno mrzlo.

Prvoga je dén dugi 10 vör 3 min.; do konca mejseca se 1 v. 17 m. skrájša.

Regule vrejmena : Na vsejvécov dén vsejči doj z cera (drovnícrást) edno vejko, či je odznotra súha: de trda; či je vlažna: de mokra zima. Či je té dén moker: zima bode mláčna; či je pa vedrní; močno snežno zimo znamenüje. Či je Mártona (11) gousi prščonta erdéča: velki mraz, či je bejla: dosta snegá, či je čarna; deždževna jesén i zburkana zima bode. Kakše vrejmen je na Ožébetovo i Katalenovo, tákši bode celi december.

Vsáko tejlo je kak tráva. (Ežajáš 49, 6.)

Známo pa, ka onim, ki Bogá lübijó, vsa na dobro slüžijo. (Riml 8, 28)

Gospod je pečina moja, grád moj i Osloboditel moj (18. Žolt. 3.)

NOVEMBER

Mejseca premenjávanje :

4-ga ☽ 2 véri 12 min., 11-ga ☽ 8 véri 54 min., 19-ga ☽ 0 vőra 21 min., 26-ga ☽ 10 véri 54 min.

Kmeta cupravice v-novemberi:

Silja rešetanje. Mlejne na zimou. Krumpiše i kukorico preberati. Globoko práhsenje. Gnojitev. Vôtrenje. Samo dvojega polaganja začétek, Krmlenko dobro krmiti i obilno nastilati. Perotnino dobro krmiti i napájati. Sadovnjáka kopanje. Cepik sadjenje i notri povijanje. Ribizlina šibja bránje. Sadovenoga drevja steblovje čiščenje. Petriž i špenot osipati i z listjom pokriti. Za gorice grünt rigolebiti. Mošt spun ti. Belo vino ob štrtim, to erdéče pa ob drúgim pretočiti.

December má 31 dni, Prosinec

Tjedníčni dnévi	Proteštantski	Rim. kath.	Sunca		Mejseca	
			vzhod	záhod	vzhod	záhod
1 Pétek	Drž. svétek	Drž. svétek	7 26	4 12	9 27	10 56
2 Sobota	Aurélia	Bibiana m.	7 27	4 11	10 39	11 32
49. tjeden.						Evang. Mát. 21, 1—9. Epist. Rim. 13, 11—14.
3 Nedela	Advent 1.	Advent 1.	7 28	4 11	11 52	12 03
4 Pondělek	Borbála	Borbála m.	7 29	4 10	—	12 34
5 Tork	Vilma	Sabas op.	7 31	4 10	1 05	1 04
6 Sráda	Mikloš	Miklóš pk.	7 32	4 09	2 18	1 35
7 Četrtek	Ambruš	Ambruš pk.	7 33	4 09	3 30	2 08
8 Pétek	Marija	Mar. popr.	7 34	4 09	4 41	2 46
9 Sobota	Natália	F. sv. Peter	7 35	4 09	5 49	3 27
50. tjeden.						Evang. Luk. 21, 25—36. Epist. Rim. 15, 4—13.
10 Nedela	Advent 2.	Advent 2.	7 36	4 09	6 54	4 17
11 Pondělek	Árpád	Damáz p. m.	7 36	4 09	7 48	5 10
12 Tork	Gabriela	Otilia sv.	7 37	4 09	8 38	6 07
13 Sráda	Luca	Luca sv.	7 38	4 09	9 19	7 07
14 Četrtek	Silárdka	Nikáz pk.	7 39	4 09	9 56	8 07
15 Pétek	Johana	Valér	7 40	4 10	0 26	9 09
16 Sobota	Albina	Etelka cas.	7 41	4 10	10 51	10 09
51. tjeden.						Evang. Mat. 11, 2—10. Epist. I. Kor. 4, 1—5.
17 Nedela	Advent 3.	Advent 3.	7 42	4 10	11 19	11 09
18 Pondělek	Augusta	Grácián	7 43	4 10	11 44	—
19 Tork	Viola	Pelágia	7 43	4 10	12 09	0 09
20 Sráda	Téofil	Timót m. Kán.	7 44	4 11	12 34	1 11
21 Četrtek	Tamáš	Tamáš ap.	7 44	4 11	1 02	2 12
22 Pétek	Zeno	Zeno m.	7 45	4 11	1 35	3 25
23 Sobota	Viktoria	Viktoria	7 45	4 12	2 12	4 18
52. tjeden.						Evang. Jan. 1, 19—28. Epist. Filip. 4, 4—7.
24 Nedela	Advent 4.	Advent 4.	7 46	4 13	2 56	5 22
25 Pondělek	Božič	Božič	7 46	4 13	3 49	6 24
26 Tork	Štefan mtr.	Štefan mtr.	7 47	4 14	4 57	7 19
27 Sráda	Jánoš	Jánoš apoš.	7 47	4 15	5 59	8 10
28 Četrtek	Kamila	Drov. decé d.	7 47	4 16	7 11	8 54
29 Pétek	Dávid	Tamáš pk. m.	7 47	4 17	8 26	9 33
30 Sobota	Zoárd	Dávid	7 48	4 17	9 41	10 07
53. tjeden.						Evang. Luk. 2, 33—40. Epist. Gal. 4, 1—7.
31 Nedela	Silvester	Silvester	7 48	4 18	10 56	10 38

Vrejmena houd pouleg Herschela: 1—3 dežď ali snejg, 4—10 sůhi mraz, 11—18 mraz, 19—26 snežení dežď.

Prvoga je dén dugi 8 v. 46 m., do 22-ga se skrátší za 20 m., potom do konca mejseca za 4 minute prirasté. — Zima se začne 22-ga ob 7 vöri 6 minut.

Regule vrejmena : Či na svéto noč zdouč (od shoda) veter piše : kügo; či vedrnják (od záhoda) : pomor; či jüg beteg; či sever — dobro leto znamenüje. — Či na stáro leto deždž ide, na gojndno pa sunce sija, te se troštajmo dobrega pouva. — Ali či je nouč i dén glichno vrejmen, teda lehko gorimo:

Silvester je dobro spuno,
Leto bode dobro puno.

Či je prosinec zeléni,
Vúzem bode snežení,
Či na svéto nouč snejg ide,
Teda dobro leto bode.

Či prvoga sunce sija,
V leti de velka vročina;
Te drúgi pa či de svekli;
Drágota od toga visi.

Ovo stojim pred dverami i trüplem. (Ozn. 3, 20.)

Tak je lübo Bog ete svejt, da je siná svojega jedinorodjenoga dao, da vsáki, ki vu njem verje, se neskvari, nego má žitek vekivečen. (Jan. 3, 16.)

Jas sem Alfa i Omega, začétek i konec, te prvi i slednji. (Ozn. 22, 13.)

DECEMBER

Mejseca premenjávanje :

3-ga ☽ ob 9 véri 40 min., 10-ga ☽ ob 10 véri 45 min., 18-ga ☽ ob 10 véri 04 min., 26-ga ☽ ob 12 véri 28 min.

Kmeta opravice v-decembru :

Snejg odmetávati. Léd voziti. Drva voziti. Gnojiti. Skornati snejg z svinjámi spotreti. Trávniké z gnojšnicov polevati. Konje podkovati dati; mláde žrebce, žrebiče, teočice voziti včiti. Prásce z-ječmenom krmiti. Perotnine na topлом držati. V jeseni posadjeni cepík zemľou z-gnojom pokrítiti. Seménje vörtriti, pobérati. Rigoleranie. Kolje réditi za gorice i. t. v.

TIVAR OBLEKE in ASTRA ČEVLJI

**oblečejo Vašo
celo družino
OD GLAVE DO PETE !!!**

Stalna in velika zaloga vseh vrst letnih in zimskih oblek, spomladanskih in zimskih plaščev za deco in odrasle, za moške in ženske iz cajgov in štofov. V veliki izberi so stalno na zalogi svetovno znani pravi garantirani nepremočljivi „TIVAR HUBERTUSI“. — Tam se dobi tudi vse vrste kratko in pleteno blago, kak kape, srajce, nogavice za moške in ženske, fino žensko svileno in pamučno perilo, moški in ženski puloveri (štrikani kaputi), deke (Koce). Ročna dela: zavesa, namizni prti in postelnjaki. Bogata in velika izbira, lepih in modnih čevljih znamke „ASTRA“ za deco in odrasle. — Prepričajte se o solidni postrežbi in nizkih cenah sami z ogledom blaga brezobvezno za nakup, kajti Tovarniško niske cene imajo le Tivar obleke kar si zapomnite tudi za Astra čevlje!

Tivar obleke in Astra čevlji

Murska Sobota, Lendavska c. 2/a (prek od pošte).

Ako znate varčevati
Ako znate računati
Ako znate primerjati

!!

**Ako hočete biti dobro postreženi
potem kupujete razno železnino,
barve in steklo samo v**

na novo otvorjeni trgovini

Sukič Ludvik

trg. železnino, barvami in stekлом

M. Sobota

Radgonska c. 1.

NJEG. VELIČANSTVO KRAL
PETER II.

Iméndnévi.

Abel, január 2	Aurél, oktober 5	Elemér, febr. 28
Ábrahám, augusztus 16	Aurélia, december 2	Eleonóra, febr. 21
Adalbert, szept. 27	Ável, András, nov. 10	Ella, febr. 10, marc. 24
Ádám, szept. 9	Baláž, február 3	Előd, oktober 22
Ádám, Éva, dec. 24	Bálint, febr. 14	Elvira, febr. 10
Adél, január 29	Barnabáš, május 18	Elza, dec. 1
Adolárd, ápr. 21	Beatrix, július 29	Emmanuel (Manó), március 26
Adolf, febr. 12	Beata, január 1	Emil, május 28
Adorján, márc 5	Béla, április 23	Emilia, július 19
Ágota, jan. 11, febr. 5	Bella, júnus 2	Emma, április 19, november 24
Ágneš, jan. 21	Benedek, március 21	Engelbert, nov. 7
Ágoštón, aug. 28	Benjamín, március 31	Ernestina, aug. 29
Ákoš, febr. 27	Bernát, május 20	Erhardt, április 9
Aladár, márc 11	Berta, augusztus 6	Erika, augusztus 31
Alajos, jun. 21	Bertalan, augusztus 24	Ervin, április 26
Albert, ápril 23	Bertold, jul. 27, nov. 17	Ernő, január 12
Albin, márc 1	Bódog, jan. 14, nov. 20	Erzébet, nov. 19
Alfréd, febr. 23	Boldizár, január 6	Ester, május 24
Alice, márc 8	Boniács, május 14	Etelka, október 8
Álmos, febr. 20	Borbála, december 4	Eva, december 24
Ámália, jul. 10, okt. 7	Bruno, október 6	Ezaiás, július 6
Ambruš, ápr. 4, dec. 7	Cecília, november 22	Fábin, január 20
Andráš, február 4,	Ciril, július 7	Farkaš, szept. 1, aug. 23
november 30	Ciprián, september 26	Felix, júnus 9
Angelika (Angyalka),	Cyrák, aug. 8	Ferdinánd, május 26
május 31	Cyril, febr. 9, március 29	Ferenc, jan. 29, jun. 16,
Anna, febr. 19, jun. 2,	Damaskus, dec. 11	október 4 i 10
július 26	Dániel, július 21	Flóra, jun. 19, nov. 23
Antal, jan. 17, jun. 13,	Dávid, december 29	Flórián (Floris), máj. 4
július 5	Dezső, május 23, dec. 15	Franciška (Fanni), márc. 9
Antónia, júnus 13	Dénes, október 9	Frida, május 6
Antónius, május 10	Domokos, aug. 4	Friderika, szept. 20
Apollónia, január 28	Dorottya, február 6	Frigyeš, július 18
Aranka, febr. 8, dec. 2	Dömötör, október 26	Filip, máj. 1, 26, aug. 23
Aristid, április 27	Eduárd, márc. 18, máj.	Gábor, március 24
Armin, május 10	26, október 14	Gabriella, dec. 12
Arnold, júnus 18	Edith, september 16	(Gál) Gallus, október 16
Aron, április 2	Egyed, september 1.	Oáspár, január 6
Árpád, március 31,	Elek, július 17	Gedeon, március 28,
december 11		október 10
Artur, január 22		
Atanáz, május 2		
Attila, január 7		
Augusta, december 18		

- Gellért, september 24
Genoveva, január 3
Gergor, március 12,
    november 17 (Čod.)
Gertrud, március 17
Géza, február 25
Gizella, május 8
Gottlieb, március 6
Gottfried, november 8
Guidó, september 12
Gustav, jan. 16, márc. 29
Gyöngyike, október 23
Győző, november 3
Gyüri, ápriliš 24
Gyula, ápriliš 12
- Hajnalka, március 27
Hedvig, október 17
Helga, október 3
Helén, október 14
Henrik, juliúš 15
Hermin, ápriliš 13
Hilda, sept. 3, jun. 17
Hubert, március 20
Hugó, ápriliš 1
- Ibolya, augustoš 7
Ida, ápriliš 13
Ignác, febr. 1, juliúš 31,
    október 23
Iléš, juliúš 20
Ilma, ápriliš 18
Ilona, augustoš 18
Imre, november 5
Ince, juliúš 28
Iboly, augustoš 13
Irén, október 20
Irma, május 3
Iván, juniúš 24
Izabella, juliúš 12
Izidor, március 30,
    ápriliš 4
Ižó, augustoš 26
- Jakab, máj. 1, jul. 25
Janka, május 24
Jánoš, november 24,
    december 27
- Jenő, juliúš 13
Jeromos, september 30
Job, september 27
Johanna, december 15
Jolán, november 20
Jónás, november 12
Jonáthán, május 11
Józef, február 4, március
    19, aug. 27, sept. 18
Judit, jul. 30, dec. 10
Julia, Juliána, febr. 16,
    május 22
Julián, január 9
Justin, juniúš 16
Justina, september 16
- Kajetán, ápriliš 22
Kalist, október 14
Kálmán, október 13
Kamil, Kamilla, dec. 28
Károlj, jan. 28, nov. 4
Karolin, február 2
Katalin, febr. 13, ápr. 30,
    november 25
Kázmér, március 4
Kelemen, november 23
Kerestélj, ápriliš 3
Klára, augustoš 12
Klementina, nov. 14.
Kleofás, september 25
Klotild, juniúš 3
Kočárd, ápriliš 19
Kolož, október 30
Konrád, február 18
Konštantin, február 1
Kornél, juliúš 3
Kornélia, március 3
Krištóf, március 15
Kristián, március 13
Kristina, juliúš 24
- Lajoš, aug. 19 i 25
Lampert, sept. 17
Láslo, juniúš 27,
    augustoš 8
Lázár, december 7
Laura, juniúš 17
- Leander, február 28
Lehel, augustus 2
Leò, ápriliš 11
Leókadia, december 9
Leona, Leontine, jan. 4.
Lenárd, november 6
Lenke, ápriliš 29
Lidia, ápriliš 8
Lili, juliúš 11
Lipot, november 15
Livia, ápriliš 6
Lóránt, január 15
Lothár, január 27
Lőrinc, augustoš 10
Luca, december 13
Lujza, március 2
Lujzi, juniúš 21
Ludovika, september 3
Lukáč, október 18
Lukrécia, juliúš 9
- Makár, január 2
Magda, május 27
Magdolna, juliúš 22,
    augustoš 3
Malvin, október 1
Manó, március 26
Marcel, január 9
Marcion, ápriliš 26
Margit, juniúš 10,
    juliúš 20
Mária, aug. 15, sept. 8,
    dec. 8
Mária-Magdolna, jul. 22
Mariana, nov. 1
Marko, ápriliš 25, jun.
    18, október 17
Márta, juliúš 29
Márton, nov. 10 i 11
Mártonka, január 30
Máté, september 21
Matild, március 14
Matjáš, február 24
Medárd, juniúš 8
Melánia, január 10
Menyhért, aug. 22
Metod, juliúš 17
Mihálj, september 29

- Miklóš, december 6
Míkša, oktober 12
Milos, november 26
Móric, september 22
Mózeš, májuš 16
- Nándor, májuš 30
Napoleon, májuš 7
Nikódém, september 15
Nóé, november 29
Norbert, junius 6
- Odó, november 18
Oktávián, márciuš 22
Olga, juliuš 27
Olivér, november 21
Olimpia, márciuš 10
Oršola, október 21
Oskár, juliuš 31
Osváld, augustuš 5
Ottó, márciuš 23
Ottmár, november 16
Ottokár, juliuš 2, november 4
Otilia, december 13
- Ödön, november 16
Özéb, augustuš 14
- Pál, január 25, márciuš 7, juliuš 26, 29 i 30
Paula, márciuš 22, juliuš 3
Paulina, juliuš 22
Péter, Pál, juliuš 29
Péter, jan. 31, febr. 22, apr. 29, máj. 19, aug. 1, okt. 19 i dec. 5
Petra, oktober 3
Petronella, májuš 31
Piroška, január 18, november 28
Pius, máj. 5, jul. 11
Pongrác, májuš 12
- Rafael, jun. 20, okt. 24
Ráhel, február 4
- Rajner, juliuš 17
Rebeka, september 2
Regina, september 7
Rező (Rudolf), ápriliš 17, november 7
- Rihárd, ápriliš 3
Róbert, juliuš 7
Rókuš, augustuš 16
Róland, májuš 29
Roman, augustuš 9
Roza, augustuš 30
Rozália, september 4
- Šalamon, október 24
Šamu, augustuš 21
Šándor, február 26, márciuš 18
Šara, január 19
Šarolta, májuš 19
Šebesčén, január 20
Šimeon, február 18
Šimon, jan. 5, okt. 28
Štefánia, november 28
Štefan, aug. 20, dec. 26
Sabjana, február 20, október 27
- Sanisló, november 13
Servác, májuš 13
Severin, január 8
Severian, február 21
Sidonia, juliuš 1
Silárd, ápriliš 22
Silvester, december 31
Sinér, december 12
Sylvia, november 26
- Tomáš, márciuš 7, december 21 i 29
Tacián, január 12
Tádé, január 24
Terézia, juliuš 8, október 15
Tekla, september 23
Teodor, september 11
Teofil, december 20
Tibold, juliuš 1
Timon, ápriliš 19
- Tibor, apríl. 14, aug. 11
Titus, jan. 4, sept. 18
Tivadar, ápriliš 20, november 9
- Tóbiáš, juliuš 13
Tóðor, február 7
Trikráli, (Gáspár, Menyhért, Boltižár) jan. 6
- Ubul, májuš 17
- Valér, december 15
Valéria, ápriliš 28
Valter, juliuš 16
Vazul, juliuš 14
Vendel, oktober 20
Vencel, september 28
Veronika, juliuš 9
Vid, juliuš 15
Vidor, január 13
Viktor, september 5
Viktoria, december 23
Vilmoš, január 10, juliuš 25
- Vilma, december 5
Vince, ápriliš 5, juliuš 16
- Viola, december 19
Virgil, november 27
Virgilia, január 31
Vrban, májuš 25
Vouri, juliuš 4
- Wladimir, juliuš 24
- Xavér, (Ferenc) december 3
- Zakariáš, september 6
Zita, ápriliš 27
Zoárd, december 30
Zoltán, juliuš 23
Žigmund, májuš 2
Žofia, májuš 15
Žolt, ápriliš 10
Žužánnna, február 19

POZNATE ŽE

HIŽNI FLUID — „BILJNA ROSA“

najbôgše domâče sredstvo za zvûnsko i znotrâšnjo nûcanje!

HIŽNI FLUID — „BILJNA ROSA“

oživláva — pofríška — desinficira — pomiruje — obláži bolečine

3 kaplice

so zadosta. Gde se té trí kaplice potrebüjejo, či odzvûna ali odznotra, tam bolečine včínejo, mantranje se gübi i človek se pálik čuti za friškoga i dobro. Ár v vsâkoj kaplici má môc! Eden edini glaž hišnog fluida „Biljna rosa“ zdržuje čudočinéco môc jezér balzamnoga dîséčoga zdravstvenoga bilja pisanoga trávnika, šuméčega lôga i visiki bregov.

NA JEZERO POSKÜSENO I NÜCANO!

Pri glâvoboli, vmrjenosti, potrejtosti se temen i celo z nikelko koči. Pri nášeci i zaprejtosti nosa se po ednov kaplicov namâžejo nosa lükne. Pri zamuklenosti, kašli, katári vlijé se ništerne kaplice v tanjer vroče vodé i globoko vâdiše paru skoz vüst i nosa. Pri pokvárjenji želodca, bolečine v želodeci, riganji, krčaj vzemejo se 3 kaplice na cukri. Pri bolenji zobov trbej bolno mesto dobro namazati. Pri reumi, glihti, smicanji, bolečinaj v križi, trganji udov, dobro mázanje včasi vtiša bolečine. Kožna srbeščica ubláži ništerni kaplice. 3 kaplice v kupici vodé dâjo izvrstno vodo za izprânje vüst i grla. Na stotine mogočnosti nûcanja zdržuje glaži pridjáno navodilo za nûc, kak na primér pri hemoroidi (zláti žili), izpâdanji vlási, ménši opeklínaj i posekotinaj, za vtišanje žije, za vmorene noge štere pečéjo, nečisto kožo lica i. t. d.

„Biljna rosa“ je vsigdár gotova da pomore i vsigdár de to!

Cêna originalnoga glaža (zákonom zaštitene) Din 12—

Práva samo

100-lêtne Apoteke Gebauer - Bač DUNAVSKA BANOVINA

Z-poštov pošlemo 4 originalne glaže z poštnim stroškom vréd za Din 52—, 8 originalni glažov za Din 96— franko — franko, tó je poštarske stroške nosimo sami.

Mále posküsne glaže pošilamo na zahtevo brezpláčno i to brez vsâke nadalne obvze za primitela. Dostuje edna dopisnica.

Stô lêt staroga očo proroküva- nje na 1939-to nàvadno leto.

(Na 1938-to leto je starec zamüdo notri poslati).

Pá sem esi prišao, pá sem Vas pogledno,
Da Vam povém, bratje, gde sem láni hodo.
Zakâ sem v-prem'nôčem Vam nê proroküvao ?
Zakâ sem po tûhi orságaj potüvao ?
— Ki več hodi, več zná, več skúšenosti má
I tak tüdi drûgim več haska dati zná :

Hodo sem v-Abesíniji, ka delajo Taliáni ?
Bogme njim je vrôče bilô, kûrili so njim divjáki !
Brez méne kaj nej včinili, zاغvüšno bi je vözbili !
Potom sem šô vu Špánijo, gde se bojûje naš Franko,
Ár je on tüdi **prêkmurec**, dávno je odíšao z-etece.
Njemi sem nesao obládnost, — vse buje, kí je kommunist.
Kak sem tam vse vréd postavo, sem se pôbrao vu Ážijo.
Gde pléšejo zdâ drmski ples, endrûga spokolejo ves.
Jeste tam povôli lúdi, či ji pô spokolo blúzi :
Ešće ji ostâne telko, ka se ránč neo znalo velko.

Bogme so tam zdâ fal glavé, tak, kak pri nás v-leti mühé.
Japán i Kinézka fajta: **Li ponjem!** — **Tak! Rajta! Rajta!**
Zdâ sem se pá nazâ vrno, tam nihao Kino, Tokio!
Prišao sem pá, bratje, med Vás, da Vam dam príestnosti glás.

Od velki lêt mi je obserila bráda,
Pléča so mi tüdi püklava grátala.
Od dûgi lêt mao, kak ete svêt zbrodjávam
I tekaj vrêmenov pazlivo spoznávam:
Sem skúso povôli dobra i hûdoga,
Štero se edno z tim ovim premenjáva.
Dosta kníg sem prečto, debele i ténke,
Ka je v-njî spisano, so pravice velke;
Sunca, zvêzd, mêseca poti sem premero,
Nébe znamênj rázum popolno razgrenó,
Ka sem se žnjí návčo, Vam srdcá razložim,
Pôleg šteri, mislim, nikoga neznorim.
Vse tô, ka se bode v tom leti godilo,
Vu devéttresetom se bode vidilo.
— Hodte i slíhajte, prav si zamerkajte,
Kak Vam na mêsace povém, — v-glaváj držte!

Január:

V-jan'zári de vrêmen lêpo i nê mrzlo,
Za mladézen v bálaj lüšno ino zdrzno.
Koga klêt, kámra i pevnica je puna,
Neprêde od mraza, obarje ga bunda.

Február:

Té mêsec de bogme mrzel, pun vetrôvja,
Ledene do strêhe, ládali slápowja.
Kôr'ti de trbelo pečl ino kâhle,
Kak de fájno tam za mláde ino stáre.

Màrciuš:

Zaprva čamurno vetrovje, deždžôvje
Nepüsti vö z-hiže stísnjene držine;
Neoš mogao na delo idti vö na njiva,
Z-sebom mô deždžévnjek, da te naj zakrívá.

April:

Vu tom měseci de vrēmen razvúzdano,
Neprebrodno šálno, smečeno i jálno,
Vetrovno, deždževno, mokro, ešče snéžno,
Právo aprilišno, blôdno i nestálno.

Májuš:

K-koncovi de mláčno, deždžovje de toplo,
Néba de vedrna, mláčen hlád od juga,
Píhao bô navláki, rēdki do obláki,
Zoríle se črešnje, tráve na trávniky.

Juniuš:

V-juniji se silje lepô osnávlalo,
Gjerína i ves pôv se blagoslávlalo.
Na konci měseca vse vu rédi bode,
Kosa de metala travino vu réde.

Juliuš:

Povôli de dela domá i na pôli,
Živáz', perotnina žrablila po dvôri
Od gojdne do kmice bô povôli posla,
Na konci měseca príde mála rosa.

Augustuš:

Predosta de deždža i dosta mokrôče,
V-prvi desét dnévi nikomi neo vrôče.
Gda de vrēmen čisto, pašcite se z- delom,
Ár de v-tom měseci dosta skrbí z-snopjom.

September:

Neo jàko za grozdje od vnôgoga deždža,
Ali nika trôšta döñok dobijo srdca,
Ár se k-brátví vrēmen na lêpo razvedri,
Bode dobra vola, veseljé vu vrehí

Október:

Okôl' Lukáčvoga de se snég ponújao,
Srečen de, kí je že vse semen poséjao,
Potom se záto pá na dvá, ali tri dni
Vrēmen obrné i na lêpo razvedri.

November:

Bliža se zima, mrzli dnévi prihájo,
Čuvaj, mej pazko na živázen i márho.
Kratšiši so dnévi, hitro se večeri,
Vu hrambe se terejo lüdjé i stvari.

December:

Vlažna megla pokrije bregè i dolé,
Zmrzávala bode zemla ino vodé.
Megleni má bidti letos svéti Božič,
Varmo se, da nás nezadrobiša hodič.

Poprêk:

Kak ste čuli, brátja, devéttresto leto
Nede prijétno, kak nas trôšta prorokstvo,
A, záto nezdvojmo, vu cáglost nespadmo,
Ta svoja vrédi vu vrémeni odpravmo.
Na Bôga nihájmo, on nás neostávi,
Ešče i to húdo na dobro prestávi.
Zdâ pa ostante z-Bôgom do nazávidêňja,
Bár bi se spunila vsa vaša želênja !

Na Božič pozdráv.

Daleč od vás bojdi
Vsáke féle kúga;
Od dyéstô kil više
Se podkrmi svinja.
Ogne se vás vsáke
Féle beteg, hodič,
V-zdrávji Vás pá najde
Kleti svéti Božič!

Reklám !

Ev'geliški kalendari,
Pisani vu prêkmurščini,
Na jezero i devétstô
I devéttreseto leto.
V-Hahn Izidora tiskàrni
Po cêni osem dinári,
Se dobí, dokeč nesfalí.
Naj si ga vsáki poskrbí:
Tak bode znao vrêmena hôd,
Brezi dvojnosti naednôk !

Sreča v vesélji, vesélje v igranji !

Pa ne samo vesélje — nego tüdi splošno prilüblenosť Vam prináša igranje, štero izvájate sami, ár so lüdjé, ki znájo igrati godbeni inštrument, vsigdár i povsédkil dobrodošli i pozváni. Če se ščete tüdi Vi prištevati med té lüdi, obrnite se na svetovno znáno tvrdko godbenih inštrumentov Meinel & Herold, Maribor št. 242, ki nüdi svojim odjemalcom brezpláčen, tüdi deci lehko razumlivi pouk v igranji. Vážno je samo, da kúpite zaistino dober inštrument z čistim i lepo zvenéčím glásom, samo dober inštrument dá dobro godbo. Zavolo toga zahtevajte brezpláčen, lepo ilustrirani katalog. V njem najdete zaistino dobre kvalitne inštrumente, ki pa so tüdi fál, ár je dobite **naravnost iz tvornice**, ali tvorniške záloge Godbeni inštrumenti so nájprimernejša darila za starejše i deco.

Mér vám bojdi !

No či so dveri zaprte bilé, notri je prišao Ježuš i postano je na srđi i velo je: Mér vám bojdi ! Jan. 20, 19.

Z tēmi rečāmi je Ježuš pozdravo svoje vučenike, šteri so v kmičnoj nōči dūševne žalosti brez svetlosti trôšta i vūpanja bilí. Ár božanski poglavnik žitka je dobro znao, ka človeče srce i človeči žitek v etoj preminjenosti néma dragšega kinča, želnēše dobrôte, liki je mér.

Gdare je pôleg biblijiske pripověsti potop pokrio na etoj zemli cvetéče trávnike, sadorodna drevja, počivališče lúdi, sénčne doline, brežíne i vsaki máli kotiček te velke natüre: té kak porokstvo želne bôkše príšestnosti je edíno Noejava barka plavała nad divjimi vodinami. I z ete barke je od hípa do hípa eden-eden ftič vozleto na valovja nezmerni vodin. Tisti ftič je znamenúvaao té žitka volô človeče dûše i trôštajöče vūpanje.

Ete ftič je dûgi čas zaman völeto. Nê je najšo živlénja, nej je najšo niti počinka mesta vu od vodin pokritom spajöčem sveti. Nazádne se je pa itak spremeno kēp svetá. Ár tudi najžalostnēši vdárcov potop dolí zná zpelati Boža očinska milošča. Ednôk se je z zelenov oliveckov vêkicov povorno nazaj v bárko golôb. I z onov oliveckov vêkov se je nazaj povrno v srca pokoj, vu dûše trôšt, vu Boži i človeči svêt mér.

Vu sveti našega živlénja, gde po-

top sebičnosti i nevervanosti skôz obilni žlebov lêva na nás skrb, zganjanje vesélnosti, grêh i z sébe pozáblenost, Kristušova cérkev je tista na vodínaj plavajöča bárka, vu šteroj je ešće žitek, trôšt i vüpaznen. Vsako pojedino glášenie evangelioma je eden-eden krotek golôb, šteri völeti, kapa či nájde človečo dûšo, na šteroj se lehko počiné. Či proti vam letí ete čisti beli golob, božanska istina, pozávajöča, trôštajöča rêč evangelioma; ne odrinite jo od sébe, sprimlite jo z lübéznostijov, naj raznáša potrtoga dûhá človečanství zeleno olivno vejko mirá vu Bôgi se vüpajöči src.

Gospôd cérkve, Odkùpitel svetá, je tudi nositel toga mirá bio. Nej samo vu cêlom tekáji svojega živlénja, nego po dokončanji svojega zemelskoga žitka tudi. Ár on je večen poglavnik mirà ! Brezi mirà pa nega blajženstva. Zato je pravo za blajžene te mirovne, ar se tej za bože sini zovéjo.

Ježuš je za boži orság senjao ete svêt i naj ga za takšega včini, sam sebé je dao za áldov za njega. I vu etom áldovi je obdržao tudi mir svojega dûhá. Ár mér je pravzaprav za visike cile včinjeno delo, briga, sebé zatajené, aldiúvajöči žitek. Te právi mér nemre zrûšiti

skrb, nevola, žalost, bolezen i vkanjenežitka.

K tim žalostnim i cagajōčim vučenikom se zato poklono notri božanski krao mirá z etimi rečami: „Mér vam bojdi!“, ar so se že vtaplati začnoli vu potopi brezmerne žalosti. Spozabili so se z onoga delavnoga pozvanja, štero njim je Bôg odlôčo. Vtonili so se vu krhkôče mišlénje vsakdeněšnji lúdi, šteri na vági vživanja mříjo vrêdnosti žitka. Nej so zarazmili velko skrivnost žitka zemelskoga človeka, šteromi blaženstvo imér daruje nej bogastvo vu radostaj, nej mentüvanje

od žalosti, nego verno spunjávanje pozvánja, slûžba Bôgi pôleg evangoliuma Kristušovoga.

Na eto je šeo Jezuš goripozvatí pazko vučenikov, gda se je k njim notri poklono z rečov mirá. Na eto bi potrêbno bilo nam tudi eden drûgoga spomínatí. Tô bi bilô najlepše i nájblagoslovnêše krščansko pozdrávlanje, či bi mesto ednoga i drûgoga nerazmetoga i lažnivoga pozdrávlanja vu Jezušovom dûhi pozdrâvlali eden drûgoga etak: „Mér vam bojdi!“

Lübleni čtenjár: Mér ti bojdi!

NOVO VRÁSTVO PROTI REUMATIZMI.

— Skoz tri leta sem trpo od reumatičnoga betega, štere so se mi stáľno vrácale v sklepi v zvézi z občütkom od reumatičnih betegov v desnoj rami i zgornjem tálí rouke.

Bolenje je zavolo toga tak močno napredüvalo, ár sem včasi od začetka razvijanja nej obrno nikakšo pažnjo. Bolenje v začetki je trpelo samo pári dni, nato je prestanolo, tak da sem mislo, da je vsakša nevarnost minoula. Ali tou je bilo samo preváranost. Bolenje se je po dugšem časi povrnolo i natou se je gdakoli pojávilo i trpelo dukši čas, dokeč je nej prestanolo stáľno i se je razšírilo na vse dele tejla.

Dugo sem spítavao od toga betega, probao vsa mogouča vrástva, a bilo je vse brezi uspeha, dokeč sem nej zvedo za nouvo vrástvo pod iménom „**NIBOL**“-tablete, štere proizvája apoteka Mr. Bahovec v Ljubljani, šteri zavolo svojih drûgih proizvodov vživa nájbougši glás tû i v inozemstvi.

Kupo sem v apoteki máli glaž z 20 „Nibol“-tabl. za Din 20— i jemao notri 3-krát dnévno po 2 „**NIBOL**“-tableti, pa je bolenje včasi prestanolo. Z maseranjom z „**NIBOL**“ mastjouv i zavežüvanjom bolečih kolen je po 6 dnévnom negüvanji vejnola oteklinu. Dnes se občütim popunoma zdrav, ali će občütim kakši prehlád ali trganje, ka lehko dobi čovek na sprotoletje ali v jesén, taki vzemem 2 „Nibol“-tableti, da tak proutistárem ponovnomi betégi. Zdaj mam „Nibol“-tablete vsigdár domá i to velki glaž z 40 tabletami za Din 34—. Z uspehom je nūcam tudi za gripo, glávobol i zobobol. Zavolo nijhovoga dobraga delüvanja je vsákomi najtoplej priporočam.

FRANC KRALJ.

Sadjàra pesem.

Sàdi, cêpi, gàji drevje,
Nezahvàlno ti nede,
Či drûgo nê, sénco ti dà,
Pogibati te nenjà.
V-toplom sprotolêtji cveté,
V-jeseni sàd prinesé,
Màli ftíček na njé séde,
Lêpo pesem cvikeče,
Štero brez plâče poslûhšaš,
Vu srðci se raduješ,
— Sàdi, cêpi, gàji drevje !

Sàdi, cêpi, gàji drevje,
Viš, húdi je svêt ete.
Kamšté se človek zglédne,
Li húda srdca nàjde:
Lêpa devojka te vkani,
Prijátel pa ostávi,

Rod i žlâhta zavržejo,
V-nevôli odstôpijo :
Samo li je drevje verno
Ino vu vsem pokorno . . .
— Sàdi, cêpi, gàji drevje !

Sàdi, cêpi, gàji drevje,
Sladtek sàd ti darûje;
Za vsa tà nika neželê.
Bár kelkošté dobra mè,
Vu etom sebičnom svêti
Plâče neželê vzéti.
I či ednôk súho bode,
Tüdi na hasek príde . . .
Či se živeti navoliš —
Se lehko na njé obêsiš . . .
— Sàdi, cêpi, gàji drevje ? . . .

F. J.

Prle kak bi kaj kùpili, si ogledajte trgovino

WEISS ŽIGE

v Murski Soboti na Aleksandrovi cesti 17 (poleg trg. Bata)

Na zálogi mámo

vse vrste zimiske krátke i duge

moške kapute,
nepremočlive moške, ženske i otroške

„Hubertus“ plašče
duge **ženske kapute,**
vse vrste moških i otroških **oblek.**

Velika izbira **hob.**
Mámo vse vrste kamgarov, štofov i caigov.
Obleke izdelàvamo tüdi po
meri, točno i solidno.

PRIDITE I SI VSE TO LEHKO POGLÉDNETE,
BREZ TOGA, DA BI VÁS SILILI ZA NAKÜP.

„Grof.“

Béle ténke roké má, kak človek, ki je nigrdár nikšo škér, ali delo nê meo v rokaj. Záto i za volo znameniti prédnikov, ki so vsi plemičjé bili, zmožni gospodje, ogledni bogáti — je dôbo imé „Grof“. Že jåko ne láda vina ár ga je vino že dávno obládalo. Pri drúgoj-trétoj kupici njemi návadno rosnatne postánejo oči. Če pijé, včasi nájde tákše spômenke v svojem živlenji, obri šteri se skuziti more . . .

Mrzeo jesenski veter se zgájna v ôkna krčm , glažojna v ási tak zdručka, da bi što z pesnicov ružo po njej. Kr m r pri p  ci dr m le i v  asi-v  asi globoko kumne z glacov i te hitro visiko pogl dne. N  se njemi je vr dno trditi, srmo dv  tepe a sedita v ednom k ti. Mi ka, te visiki s hi, žutoga i šplintastoga obr za ronjaš to i tomi ovomi: »No, pij!«

Z trepetaj ov rok ov primle za kupico te dr gi, koga i z »grof« im nom  p tajo. Nasloni si glavo i pr vi  e jeclajo i: »Ti .. ti Mi ka, ti zn  , kak i . . . kak i sledjen  lovek sem jas . . . kak a sm  . . . sm t.« »Znam no!« odvrn  te ov zasp no. »T  s m, eden . . . ni  vr den . . . eden potepa  . . . zapravla  . . . pa zn   . . . itak jeste nik k . . . ko... komi sem jas te prvi  lovek i

me l bi.   je  ? ! . . . L bi me ! Ednoga etak ega . . . sl dn jega . . etak ega tepe a . . . «

»Dobro dobro Pij, st ri lump, ne j ci.«

N , nemo ve  pio . . . obl bo sem nj  . . . mojoj l bl noj m mi . . . ve  nemo pio . . .

»Itak si pio, kak  ujster.«

»Pio sem,  r sem . . . ni v den . . . sledjen  lovek na sv ti.«

V ter jav , tr bi, v  si zjuf ce v ni.

Zn  , ti Mi ka . . . o a mi je predjen sodnik bio . . . mati z G ci familije. Zn  , ka za familije je bil  t ? St ra, bog ta plemenit ška familija i generali  je bio z t  familije pa kr levsk  dvornik. Meli so veliko im nje v B ck . Mati mi je sto jezero forinto ov dobila za talimbo . . . Zn   kelko je t ? Zdaj ve  eden milion. Pa jas bi t di lehko bio kak i sreski na elnik, ali b n i lehko e e ve  . . . velki gospod bi bio, Mi ka,  i bi po teni bio. Da sem pa n  bio. Potepa  sem bio vedno. O a mi je rano mr , mati je n  l dala z menom. V krvi sem meo nik ke peklenstvo i to me je gn lo kak nem ka. Z  ole so me v  l cili,  r sem se zap jo z voj ki i smo str lali na gimn zijo, ka je pr  t rski gr d. Pot pao sem se po kr m j.  i mi je mati n  d la p ne, gori sem vtrgno om r i sem je vkrad-

no, vse, ka sem najšo i tečas
sem nê šô domô, dokeč sem
eden krajcar meo.

Mati se je samo jôkala, doli
si je pokleknola pred menom i
tak me je prosila, naj se pobôg-
šam. Vedno sem njej oblûbo,
da se pobôgšam i oblûbo sem
tüdi zdržao do drûgoga dnéva.
Moja mati je lêpa bila, Miška,
tak lêpo žensko si ti niti ešče
nê visto. I vedno se je jôkala.
Za méne Miška I pri cajti je
mrla. Mrla je, ár matere samo
tečas živéjo, dokeč njim ne sfa-
lijlo skuzé . . . Tak sem mislo.
da pamet zgübim. Vsi grehi moji
so mi na pamet prišli pri njenoj
škrinji i so me pekli, kak žerjávi
ogen. Tak sem čuto, da se mi
dûša očisti v tom ognji. Nê se
je, nê sem meo nikoga, za koga
bi se pobôgšao. Zdaj sem v ža-
losti pio. Včasi sem po tjedni nê
spao v posteli, nego na klôpi
kakše krčme . . . Nê sem pio k
meni valon prijátelami, nego z
tákšimi ničesami, potêpaši, kak
si ti, Miška.

I te je prišao v moje življenje
nikák, ki me je gori šeo zdig-
noti, rešiti. Edna deklina je bila
tô, Miška. Lépoga, bêloga obrá-
za, krotkoga pogléda, kak moja
mati, Miška. Lûbo sem jo. šeo
sem jo vzeti za ženo. Z dobre i
prémočne familije je bila. Lûbila
me je šla bi z menov, nê bi me
ostâvila, znam. Ali starišje so
pravli, naj se odpovem prve pi-

jančuvanja, te mi jo dájo. Oblû-
bo sem Tô je bilô opoldne . . .
Na drûgo gojdno sem že kak
tikev ležao pijáni v šanci

K ednomi trêznomi, poštenomi
velikomi posestniki so jo dali k
m. Že pred oltárom so njê
britke skuze kapale za méne Zdaj
mi je več nê bilô vrêdno paziti
na sébe. Lêpi herb sem z ták-
šimi prijátelami, kak si ti, Miška,
hitro zapravo i gda sem na ed-
no menico svojga strica imé pot-
pisao, te je i rodbina doli vzela
rokô z méne. Potom sem se po-
têpao po svêti i víš, kak daleč
sem prišao. Večkrát sem čuo,
da je tá lêpa moja zvoljenka
tá P-i I. žalostna ženska,
ešče vedno jo boli srdcè za mé-
ne. Mislo sem si, šô mo i se
pokážem kak daleč sem prišao
i da naj me vidivši mrzi i naj
z cêlim srdcom lûbi one, kí njô
lübijo i so njeni.

Mišleno, včinjeno. Etak poce-
pani, z tem lükñjastim klobükom,
z etimi zakrpanimi bočkorami
sem se postavo notri Sakačica
mi je hitro falat krüha vrêzala,
mi v rôke potisnola i me je nê
štela od dvèr dale püstiti. Na
lármu je vòprišla ta lêpa gospá,
moja nigdašnja zvoljevka. Včasi
me je spoznala. „Odte notri“,
mi je pošepnola i me je v edno
krasno hižo pelala. Tam se je
britko jôkala, gda je vdiljek po-
glèdnola pomeni.

„Prišo sem, da vidite, da ste
nikaj nê zgübili z menom, samo

Kaj je »Bayer?«

Že 50 let proizvaja »Bayer« zdravila.

Od tega časa »Bayer« vztraja v borbi proti trpljenju človečanstva. Danes je »Bayer« svetovno podjetje, cigar glas sega na vse kontinente sveta.

Med mnogimi neogibno potrebnimi zdravili, ki so raznesla slavo firme »Bayer« je tudi Aspirin kot popularen preparat proti revmatizmu, prehlajenju in bolečini. Aspirin je zadnjih 40 let v obliki tablet najbolj razširjeno zdravilo na svetu.

ASPIRIN

PROIZVOD ZA UPANJA!

Oglas je registriran pod Sp. br. 751 od 17. avgusta 1937.

ednoga tepeša . . . Objočte me, tak da bi mrô i bojte bláženi — pravo sem njé.

„Nê, nê — odvrnôla je — pri nas ostánete, človek morete biti i dobite službo na našem posestvi. Vütro príde J., moj mož i ž njim tô pogučím, či pa nê.. idem z vami!“

Pošteni gvant mi je poslala v sobo za goste, tam sem dôbo

lépo bêlo postelo, ali nê sem spao v njej. Gda je vse tiho po stanolo, sem na okno odskočo, ali da me naj zná mrziti. pozábiti, z obešalnika sem z sebov vzeo edno nôvo oblêko.“

Vöni je vöter jåvkao i debele kaplice so začnole klonckati po glažojni krčmeni oblokov.

Posl.: JUVENTUS.

Ki si je sam napisao mrtveči slobôd.

Nega britkêšega sadû, kak trnina,
Nega žalnêšega posla, kak trbína;
Žalostna je tûdi ta podrêta hiža,
Nájžalostnejša je pa mrtveča škrinja.

Vinski brat Palko, so me zvali vu žitki,
Nê sem mislo, ka tak hitro mam odídti?
Tû povržem vés, tû vse moje pohižtvo:
Z-ciglom pokrito hižo, štalo živinsko.

Črvénska Kata, drága tüvárišica,
Čúvala si me vsigdár, verna samica;
Nemam zdâ že jas več nikšega betega,
Bôg te čuvaj, vari, od vsega hûdoga!

Krnjica, drága mo' tetica, ne jôči,
Na ovom svêti se pá nájdeva zôči;
Dûg moj ti tam zgoraj vse v-redi poravnam,
Brezi vse hibe, pošteno doli pláčam.

Miši šôgor, verno sva se poštúvala,
Po senjáj, krčmáj vküp dosta potüvala.
Tam gori, gde zvêzde tak lepô svêtijo,
Bom zdâ že sam jedini hodo, lanjkivao.

Ostani z-Bôgom, Šári cigan z-goslamí,
Ki si me veselio z-lêpimi nôtami.
Tebi porôčim röplavoga praščiča,
Nede me več vedrila tvoja mužika.

Slobôd jemlêm ešče od 'Icig krčmára,
Ino od vsê vinski bratov tüvárišta;
Jas bom že vživao tam angelsko pitvino,
Tû Vam niham vinjene vodé pikolo.

Vinski brat Palko.

Sprejmem

vsakovrstno vrvarsko (vožársko) delo
po naročili, imam pa tûdi stáľno na
zálogi prvorstne vajati, štrike, cügle, strange itd. Cenj. oběinství
se priporoča KERČMAR IVAN vrvar, Fokovci p. Prosenjakovci.

Z-Habsburgov krôničke.

(Vzeto z „Bácskai Napló“ 1932. dec. měseca 8-ga vydáne številke 13 stran.)

Poslov. Flisár János.

Habsburgov več stotin kralúvanje je nad podložancí nezgovorno výhodo nesmilenosťi, nepravičnosti, britkosti i mantríkstva produkálivalo. Tak da je hištorija puna z-groznimi činjenji, štere so nespametno, zadomeščanja, od divnosti gnáni doprinášali. Tak se je tudi osojenost mogla nad njimi spuniti ino je dosegnoti. Štere je familie te najslédnji poglavar, kí je od vsé svoji prehodníkov nájduže kralúvao: Ferenc Jožef, austrie casar i vogrski král mogao preživeti i likvidérati. (Od IV-toga Károlya niti negúčmo, ár je on že tak postružnjek bio.)

V-1848 októbra 6-ga je v-Becí se vkúpnabrána nepodgovorna, vilicna, rebelična vnožina Theodor Latour grofa, vojnuskoga ostrákskoga ministra na vilici grozno vmorila i pred vojniškoga ministeriuma paláčov na lampaš obēsila. Tô vmorstvo je pôldno zadomestšánje žele'o Na toga oktober 6-ga letnico 1849 6-ga je prišla prílika na zadomstšávanje. Ostrákskoj armádi jí se je z-rususkov pomočjov posrečilo **vogrské slobodščine boj** doli pobiti. Či je bár ruski cár za dano pomoč sebi gori obdržao, kaj ostrák casar miloščo more z-timi obládanimi činiti, te mládi, 18 lét star Ferenc Jóžef, je na materé Žofie, na té húdoga nágiba hercegojce rátanje, nê zdržao cári dánoga obe-

čanja. Tá húdoga nágiba ženska je na nesmilenosť nadigávala mládoga, malo skušenjá majôčegé siná svojega. (Vêm ešče dosta sledi, gda je Ferenc Jožefa mlájši brat, Mikša főhercég, kak **Lombardie** vičekrál zmirjenja, prerazménja politiko začno tam med taliáni nadaljávati, pôleg štere so sodnije menje smrtni sôdov produkálivale, njemi je Ferenc Jožef brat na materé Žofie siljenje v-pismi na oči métao, horčárvíši se : „Naznaní mi, jeli so sodnije naednôk gori povedale slúžbe, štero je gotov škandál, kaj tej lúdjé naednôk hennajo járem vléčti, či se položaj malo kritični skažúje.“)

To grozno prekunenie.

Rávno na té simbolični oktober 6-ga 1849 so v-Budapešti v-glavô strôlem osmrtiti dáli Batthány Lajoš grofa, vogrskoga ministrstva predsedníka i v-Aradi vogrske slobodščine boja 13 generálov na gaog povêšenja smrtjov, praj na Ferenc Jožefa ednáko zapoved.(?)

Nê je znáno, jeli je tô istina, ka na njegovo zapoved, ali pa nê? Vô je tak zglášeno! Ali tô je pa istina, ka je po tom krvi preleánji vsedugoné po cèlom orsági skrivo-má, med národa rokámi bodôči eden napisek hodo, na šterom je Batthány Lajoš grofa materé, Škerlec Barbáre baronojce na Ferenc Jóžefa povédano prekunenie bilô

napísano, štero se je etak glásilo : „Néba i pekel njemi nedaj blájženstva ! Vse njegovo pokolenje naj vesne na zemli ! Njega samoga pa naj pokaštiga Bôg vu oni, kí najbliže stojijo k-njemi ! Žitek njegov naj opüščávanje bode i deca se njemi naj pogubijo !“ — Eto Olefie — jaja puno rēc je ešče vôdopunilo edno bajavno prorokovanje : Ka Ferenc Józef tečas nede mogao mrêti — dokeč na té, na krvi preleávkinje spômenek žnjegove famílie trí Žofie — i dokeč na spômenek ti 13 Aradni mantrníkov — njemi 13 kotrig nesrečno neobhodi!

Né je rávno potrêbno, ka bi človek na šatringo dosta dao i nebi se strsno, či presámna oni 13 tragedij, stere je Ferenc Józefi preživeti i pretrpeti trbelo, dokeč je njegovo trûdno, velike starosti tělo vu kapucinušov kripto na počinek položeno.

Glédajmo zdâ že, kak je preteklo doli tej **13 Habsburgski tragedij ?**

1.) Ta prva tragedija ga je pri prvoj čéri Žofiji dosègnola. V-1857 leti je Ferenc Józef z-kralícov Erzébethov vu Vogrski orság na pregléd odpotüvao, da naj z-rožjom doprinešene pacifikácie sád vu dike obládnosti potüvanji vživa i doli poženja. V-Nagyváradi njidva je dojšao on grozen, nájménje nečakaní glás, ka njima je ta mála čí vu 27 mêsecov starosti vópreminôla. Ferenc Józefa mater, Žofia, je tá tragedia témbole težké doségnola,

ár so njé málo vnükico rávno na njeno zapoved vzeli vkrat od Erzébeth kralíce i djáli pod babice skrb na zgojo. Tô je bila pôleg kunénja z-tré Žofik ta prva Žofia i tüdi z-13* kotrig ta prva tragedia i smrtna nesreča.

2.) V-1867-mom, vu vogrskoga koronovanja leti so naednôk trí krvne tragedie doségnole králevsko hižo. Márciuša 14-ga je prinéšeni glás, ka je Charlotte, Mexike casara, Ferenc Jožefa šôgorca, med Vatikána obiskom v-Rími nanágli odnorêla. Charlotte je ešče potom 50 lét živila svoj mantrepun žitek.

3.) Uprav v-toga leta juniuša 6-ga je po dvê tjédní groznom mantrání preminôla Matild fôhercegojca, Albert fôhercega, vogrskoga orsága nesmilenoga „pacifikátora,“ divjáka jedína čí. Mláda fôhercegojca si je skrivomá, gda jo je skrbkinja nê vídla, na cigaretlin nažgála i gda je skrbkinja nečákako v-hižo stôpila, je cigaretlin od stráha za hrbet štela skriti, na nesrečo se je ednoga dojviséčega pantlika ščipka od cigaretlinu vužgála, — ogen se je v-ednoj minuti pogranti razlêjao i fôhercegojca je smrtne rane dobila, v-šteri je po dvê tjédní med groznimi mantrami preminôla.

4.) Rávno vu toga leta juniuša 19-ga so vu Queretarobi Mikša, Mexike casara, Ferenc Józefa brato v-glavô strêlili. Toga smrti zrok je v-prvoj vrsti Ferenc Józef bio z-tém, ka je od Mikša brata pred v-Mexiko potüvanjem vózosiло podpisek, z

šterim té naveke doli pové vu Habsburgsko famílio se nazáj povrnôti i tüdi odstôpi od njemi hodéčega, lètnoga 100,000 râhnškov famílion-skoga apanáža.

5.) 1889. jan. 30. se je v-Mayerlingi doli strélo Rudolf, tronuša nasledník, Ferenc Józef kralá jedini sin. Na štero se je gledôč na pôleg oglédni hištoričnikov štímania med Rudolfom i Ferenc Józefom edno britko razgovárjanje zavolo Rudolfa nesrečnoga hízta i političnoga mišlenja zgôdilo.

6.) 1861. je míno (zagvüšno pri hajôva pogrôždjenja nesreči pri Chile bregáj) Nepomuk Jánoš Sál-vator fôherceg, tak zváni Orth Jánoš, kí je v-političnom položáji z Ferenc Józefom nê bio ednoga razménia i záto je mogao Habsbursko familijo ostaviti. Toga smrti je Ferenc Józef telko bio kriv, ka je z silov zahtévaod od njega, naj dolipové z-fôhercegsta tituluša i nê je dôbo teliko vrémena, ka bi si hajovstva kapitánsko qualifikácijs spravo i tak se je brezi vsega znánja marinstry na pôt vzéo i zagvüšno hajôva katastrofi spadno na porob, ár je več nikši glás nê prišao od njega.

7.) Vilmoš Ferenc Károly fôherceg, toga vitéznoga „Erzherzega Kárla“ sin, kí je v-1848—49-tom proti vogrske slobodšchine boji se bojívajôčega ednoga šerega zapovedník (generál) bio, se je v-1849. juliusa 30-ga v Bádeni, v 67 lét starosti z-konja doli prevrgo i bujo se.

8.) 1895. sept. 6-ga je v-Budapešti premíno Lásló fôherceg. V Kiš-

Jenői držéčoj velikoj lovini je za ednov oranjenov divjov máčkov slédo, med tém se njemi je pûkska za edno vêko zadrgnola, pero se je zmršilo i strél je mládoga fôhercega orano, — krvi očemérjenje je dôbo i vmrô je.

Žófia, alcentoni Ferdinánd hercega tüvárišica, Erzébeth kralice sestra, štera je med vsêmi sestrámi najbliže stála k-njénomi srdeci. Tá, Ferenc Józefa šôgorca je v-1887. májuša 4-ga v Páriši Ruc-Jeán v-Gonjoni držánom, v na dober cíl bazári se pobûdjenom ôgnji na pe-pél zgorêla. Tô je bila ta drúga tragijčnoga šorša Žófika, vu Ferenc Jožef krála familiji. Pri tom je ešce Žófije fôhercegojce, Ferenc Józefa materé sestránica tüdi bila.

10.) Pri Rothschild baronice obiska príliki v-1898 sept. 10-ga v-Genfi pred Beaurivágé hotelom je Ferenc Józefa tüvárišico eden Luigi Luiche-ni imenúvani anarchista v-srdce smekno i osmrto.

11.) Klotild fôhercegojca z Palatinušove vêke je v-1903 dec. 14. v-Alčuti očemérjena, v 19 lét sta-rosti je vmrila.

12. i 13.) Ferenc Józef tronuša ťročníka: Ferenc Ferdinanda fôhercega i toga morganatikušnoga hístva tüvárišico Chotek-Hohenburg Žofio hercegojco (vu Ferenc Józefa familiji zdâ že tréťo Žofijo) so 1914-ga jun. 28-ga v-Sarajevoj doli strélili.

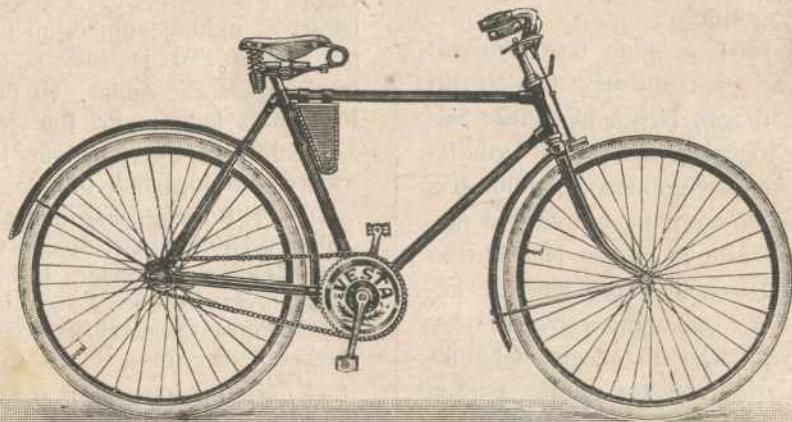
Nemeziš, osodenost, je pôleg pro-kleta dobila svoje áldove. Ferenc Józef se je zdâ že lehko napocinek vrno. Za krátki čas, v-1918 leti je Habsburg familija zgübila Monarhie trônuš. — Zvágani so i pre-léhki so náideni. — Hištorije sôd je je tápihno !

Znižane cene samo v trgovini

HEKLIČ ŠTEFAN-a v M. Soboti

Trgovina z železnino, orodjem, poljed. stroji, barvami. Zaloga smodnika.
Kde se dobi Kmetijsko orodje, barve, firnis, vsefelé laki, kühinska posoda emajlerana in iz aluminiuma, za mašinistre najbogši mašinski in cilinderski oli v največki količini.

Garantirane najbolše TÜRSKE, ŠVÉDSKE in
MURA kosé in pravi TIROLSKI kamli.

Original „VESTA“ in „MURA“

biciklini, šteri so najbolši se samo v toj trgovini dobijo.

Solidna postrežba! Nisike cene!

Kr. PRODAJA ŠMODNIKA

VSE VRSTE PATRONI IN
ŠPRIJ. TUDI RUDARSKI
SMODNIK (PRÁJ) ZA RAZ-
STRLIVO.

Šteri lovec šče dobro trufiti,
More práj, šprij i patrone
pri HEKLIČI kúpiti.

Hištoria evang. verske občine v Gornji-Petrovci.

Komaj je zišo glás oni vdárcov, z šerimi je Dr. Luther Márton svoji, na fundamenti evangeliomu stojéci 95 pravic, na dveri Wittenbergske gradske cérkvi goriprebio, se je na vse kráje sunca hoda razširo njih zdržétek. Kama so té pravice prišle, tam je začnola razhájati kmičnost i žnjov prikapečena blôdnost. Z ôci lüdstva, Bôga — istino, bláženstvo i zveličanje iskajočega je dolispádnola to svetlost zakrivajoča beona, doli so spadnole dühovnoga robstva teške šprinjice. Novó — bokšo, bláženéšo vrsto obečávajočega vremena zorja je z tem prepočila, nê samo vu Nemškom orsági, nego i vu oni drúgi orsegaj Europe, kama so istine reformácie, kak goriidočega sunca tráki prišle.

Bar to kmičnost lübče, svoj hasek, svoje vládanje iskajoče hudo, gda je to svetlost na pamet vzelo, se je strsnolo, ali gda se je z strnjenosti odtavilo, k sebi vzévši vse vrajže škéri je hitilo razšürjávanje svetlosti zastaviti, ali to se je njemi nê posrečilo.

Reformácie svetloga sunca, právo vero, čisto jákost, moralo, düševno slobosčino širéci tráki so obládali Kárpátov visine i vu njih náročaj ležécega Vogrskoga orsága nê samo nemškoga jezika, nego vogrskoga, slovačkoga, hravčkoga i slovenskoga jezika prebíválce, k sredini istine je potégnoli, za vernike i naslednike reformácie spravili. Ne moremo se čjdüvati nad hitrov razširjenostjov reformácie na Vogrskom orsági, či známo zroke, zavolo šteri se je lejko vkoreninila.

Predvsem pôleg želnoga verskomorálnoga ponávlania se z politični

položájov čutilo zmenkanje právoga verskoga živlénja. Kmetje so po 1514-ga leta prinešenoj právdi od vsej pravíc orôpaní i večni robi postanoli gospodárov zemlé. Od telovnoga robstva je nikaj nê bilô ménše dühovno robstvo. Vu mehanično oprávleni zvünéšnji prémimbaj se je nê najšao trôšt. Naravno je bilô tak, ka se je želêla svetlost evangeliomu i slobodnost dühovna. Te práve poti kazácke so bilé njim, pôleg drúgi spiskov, 95 pravíc Dr. Luther Mártona, štere so vu Nemškiorság hodéci vogrski tržci s sebom prinesli i domô razšírili. Düh reformácie so eščebole razšürjávali na nemški višši šoláj se vučéci mladencí, ki domô pridoci so pri višši gospodaj orsága najšli svoje varitele i tak se je reformácia že 1521. leta očividno razširjávati začnola. Ali vu méri se je tô nê godilo, ár so njé protivnické vsa opravili, da to na pôti napréidéňja zastávijo. Szatmári György estergomski érsek 1521 leta je že z predgance zgláso vô bulo preklenstva vôdano proti nasledníkam Luthera. 1523—1525 leta vôdani zákoni z pogübljenjem gláve, imánya i žežgánjem kaštigajo vernike reformácie, ali širjenje i nadaljevánje istine i svetlosti preprečiti nemorejo.

Vu to vremen spádne razširjenje reformácie vu našoj vendslovenskoj, zdaj tak zvánoj prekmurskoj krajini.

Stálno je nej znáno, ki so bili eti širitelje reformácie, ali imána njih varitelov je hištorija obvarvala. Ti so bili familla Széchy, Battány, Banffy i Zrinyi. Da je naša krajina prek vnoži stotin lét k Vogrskomorsági slišila, se lejko

goridene, da prêk Dunaja delajoči širitelje reformacije, po Banffi familiji pozvani dühovniki: Tôke Franc, Beythe i Kulcsar Imrij so spravili vu našoj krajini na obladnost delo reformacije.

Národ naše krajine, bár se je vu jeziki lôčo, ali vu číténji se je vjedino z číténjem národa Vogrskoga orsága i tak se je naše protestanstvo z protestanstvom Vogrskoga orsága vküper veselilo i žalostilo.

Veselilo, gda se je toga kraja vsakoj cérkvi čisti evangelium Kristusa vu materskom jeziki gláso i ti sv. sakrementomi po zrendeluvanju Kristuša vöobslüžávali.

Tô vrémen, je istina, nej bilo brezi vsega trpljenja od sredine XVI. stotine blúzi do konca XVII. stotine. Tô svedoči ona kanonika vizitacija, štero so Letenjei Štefan z Čeprega, Zvonarovič Štefan z Cenka i Terbotš János z Gornje Lendave, dühovniki, po zrendeluvanji Kiss Bertalan püšpeka 1627. leta vu našem kraji opravili.

Vu tom vrémeni sta vu vezdášnjoj G. Petrovskoj gmâni dvê cérkvi bilé. Sv. Trinitas (Nedela) i Sv. Ana. Zemelski gospodarje gmâne

so bilí Széchy. Po izkázi dáče z leta 1599—1601, je ta gmâna mèla dühovnika, ki je letno 2 rajnska porcije pláčo. K gmâni je slišilo 9 vesnic: Stanjoc, Otoc, Adrianc, Lucova, Neradnoc, Boreča, Šulinc, Gyanavla i Peskoc.

Te prvi dühovnik je bio Meško Pavel, ki je z Varšánya prišo. Imenovan je tudi eden Gomboši imena dühovnik, koga sin János je pri sebi obdržao nápravo za pečenje hoštje. 1625. leta je Kanizsai Farkaš János bio dühovnik. 1626. je na žinati v Ujkéri Krízsan Tamás imenovan za dühovnika. Té je bio tû 1627 leta, vu vrémeni vizitacije i on je zastopo gmâno 1628 leta, na vu Csepregi državom žinati. 1637-ga je odišo z Petrovec. 1646-ga je vu Szentgyörgyvölgyi, sledi pa vu Soboti bio dühovnik.

Keliko dûš je čtela vu tom vrémeni gmâna, je nej zapisano.

Vu vrémeni kanonika vizitacije se Széchy Mihal imenuje, kak gmâne te eden zemelski gospodár.

Po zapisniki vizitacije je parochia mejla tri žalare, ki so dužni bili dühovniki od Gjurgjavoga do Mi-

NEPRIJETEN GOUST.

Nepozvani goust, šteri se večkrát pojávi v letnej dobi je: nášec. Zgrablivosť i razširjenost nášeca je poznáni . . . i vnogi se ga bojijo i to z rázloga, ár nášec lehko pripela do komplikácie, kak na priliko do teške zagojenosti, skrátka nášec je nej redko začétek zaštišskih betegov. Zato se odprávila nášec kak vsakši prehlád — právoga časa notrvzéjí právi ASPIRIN-tablete (pazi na „Bayer“-ov križ), štere se lehko dobijo v vsakó apoteki. Nadale se vidi da je hasnovito, če se roubček večkrát menjajo i da se roká kem večkrát zaperéjo, da se na té način prouti stane nadaljnomi širjenji nášeca.

Vsakši šteri prouti tomi postopu, káže ne samo sebi v lástnom interesi svojega zdrávia, nego i drugim uslužo.

Z nastopom mokre zime nastopa poleg prehláda i nášeca tudi gripa zavolo nečistlh rouk i vîst.

Cuvajte se zavolo toga i spravite si notri predčasom Vašo hišno apoteko, — da tak lejko hitro proutistánete prvím znákem prehláda ali pa gripi. Vsikdár so se pri takšoj priliki Aspirin tablete pokázale na svojem mestu, pa tudi ne bi smele sfaliti v niednej hišnej apoteki.

hálovga vsaki tjeden 2 dní, potom pa vsaki tjeden 1 den, slúžiti.

Zvün imenüvani vesnic je k gmâni slišila Sv. Ana, kak filia. Tá má cérkev, štera je vu vrêmeni Árpádov zídana. Tá je mela na Ženavljskom bregi gorice, šteri dohodek se je na cérkev potrošo.

eden kebel pšenice, či nej tak 80 denarov. Bilo je tak zvano pameťuvanje, pri šerom so dávali edno svinsko nogô i prgiščo prediva. V Peskovci so plačúvali kantori, vékši vérti eden, ménši pol kebla pšenice. Kantor je dužen bio zvoniti večér i vzorje, tüdi proti oblákam, za štero

Nôvi zvonik v Krnci,
blagoslovlen 1938. augusta 21.

Vu vrêmeni vizitacije je dûhovníka pláča bila sledeča: za sprévod z predgov ali brezi predge eden kebel pšenice, ali eden rajnški, ali pa edno leto stara svinka. Z toga je kántorovo bilo 20 denarov. Vu Stanjovci, či je dûhovník prék potoka šó na sprévod, je štola bila

je dužen bio eden vsaki vért gorice, vu obilnom povi 5, vu jalovnom 2 pinta vinskoga mošta dati. Gda je kántora nej bilô, je silje dûhovník, vino pa, ki je zvonio, pobéro. Cérkev je mela 2 kelija i tri knjige: Biblia Hieronymi, Spangenberga nemške pastille in Dominikas et

Festa i Lutheri Postilla Domestico Carniolica. Na cerkev se troši gorie dohodek „sed frequentius“ ništerni spijéjo. Ki se vu cerkev dao pokápati, se je pláčalo 1 rajnški, ki pa vu šator 80 denarov.

1637. leta je Halec Mikloš posvečeni za dühovnika. 1651. leta Blaževič Imrij. 1671. je Šutak Mikloš bio dühovnik pri sv. Trinitasi. Ešče 1733 se ta gmâna, kak renitenska lutheranska gmâna imenuje, k šteroj je 13 vesnic slišilo. Vu tom vremeni je nemška vojska zasedla té kraj i Kortschimayer (Korčmar) Mi-hálj dühovnika so zgrabili i vu Požonj odpelali, gde je tri leta trpo vu teškom robstvi i se je več v Petrovce povrnoti ne smeo.

Na kratci je to hištorija evang. gmâne v G. Petrovci, vu vrejmeni reformacije i prôti reformacije. 1732. III. Karol casara i na tronuši njega sledêče Marie Terezie vremeni je prôtireformacija na nájvišoju stubi ládanja stála. Vogrski protestanušje i ž njimi našega slovenskoga krája protestanušje so že od začetka kraljúvanja I. Lipota preganjanja i premárjanja najdreselnêsa leta prenashi mogli, notri da 1781 leta, gda je II. Jožef casar vôdao „zrendelûvanje potrplivosti“.

To vrêmen je bilô slovenski protestanušov dresélna polstotina. Vu tom vremeni so vnoži ostavili nas, zdaj tak zváni prekmurski kraj i so vu mirovnêše kraje Vogrskogaorsága se odselili. Ki so tû ostali, njih protestantska vrêla vernost je nej vgasnola. Na Božo slüžbo so več dnevov hoda, na artikulariška mesta, kak v Šurd i Nemešcsó, na gosti hodili. Zvün toga so domà vu posebni hižaj, ali za to naprávleni hü-

taj, oprávlali z pesmi, z čtenja sv. písma i molitvi svoje dühovno cimpranje. Tak je bilô tô i v G. Petrovci. Z vu robstvo odegnanjem slednjega dühovnika je minola evang. gmajna v G. Petrovci, ali vernost vernikov je ostála. Na prestori vezdašnje gmâne je vu trej mestaj bila nastávlena za njih, prosto slüžbo, prosta hramba, kak v Adrijanci, G. Petrovci i v Ženavlji.

Po blúzi pol stotnom preganjaji je prepocila zorja slobošćine. II. Jožef casar je 1781. okt. 25-ga vôdao zrendelûvanje potrplivosti, šteroga eden artikuluš se etak glasi: „Ode 100 evang. držin vkuiper prebiva i ládajo z potrébnov pênez-nov močjov, šolé i molitvárnice smejo zidati, ali brez torma-zvonov i brezi dvér na cesto.“

Toga zrendelûvanja násled se je hitro skázo, ka svedoči naši protestantski očâkov delavno vernost na poli vere, ar je komaj dvê leti minolo i že se je 165 gmân i 5 filialk na žitek zbûdilo. Med temi uájdemo naše, prekmurskoga krája tri gmâne, kak v Puconci, Križevci i Hodoši, z šteri so te ove, zdaj goristojéce nastanole. Oni kráji, (vesnice), z šteri je vezdášnja Gor. Petrovska gmâna nastanola, so k Križevskoj mati-gmâni slišili, ali vu računi povéksani, vu veri pokrepšani, so že 1811. leta dali znamenje samostojnoga želénja, naslánjajoči se na paragraf 26. 1790—1. leta prinešene právde. Kráji, šteri so se od Križevske gmâne odtrgnoti želeli so: Adrianc, Šulinc, G. Petroc, Stanoc, Boreča, Ženavlje, Pečnavac, cum Otoc, Neradnoc i Lucova, so se desét lét za svojo samostojnost borili. Kak zgoriostanjeni spiskov

se lejko sklenjáva, njih samostojnosti je proti stánola Križevska gmána, na čeli z svojim dúhovníkom. Bár so se z vnožimi zadivami mogli boriti, vu močno gori-djánom nakanénji so nē pomenkali.

1813. leta so od vdove Koltai Vidoš Jánoša roj. Vogrinčič Tereze, kúpili 3 plüge zemlé za 310 rajnški, za stanovánje dúhovníka i vučitela. Poleg toga so se obrnoli k cerkevnej viššej oblasti z prošnjov, da se njim tá samostojnost dovoli. Gori so poiskali svetskoga predsednika cerkevnoga krôža Matkovich Pála i njega prosili, naj vu svojo obrambo vzeme njihovo nakanénje.

1815.-ga leta prosijo králevski tanáč zato, naj té preišče, jeli jeste proti tomi kaj protivnoga, či se vu Adrijance zožida stanovánje za dúhovníka i vučitela. Tak začetníci ločitve so bili verniki z vési Adrianci, ki so s središčem Adrianci žezele nastaviti nôvo evang. gmáno. Edno prošnjo, brezi datuma, sem najšo, štera je k evang. okrožnomi správišči poslána i etak podpisana: „Ponizni i pokorni slugi Adrianci i žnjimi navküper devět vesnic vu slovenskom srezi (járasi) vu Vasvár-

megyővi bivajoči evangeličanci.“ Vu toj prošnji je zamerkaňo, ka vu tej 9 vesnicaj je više 140 vŕtov i hiž, evangeličanski prebíválcov pa više 1000. Vu tom je odločena tudi pláca dúhovníka i vučitela, štera je od njih naprej obečana. Dúhovníki bi dali 80 keblov zrnja, polovica pšenice, poiovica žita. Gotovine 80 rajnški, krst $\frac{1}{2}$ rajnška, sprévod $\frac{1}{2}$ rajnška, z predgov 1 rajnški, zdavanje z ozávanjom 2 rajnška, či sneha z gmáne odíde 3 rajnške. Vučitela pláca 40 keblov zrnja, pol žita, pol pšenice. Gotovina 40 rajnški, sprévod z verostúvanjem 1 rajnški, za včenjé od vsakoga deteta 2 rajnška. Zvűn toga oratjo zemlo i trávnik. Vina dúhovník 10, vučitel 5 akovov dobí. Velike svétko dohodek mošnjé. Dájo se potrebna drva dúhovníki i vučiteli. Dúhovník od hiže eden, vučitel $\frac{1}{2}$ prgišče prediva i teliko konopel. Nakonci od hiže eden-eden párišanec i eden-eden pári gláv zelja.

1819. leta se pá küpi zemla od Koltai—Vidoš Štefana Zalavármegyóvskoga birova za 1900 rajnškov.

Da naj znáte!

Ako ura stane Vam
Ne razdirajte v nej sam,
Ker to ni za njo zdravo
Tudi žepu ne bo pravo,
Mogoče ena mala pogreška
Radi tega ni je tekla,
Bolše, da nosite k uraru
Ne bo to tak dosti stalo,
A najprej k Dittrich Franji
Ker tam ste tudi najbolj stalni,
Daje Vam dvoletno garancijo
Da Vam je dobro popravljeno,
A tudi stare ure neodvržite
Ker vse se da tam popravit,
Tudi prstan, verižico, uhane stare,
Vse pri Dittrichu tudi zamenit lahko date

Ker njegove dobre ure
Odjemalec dobro služe,
Prepričajte se sami in odločite se
Ne kupujte od tujih tvrdk
Le podpirajte domačo obrt,
Ker Dittrich z dobrim blagom razpolaga
Zato se vsakemu lahko pomaga,
Za plačilo tu in tam počaka.
Če ni dobro on Vam vzame
In drugo blago Vam pokaže,
Kakor se Vam dopade,
Zato drugih ne posečajte,
Le Dittricha obiščite.

1819. okt. 17.-ga, po sv. trojstvi 19 nedelo Döbrentei Lajoš glavni senior i Berke Ferenc podsenior posvetita cérkev te odločene gmajne. Kak vernicke právijo, tā cérkev je zgoréla. Gde je stála, na to nega nikšega podátka; ti edni právijo, ka je bila na Adrianskem, ti drugi trdijo, ka je na Petrovskom határi stála, to drugo jebole verjetno.

Gmâne prvi dühovnik je bio Godina Matjaš, bivši vučitel v Bodonci, ki je 1799. leta VIII. 16 od Nagy István superintendensa, Perlaki David glavnoga seniora i Patai Imre Vesprémskoga dühovnika vu Vespremi za dühovnika posvečeni. Godina Matjaš je 1821. leta junija meseca prišo v G. Petrovce i tū do svoje smrti, to je do 1835. januára 1. bio dühovnik.

Gmajne prvi kántor-vučitel je bio Lücüj Ferenc, kurátorje Pörš Tamás i Kramarič Janoš. 1822.-ga je gmâna cigel dála vdariti za, ešče i zdaj gori stojéčo, gmajnsko oštarijo. 1824. máj. 31 se je položo fundamentni kamen cérkvi; ta, z lesem žindelom pokrita cérkev je 1824. XI. 22.-ga posvečena. 1832. leta je spravleni bio prvi zvon z lívarne Seltenhoffer Frigyeša vu Šoproni, 400 kg težine.

Toga leta je posvečeni tudi brütiv, šteri je okoli cérkvi bio spravleni, kama so se gmajnarje z vsej vesnic gmajne pokápali. 1834. leta je zidana šola, vu štero so 1834. julija 24. Berke Ferenc senior Csapolovics Ferenca potrdili za vučitela, ki je do 1858 leta spunjávo tū svojo slúžbu. 1835 leta po smrti Godina Matjaša je sin Ferenc odebráni za dühovnika i je svojo čest spunjávo do smrti, štera ga je ešče,

komaj prek srdine obečani let pozvala z etoga žitka.

1840. leta si je gmajna spravila te drugi, 370 füntov zmienet zvon, šteroga je zlejavao Johann-Wilhelm Rauch vu Grazi.

1832 leta je zidani novi farof. Gde je bio, gda je zidani stári, to zamerkanegi. Po odhájanji Csapolovics Ferenca je gmajna Zakócs Ádáma odebrála za vučitela z sledéčov pláčov: Gotovina 30 rajnški, pšenice 5, žita 25 keblow i za zvonenje 4 keble, od vsakoga šolára 2 rajnška i eden voz nasekani dry, zvün toga vsaki édno pišće, seno i slamo vsaki vért edno porcijo. Od sprévoda 30 krajcarov, dry 4 klastre, prediva 30 füntov, mesto vina 10 rajnški, mošnjé dohodek 3-krát na leto i ednoga trávnika $\frac{1}{3}$ tál, oratje zemlé pa teliko, keliko je prvëši vučitel meo. 1869.-ga zida gmajna novo šolo, štera, bár vu slabom stáni, ešče zdaj stoji. Gde je bila stára, zamerkanegi.

1869. leta, po smrti Godina Ferenca, je gmajna Terplán Jenőja, Simonjskoga kaplána, siná Terplan Šandora Puconskoga dühovnika, pozvala za dühovnika, ki je 1870. leta stopo eti vu slúžbo.

Pláča po pozvánom listi, šteroga sléd pri prvëši dühovnikaj se mi je nê posrečilo najti, je bila sledēča: Gotovina 85 rajnški, 30 keblow pšenice, 45 keblow žita, prediva 80 füntov, dry 12 klastrov, sena 30 q, ednoga trávnika $\frac{2}{3}$ tala, 10 akovov vina, z šteroga se tudi spoved má opraviti, glàvne svétké dohodek mošnje, krst 30 krajcarov, spelávanje 20 krajcarov, zdávanje 2 rajnška,

sprédov z predgov 80 kr., z moli-tov na brútivi 20 kr., ográdec i dvá plüga orátje zemlé, štero je gmána dužna obdelati.

1871. je Zakocs Ádám ostavo vučitelsko slūžbo, na njegovo mesto je gmajna Varga Endreja, pomožnoga vučitela z Bezija pozvála i z pozvánim listom eto pláčo zagvüšala: gotovina 40 rajnški, pšenice 10, žita 30 keblov, drv 8 klatrofrov, 12 q. slame, 6 q sena, zemlé teliko, keliko je prvéši vučitel vživao. Ednoga $\frac{1}{2}$ plüga trávnika $\frac{1}{3}$ tál. Sprévod od hiže 40 kr., na brútivi 20 kr., mošnja glávne svétké drugi déň, prosá 30 füntov, prosá 2 kebla.

Vu vrémeni slúžbe Terplán Jenő dűhovnika i Varga Endre vučitela je gmána sledéče správila: 1876-ga orgole, 1884. je farov prezidani, 1894/5. je zozidala nôvo 22 m. dugo, 12 m. šürko cérkev v románkom štili. 1900. leta je nastávleno žensko drúštro, štero je krátkoga žítka bilô. 1914. leta so k nôvoj cérkvi primerne orgole za 9200 koron z tovarne Angster Pécs správlene, stáre pa evang. gmajni Bakony, Szent László, kak dár podeljene. 1916. leta je te vékši zvon áldov svetovne bojne postano; tak túdi zvoničke Adrianske, Lucovske, Šúllinske, Nerádnovske, Ženavlske i Stánjovske vesi. Té šorš je doségnno túdi orgole 1917. leta.

1917. leta decembra 5-ga je Godina Štefan postávleni za pomožnoga dűhovnika, k blízi pol stotine lét slúžéčemi Terplan Jenő dűhovníki v G. Petrovce. 1918. leta je gmajna ednoglasno odebrála prvoga inšpektora, vu osobi Darvaš Franca

šol. upravitela v Ženavlji, kí je 1932. od té česti odstôpo, na njegovo mesto je Lipič Józef ravnátel Prekmurske banke v M. Soboti odebráni i 1932. márciuša 24. po Kováč Štefan seniori potrdjeni.

1919. leta je Godina Štefan, pomožni dűhovník vu Szombathely k púšpeki za pomožnoga dűhovníka premeščeni i vu G. Petrovce za pomožnoga dűhovníka Jonáš Lajoš postávleni.

1919. májuša 25. Terplan Jenő dűhovník stôpi vu svoj dobro zaslúžení pokoj, štero je krátko vrémen vživao, ar že 1923. je v Köszegi vu gospodni záspao. Na njegovo mesto je Godina Štefan pomožni dűhovník z Szombathelya pozváni, kí z familinskoga dréva Godina Mátyáša i Feranca shája. Vu čest 1919. leta augusta 10-ga od Zongor Bela seniora i Darvaš Aladar dűhovníka v Križevci bio potrdjeni. Njega pláča po pozvánom listi je: 1.) Vu naráví stanovánje i vérstvinska hramba. 2. Letno 1000 koron gotovine, 1440 kg. pšenice, 2070 kg. žita, 60 kg. prosá, 48 m³ drv, 44 kg. prediva, $\frac{1}{2}$ plüga trávnika $\frac{2}{3}$ tala, 10 akovov vína, z šte-roga se túdi spoved mä oprávlati.

Velike svétké dohodek mošnje. Krst 2 koroni, spelavanje 40 fill., zdávanje 6 kor., sprévod 40 fill., z predgov 1.60 Kor. Ogradec i blízi 3 plüge orátje zemlé i trávnika, štero je gmajna dužna obdelati. Gmajna je dužna dati 80 šunk, ali 800 koron.

Na poli osnávľanja decé je spomenoti vréđno sledéče: Od začétku nastávlenja gmáne, je vsej 8 vesnic edno šolo melo v G. Petrovci. (Otovci i Peskovci je pri Križevci ostalo). Vu vrémeni Varga Endre vučitela je račun šoloobvezní do 200 ségo. 1883 leta je Boreča, Ne-

radnovci z sosedov Ženavlje državno šolo dobila z dvema vučiteloma. Dönek od toga vremena računavši se je šoloobvezne decé račun na teliko povnožo, da se je za potrebu kázalo šolo vu G. Petrovci povéksati. 1901. leta je načrt narejeni, ali nej, spunjeni; mesto togā je 1913. leta 3 šolski okolišov správleni z sredinov Adrianci, Stanjovci i Šulinici, gde so polek vogrskoga čednoga zakona, za volo većine evangeličancov, evangeličanski vučitelje bili. (Ka zdaj žalno preveč strádamo).

1924. je Varga Endre, po 53 letnoj teškoj službi odišao vu zaslüženi pokoj, šteroga je do smrti, to je do 1931 leta februara 3. vživao. Na njegovo mesto je gmajna Paulik Jánoša, kántor-vučitela z Moravec, pozvala i sledečo pláčo zagvüšala: primerno stanovanje vérstvinsko hrambo, gotovine 800 Din, pšenice 10, žita 30 keblow, sená 12 q, slame 6 q, $\frac{1}{2}$ plüga trávnika $\frac{1}{3}$ tál, prediva 30 füntov,drv 8 klatfrov, sprévod 50 Kr, prosa 2 kebla; velike svétke drugi den dohodek mošnje, orátje zemlé teliko, kak je prveši kántor-vučilec vživao. (Tü zamerkam, ka je to pláčo, od onoga vrémena, ka vučitele država plačuje, kak kantorsko pláčo zagvüšala.

Vu vrémeni Godina Štefan dühovnika, Varga Endre i Paulik János vučitela so se sledéca zgodila: 1919. leta augusta 12., kak célo Prekmurje, to blúzi Vogrskoga hatařa ležéče G. Petrovce je k Jugoslaviji prikapčeno.

1920. leta bi gmajna svetiti mogla 100. leta nastanjenja, ali za nestálmi politični zrokov je to mogoče nej bilo. 1922. leta je zidana gospodarska hramba dühovnika. 1923 správi gmajna novi 450 kgr. težéci

zvon od Seltenhoffer Frigyeša v Š. proni 1927 so orgole ponovlene. 1927 je vérstveni hram zidani za kántorvučitela. 1928-ga so nôvi cblocki správleni na farov. Zvün toga so drugi ménši popravki oprávljeni na teliko, ka je zdaj zvün šole i kántorskoga stanovanja vse vu dobrém stáni.

Vezdášnja evang. gmajna v Gornji Petrovci stoji z eti 8 vesnic ali krájov: Adrianci, Boreča, G. Petrovci, Lucova, Neradnovci, Stanjovci, Šulinici, Ženavlje; k gmajni slišijo tüdi v Čopinci, Markovci, Martinji i Trdkovi raztorjeno živoči evangeličanci.

Vu našteti vesnicaj je 580 držin, štere blúzi 2300 dűš računajo. vu té račun so nej vzéti vu Južnoj i Severnoj Ameriki živoči naši evang. rojáki, šteri je više 700 dűš Ete kraj Prekmurske krajine je bregoven, zemlja slaba, kamena, slabo rodna. I da je i tü, kak vu célok Prekmurji, prebivalstvo toga krája gosto naseljeno, se samo tak lejko živé, ka si lüdstvo vu drügi krájaj orsága i vu zvünejšnji orságaj, kak sezonski delavci, správla svoj vsakdenéšnji krüh. Kak delavci, so povsédk hvále vrédnii. Kak verniki vu veri vréli, na áldovnost gotovi, prôti drügoj veri potrplivi. Na prestori gmâne jesteo, zvün Petrovske, ešče štiri državne šoje, vu šteri 8 vučitelov vči, ki so, či je glosa krája prebivalstva $\frac{3}{4}$ -tála evangeličancov, zvün 2 vučitela, vši katoličanci. (Vu vremenih vo-

JELI SE PLÜČNI BETEGI DÁJO ZVRÁČITI?

Z tém vážnim pitanjom se brigajo vsi nadúšlivosti trpéči jetični, oni, ki trpijo na plüčnom katári, zastarenim kašlom, slinavosti, dugo trpéči hripavosti i gripi i so do zdaj nê najšli vrástva. Vsi tákši betežniki dobijo od nás

sploj kšenki knigo z kejpami,

štero je spiso dr. med Guttmann z naslovom
„Jeli se plüčni betegi dájo zvráčiti?“

Napisati je potrejblno samo edno dopisnico, frankezano z Din 2.— i jo poslati na

PUHLMANN &

Co,

BERLIN 406.

Mügels rasse 25 25-a.

Reg. pod Sp. br. 2416 od 12. XII. 1933.

grskoga ládanja so bili povsud evang vučitelje nastâvleni)

Gmajne vsáka vés má svoj lastni brütiv i na njih, ali blízji njih zidoni zvonik z zvonámi.

Vezdašnja gmajna mà zvün cérv, šole, farofa i cš'arije, blüži 13 plügov zemlé, z štere, ka je nê notri zozidano, tisto z tála dühovnik i kántor-vučitel, kak pláčo, z-tála najemnik oštarije za árendo vživa.

Gmajne vezdàšnji čestnici so: Godina Stefan dühovnik, Lipič Józef (ravnatel Prekmurske banke) inšpektor, Paulik János kántorvučitel. Bohár Adam (predsednik občine) blagajnik. Kurátorje so: v Adrianci: Smodiš

Lajoš v Boreci: Kazar Franc. v Gor Petrovci: Smodiš Lajoš. v Čepinci: Bohar Franc Lucova: Žilavec Károl. Nerađnovci: Andrejek Déneš, Šu inci: Barber Franc. Stanj vci: Lázár Ivan, Ženavljie: Andrejek Jurij. Presbiterje so: v Adrianci: Lucu Štefan. Gor Petrovci: Kardoš Franc, Lucova: Kardoš Vince, Nerađnovci: Küronja Jožef, Šulinci: Kovačec Karol. Stanjovci: Bohar Lajoš, Ženavljie: Düh Adam. Zvonar: Jošar Károl. Cerkveni sluga: Šebjanič Adam.

G. Petrovci, 1938. X. 1.

GODINA ŠTEFAN,
dühovnik.

Krave se naj samé hránijo.

Gospôd Ipsilonty, krajne vicebirôv, z-indašnji vrêmenov zemelski gospôd, kak stâri junák je od toga bio hirešen, ka se je zvônrédno po gavalérskom razveseljávo, mulatnjiavo, za vèrstvo se je nê dosta brigao.

Samô od sébe se razmi, ka je nestamno razveseljávanje dosta pênez požrlo. Imánje je od očé öroküvao, ka je märao on za vértivanje ?

Eden dén vgojdno se zgłasi pri njem špan :

— Plemeniti Gospon, nevola je !
— Krave ne jéjo.

— Ne jéjo ? — Živinozdravníka trbê prizvati, vêm njemi i sam povém v-čitálnici.

— Nê je tô falinga ! — Záto ne jéjo, ár nemajo krme.

Na tô se je malo zavûhom poškrabao, ár je znao, ka tô pêneze znamenúje. Pênez je pa nê meo. Rávno preminôci večer je na kártaj

poredno šumo zgûbo, — ali li hitro se njemi je razvédro obráz, ár se njemi fajna mísela zbûdila vu glávi.

— Znáte ka, gospon špan ? . . . Odajte edno kravo i kûpte krmo.

— Fajna mísela je, jelibár ? — Naj se krave samé hránijo !

I tak je bilô. — Vicebirôva krave so se samè hrânilo, dokeč so se k-koncovi sploj nê tá potrošile. Samo li edna mäla riška je bila že žnjí, štero je gospodín, ka naj od gládi nevesne, špáni šenkao. Ár je tá že nê mela pajdáškinje, štero bi potrôšila.

Po tákšem vértivanji so nanikoj prišla vnôga indašnji hřešnji, grofovski i džentriški familij imánia i vértla preménila.

Indašnji, v-obilnosti plavajôči lasníkov, po nerazmetom, modernom (?) osnávlanjí pohodníkom se je pa kôdiška palica dala vu órok !

F. J.

ČE HOČETE

po ceni in dobro blago
kupiti, oglejte si zalogo pri

EBENŠPANGER ŠALAMON

M. SOBOTA v hiši bivše trg. Fürst in Sin.

STALNO VELIKA ZALOGA: moškega perila, — manufaktura,
— klobuki, — dežníki — ter štrikano blago.

Smêšnice.

Máli šolár domô príde z-šôle.
Oča ga píta :

— Kak se ti vídi, moj sin, te
nôvî vučitel ?

— Tak da bi zmêšani bio v pá-
meti. Včeraj je pravo, ka je pét pa
pa štiri devét, Dnes pa že, ka je
šest pa trí devét . . .

Zobá vövzéte.

- Gde si bíla včeraj, Málčika ?
- Pri zôbari, ár sem si boléci
zôb dála vöskübnoti.
- Jeli te pa zdâ že neboli ?
- Nevém, ár sem ga tam nihála !

Slúžkinje premémba.

K. gospodini nôva slúžkinja prí-
de. Po dvé dnévi jo píta gospô :

— Povê mi, Márika, zakâ si tí
odišla z-prvêsga mesta ?

— Záto, — odgovorí Márika —
ár sem nê znála, ka de mi eti ešče
hûše, kak mi je tam bilô.

Ženitev.

Jouklin mladéneč je lübaven v-
Sáliko i rad bi se ženo. Eden ve-
čér naprê prinesé Sáliku erkôči :

— Sálika, jas tebé náateliko rad
mam, ka bi si te rad za ženo vzéo.
Mêsečno 5000 dinárov dohodka
mam, ka mísliš, jeli nama tô za-
dosta bô na živlénje ?

— Sálika : meni bi zadosta bilô,
ali z-koj boš pa te tí živo ?

*
Ménši čestník k-ravnateli ide i
prosi, da njemi dopústí, ka bi rad
punici na sprévod šô.

— Rad bi šô ? ga píta ravnatel.

— Rad, — odgovorí té.

— Jas bi tüdi rad, erčé ravnatel
i odpústí ga.

V-gostilni.

Gôst k-kelnari : Zdâ so dosta
ménše té porcije, kak ste je pred
dvema mêsocoma dávali.

Kelner : Prosim ji lepô gospôd,
tô se samo tak vídi. — Povéksati
smo dálí gostilno i porcije se pri-
mêrno ménše vídijo.

Štero falê príde.

Skôpoga Matjáša punica je težko
obetežala. Doktora njê dâ pripelati.
Té jo zvizitériva i erčé :

— Brezi operácie se nezvráci,
kak nájhitre de jo trbelo operérati.

Zet : Tak nega ovak pomôči ?

Doktor : Povedao sem. Nega do-
sta vrêmena na odlášanje. Povête
mi brš, jeli mo jo operérali, ali nê ?

Zet : Prvle bom se interasérao,
štero príde falê, jeli operácia, ali pa
pokopálišče ?

Vu šôli.

Vučitel píta Mórica : Gde jeste
Páriš ?

— Páriš je . . . o-o-onôvzemi —
muklá Móric — Páriš je — hm —
hm. — Gospon vučitel se véndar
šálijo z-méne !

Vučitel : Zakâ bi se šálo ?

Móric : Tô pa ja neverjem, ka bi
oni nê znali, gde je Páriš ?

Cejla Jugoslávija zná
ka Vi nevezte, da je

Radenska SLATINA

z rdéčimi srcámi na vignetaj
nájmočnejša slatina

po narávni ogljikovi kislini i po
količini ino razlikosti mineralov,

---

nenadkrilijvna pijača sáma za
sébe zvünrédno dobra z
vinom mejsana.

Zahtevajte jo tüdi Vi!

Človek i greh.

Med vsemi stvorjenji Boži je najbole čuden človek. Nikši stvor je nê tak težko spoznati, kak človeka, njegovo znotrénje, duševno življenje. Z nerazmenjem i čuduvenjem stáнемo dosta krát pred človečov důšov, z štere zhája poštenost, pobožnost i tüdi greh. Kak more z edne vretine zhájati dobro i hudo?! Ár nega tak razmetoga, kí bi nigdár nê zablôdo, nega tak poštenoga, kí bi nigdár nê pregréso. Nega človeka (normálnoga), kí bi sto procentni angel bio, kak tüdi nega táksega, kí bi sto procentni šatan bio. Tô samo zbløjene pámeti, betežnoga dühá lüdjé míslijo. V vsakom človeku jeste prece z angela i z šatana, razlôček je samo tô, da je v ednom dosta več šatanskoga, kak dobroga, v tom drúgom pa nasprotno. Itak se pa zgodí dosta krát, da tákši, kí so pošteni bilí vedno, se samo ednôk v velki greh zapletéjo, dokeč so hûdobnjácke včasi v svojem oponášanijí nájpoštenenši.

I či glédamo, spitávamo te v vôzi bodôče hûdobnjáke, tô vidimo, da jih nájveč ne prevídi svojo hûdobnosť, za nedužnoga se drží, ne prevídi svoj greh. Tô skúsímo pri tákši nájbole, šteri so nê rojeni hûdobnjácke, nego je prílična prílika, neznanosť, norost, píjanost, strádanje, kakši beteg itakdale súno v greh.

Potom jesteo, šteri grehšijo záto, ár tô za „krühpriprávlanje“ držijo, z toga živéjo, tô so rojeni hûdobnjácke. Dokeč prvi neprílično speľajo vô svoje delo i je hitro príme rôka zemelske pravice, tečas té rojeni gréhšnicke se naprê priprávijo, dobro „vözgrüntajo“ svoje hûdo delo i dosta krát ne prídejo v rôke zemelske pravice. I či tüdi prídejo

i je zapréjo, tê se ne pobôgšajo, nego gda vô prídejo, dale so hûdobnjácke. Kaštiga je ne pobôgša. Tê so vedno nevarni človečemi drúštví i se prôti njim z vsakšim orôžiem more brániti človeče drúštvo.

Po svetovnej bojni je več hûdobnjákov, kak prvle. V bojni je dosta lüdi nevervani postanolo i nê vörvanje v Bôgi je eden veliki zrok hûdobije. I žalostno je tô, ka pri lüdmi nigdár ne nájdemo tak velke poštenosti, kak pa kakšo velko hûdobnosť znájo včiníti. Poštenost má svojo granico, ali hûdobnosť je brezkončna.

Človeče živlenje je boj med poštenostjov i grehšostjov. Hûdobnjácke so tak, kak brdinje na drévi, kak peronospora na trsi — zaprávlajo, vlečéjo živlenja moč človeštva. Či bi vsáki človek tákši bio — tôvaj, nepoštenják, lüdomorec itd, te bi človečanství hitro konec bilo. Záto se vsáki pameten človek more bojûvati prôti grehi že v svojem lastivnom senci. Vse bole, ár greh nešče vničiti samo naše zemelsko živlenje, nego i tô vekivečno. Kí je robsluga greha, šatana, tisti nema mesta v drúžbi človečanstva, ešče bole pa nema mesta v králevství Božem.

I či si premíslimo tô, da pôleg Jezušovoga včenjá je nê samo tisto greh, pôleg šteroga nás sodnija zemelska pokaštiga (tôvajstvo, lüdomorstvo itd), nego greh je i hûda reč, hûdo poželenje, lagva miseo, nevoščenosť, srditost, nesmilenosť, zavônosť itd, te si nišče nesmi milisti: jas sem čistí, mení se nê trbê bojûvati prôti grehi! Pavel ap. veli: „... nega ni ednoga pravičnoga“. Nega človeka brezi vsákoga greha;

zato se vsi moremo boriti proti grehi i že ga v klici zadušiti.

Hüde misli, poželenja so klica greha, štera tak zrasté v stéblo i prinesé sád greha, či jo nevörvanje zgája.

Greši več — menje vsaki človek, ali húdobnják samo tisti postáne, kí ne vörje v Bógi, ali pa je zblossené pámeti. Te práve pámeti i v Bógi vörvajóči človek či tüdi pregréši, dúšnavest ga itak na právo pót pripela i ne nájde vživanje v húdobnosti. Sram ga je pred sebov i pred Bógom, či li drúgi nie vejo za njegov greh. Te bloden i nepoobozen se pa ešce hváli z svojim grehom. Tákši se nemre povrnôti, pokvarjeni ostáne i plen šatana. Tákši samo dvôje mesto má na zemli — sanatorium, či je nê zdrave pámeti i vôzo, či je ovak zdrave pámeti. Obôje je žalostno mesto, ár tam vse

jesti mogôče — hrána, obleka, stan, samo dúševnoga veseljá nemre biti. I či se reši tákši húdobnják zemelske kaštige, ešce húsa ga pa itak doségne — večno trplenie v pékli. Greh je grozen beteg, dúševen beteg, šteri nevidič od znotraj začne vô naše živlenje, zato ga vráčimo, dokeč je nê kesno. Mámo za to vrástvo — Réc Božo, Evangelium Kristušov i mámo za to mesto — hízo Božo. I kí se šcé zvráčiti, Jezuš njemi pomága i ozdrávi. Čuo de glás Njegove milošće: „Idi, twoja vera te je zdržala“. Ali si že bio pri tom nebeskom vráči i si že čuo Njegove trôštajóče reči? Ka odlášaš?! Vrêmen hitro tečé i zná ti prekesno biti. Pašči se že dnes, idi k Njemi v dúhi z grehžalúvanjem i te obdrži na žitek vekivečni.

JUVENTUS.

Domajnko Miroslav, M. Sobota

Aleksandrova c. 23. Zraven lekarne dr. Bölcš.

SKLADIŠČE PRI POKOPALIŠČU

Prodajam :

Nagrobne vence (umetne)	od Din	60.—
Mrtvaške rakve, mehki les	od Din	160.—
" " trdi les	od Din	500.—
" " kovinaste	od Din	1500.—
Mrtvaške prte (šlare) navadne in svilene	od Din	40.—
Traki za vence v vseh bárvah z napisom	od Din	20.—

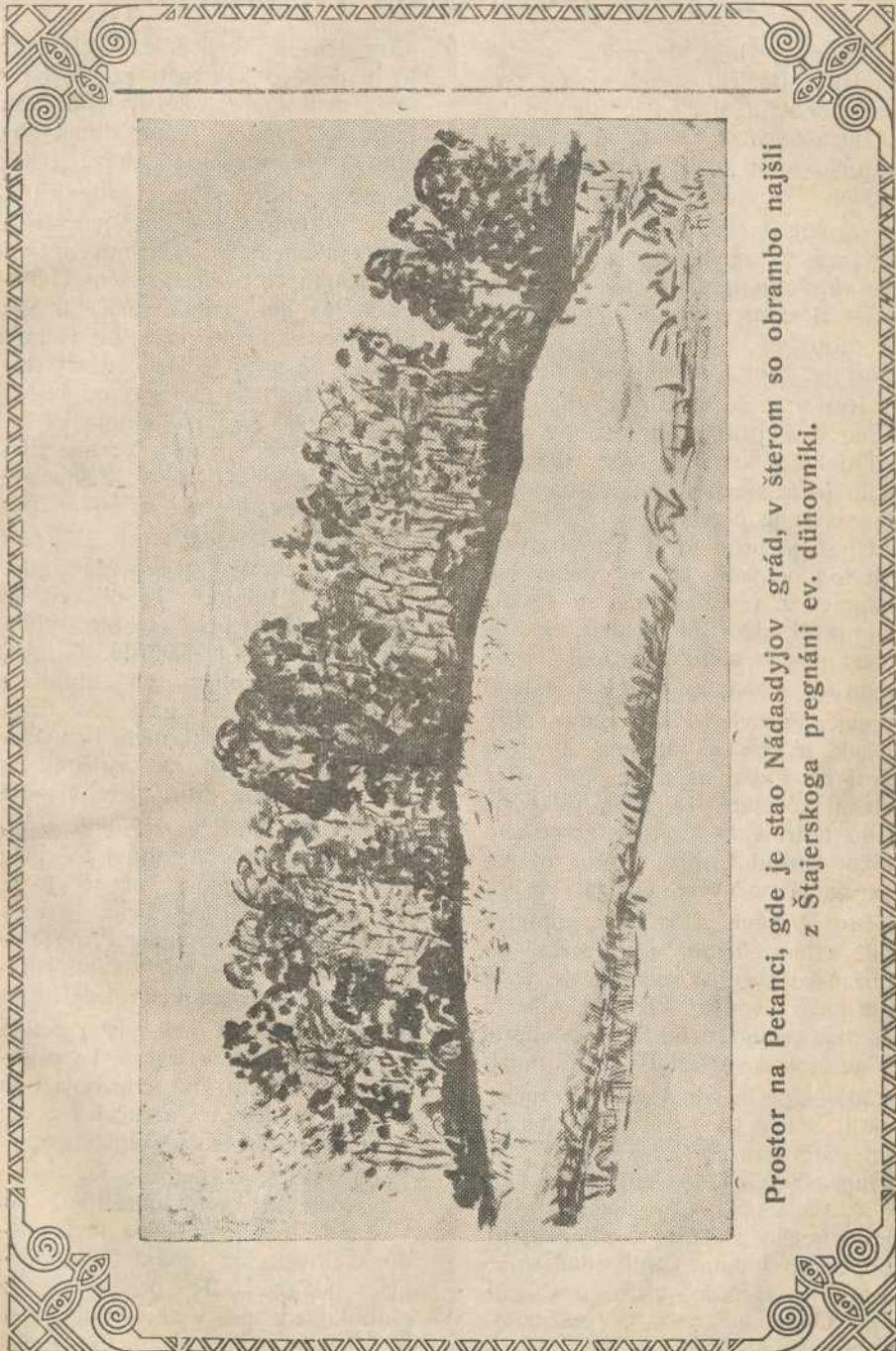
In vse druge mrtvaške potrebščine !

Izposojam :

Mrtvaški voz in mrtvaški oder (ravatal).

Vse na razpolago po dnevi in ponoči vsako uro.

Preden kupite, oglejte si brezobvezno mojo zalogo !

Prostor na Petinci, gde je stao Nádasdyjov grád, v šterom so obrambo najšli
z Štajerskoga pregnáni ev. dühovníki.

Edna božična pesem.

Dávno je bilô, dúga léta so žé pretekla. Božični svétki so bili rávno. Eden mládi človek ide vō na vráta z te vóze. Vráta se za ním zaprejo i on je pá sloboden. Sloboden! — sloboden kak ftíček — brezi strehe obri sébe, brezi ednoga krajcara vu žepki, na sředi na cesti vu zimskom mrázi i ešče k tomi je dnes Božični večér. Štiri dúga léta je sedo vu vózi za volo ednoga nožnoga smica, nesrečnoga bodája.

Kmica je žé nastánola, gda je do edne vési prišo. Tü i tam v podedini hižaj so že posvête vužigali. Čuo je že na pôti, ka te najvékše hiže vért je preveč bogat človek i zdaj se je prôti toj hiži priblížavao, vu tom vüpjanji, ka tü dober šeft naprávi. Z té velke hiže, štere okna so prôti dvorišči glédala, se je oster posvêt svetlio na dugi tá po dvorišči i na z snejgom oklano drevje. Pazlivo je šuto vedno bliže i kak máček na tihoma je plézo gori po stubaj na trnác, gde se je vu en kôť skrio za sojô, odkéc je lepô notri vido vu to razsvetleno hižo. Gospodár hiže i žena njegova sta rávno svêče vužigala na božičnom drévi. Oda sta gotoviva bila z tém dôlem i te svêče so božansko svetlosť razsúrjavale, je te gospodár zvonec vzeo v roke i ostro je zacingáro. Na tô so se odprle edne stránske dveri i na njé notri stôpi najprvle edna mala deklička, okoli 3 léta stara, za rokô pelana od stáre ženske i za njima cêla grupa žensek i moškov. — „Tiha nôč, svéta nôč . . .“ se doni glasno i vesélo z vúst ti vküpzbŕáni, po celom hrámi. Tomi vónê stojéčemi je začnolo vrôče gračuvati. Oh Gospodne, — tá pesem, tá

stára, lêpa božična pesem, kelkokrát jo je popêvo kak máli pojeb. Njegova mati jo je vsigdár tak rada popêvala. Zdaj se je pá domä občuto okoli božičnoga dréva i nedovêdoč bliže stôpi i obráz na okne glažojno prítisne, najbole vídi i medtém na glás mûví z timi notrášnjimi to božično pesem. Gvüšno so ga na pamet vzéli, ár vse glavé so se prôti glažením dveram obrnole. Sašeno je štéo nazaj stôpiti, ali dveri se nanáglo odpréjo i te gospodár ga na tihoma za sebom potégne vu hižo. Vért je zdaj na glás goričteo z sv. Písma te božični evangeliom i na tô je pár lübeznívi rôči povedo od „lübezni našega Zveličiteľa, štero mí nigrád nesmimo pozábiti.“ Te prišavec je celi svoj žitek pred sebom vido, tak globoko se je zamislo. — „Ví, gori me zdignite“, ga obudí z misli eden deteči glás. Ta mála deklička je stála pri njem i ga cuka za kaput. Nenádno se zglédne na dête, štero rokè prôti njemi-vtegúje i nevè, ka bi naj napravo. „Ví, gori me zdignite“, ponôvi to dête zdâ že prislájavôč. Na tô jo je goriprejo vu náročje. Prijaznivo ga obiné to málo za šinjek i poželuvajôč ségne z svojimi málimi rôkicami za tov zvêzdov na božičnom drévi, štera se je kak zlát svetlila vu ti svêč svetlom tráki. Te prišavec se je strôso vu têli, bojazliv je držo to dête vu náročaj i z oči so njemi tople skuzé kapale.

To dête je zaglednolo te skuzé. „Ne jôčte se,“ erčé lübeznivo. „Jas Vás rada mam,“ i kûšne toga mladoga človeka na obrázi ino ga pogládi po glávi. Te prišavec si je globoko zdehno. Vért i vertinja, ki

sta do zdaj z raztálanjom božičnoga darila bila zaposleniva, sta se nazájobernola. Etomi se pa nanôvo vtrgne z prs te globoki zdüháv i pomali na tle pustí z kríla to máličko, štera ga zdaj čüdúvajoč poglejúje. „Né jokati, — mama, možák se jôče!“ — ercé to malo i samô naprávi obráz, kak da bi se jokati štelo. Mati jo je vzela zdaj vu náročje i zácala trôštati.

Žalostno je pogledno te prišavec na to dête i se je obrno proti dveram, da bi dale šô. Rôka onoga, ki ga je prvle vu hižo pripelo, ga je zdaj nazájzadržala i njemi prijaznivo ercé gospodár: „Kama pa, drági prijátel? Ví nemáte ešce božičnoga darila i moja mála hči Vam bo rada dala nikaj.“

„Rad bi žé dale šô“, ercé ete bole k sebi, kak tomi pítajóčemi.

Vért hiže ga je močno poglejúvo. „Hodte z menom vu drúgo hižo, človek, jas vídim, da Vam na senci nikaj težkoga leží, mogôče bom Vam znao pomočti“, ercé njemi lübeznivo, ga prímle za rokô i ga vu malo hižičko pela.

„Povejte mi, kak bi Vam tehko pomogo?“ — ga píta tam na tihomu.

„Delo bi rad dôbo!“ ercé ete.

„Delo, tô lehko dobíte, drági prijátel. Prinas vedno jeste delo, ali zdaj bomo Božlč svetli. Ví si vopočinéte i te se že najde delo za Vás tüdi“, se glási prijaznivi odgovor gospodára.

„Ví, Ví mi delo dáte, gospôd. Ví me niti ne poznate. Ka pa či bi kakši tóvaj ali lüdomorec bio,“ vdári z toga mladéncu.

„Drági prijátel, vu sv. Písmi je napísana zgodovina toga zgüblenoga siná,“ ercé ômurno te vért. „Poznate jo?“ Ete samo z glavôv kiva. „No, té tô tüdi znáte, ka človek kí se je vu žitki ednôk potekno, se pá lehko goripomore, se lehko reší, či se šcē rēšiti dati. Jas Vás ne bom več pítao, što ste Vi, meni je zadosta, ka se Ví rēšiti šcete i jas bom Vam vu tom z rade vôle na pomôč. Dnes je sveti večér, kak malo lübezni bi imeo k Gospodnomi Bôgi, jas kí se rávno tál imeo z Bože lübezni, či bi nej ponúdo rokô mojemi bližnjemi, ki pomôč potrebujé.“

„Gospodne, Gospodne!“ zariple zdaj te mladéneč i na tô se zgodí zdaj nikaj čüdnoga. Brezi ka bi kaj zatájo ovádi vérti célo svoje živlénje. Povedo njemi je, ka kak bi skoron lüdomorec postano za

Poštuvane čtitele

našega kalendára posebno opominamo na več kak 50 let poznáne i prilüblene zdravilne proizvode THIERRY-BALZAM i THIERRY-jovo CENTIFOLJSKO MAST za rane. Natenko vidi oglase z zakonom zavarnimi znákkami v našem kalendáriji. — THIERRY-jovi zdravilni proizvodi (THIERRY-BALZAM i CENTIFOLJSKA MAST) dobiva se tüdi v apotekaj, ali pazite pri kúpuvanji vsikdár na zákonom zavarvane znáke, drúgo pa zavrnite kak brezvredno prenarejenje. Direktne naročbe naslovite vsikdár točno. Apoteka Angela Čuvara, ADOLFA-a pl THIERRY-ja nasled. PREGRADA št. 61 (via Zagreb) Savska Banovina, Jugoslavija.

voľo svoje veľke nevoščenosti i zdaj končno vu cáglosti bì skoron tôvaj postano, kak je mogo štiri lêta vu vózni bidti, z šterim je svoj nesrečen stopáj niti doj nê zaslúžo. Kak ga je zdaj ta božična pesem poprijéla, da je nê mogo drúgo, kak z njimi popêvati i kak njemi je ta pesem pred očí postávila njejov dom i zgübleno bláženstvo. Ah, drági gospôd, i kak se je ta mála k meni prosila, tak prijázno obinôla, bì mréti znao od sramote i nevôle. Jas sem eden zgübleni človek, drági gospôd, ali eto božično vôro ne pozábim vu cêlom mojem živlénji, štero sem pri Vas doživo. Eden rob — i to dête me je obínolo i kùšnolo, me rado má.“ Na glás jokajôci se je vrho na kolena.

„Drági prijátel, Bôg Vás je poslo zdaj vu mojo hižo na ete blážení svéti večér i jas Vás za Njejovo volô primeni zdržim. Püstite tô preminjenost zdaj že i bojdite z Božov pomočjov eden nôvi človek.“

„Drági gospôd, lehko privas ostáнем, nê mi potrêbno dale idti? Prôti tomi, da že vse znáte od méne, me ne splôdite, me zdržite!“

Rávno záto, ka vse znam, záto Vás šcém tû zdržati,“ ogovorí dobroívno te gospôd.

„Oh hvála Vam, hvála Vam!“ Samo telko je znao praviti od puno bláženosti, na več je že nê bio mogôci. Gda se je malo nazáj vktúper spôbro, sta obá nazáj šla vu to božično hižo.

Sledi ga je vért k kertési napôto, kí se je poskrbo za njega.

Vu kertésovoj hižici je eden mládi človek kléč pred postelov z skuznatními očmi jôčič vu bláženství, i molo je, obprvim od dûgi-dûgi lêt mao. Občuto je, ka te smilensi Bôg njemi je rôšo njegovo dûšo po tej bláženoj božičnej pesmi i pun z zahválostjov je popêvo pred sébe ponôvno tô pesem: „Tiha nôč, sväta nôč . . . !“

Sobne peči, krüšne peči, tablice za šparhete

v vsakšoj fárbi.

Bele ploščice za ob-
láganje zidov (v kühini i kopálnicaj), vôzgo-
rene **Železne peči** na
novu vôzdelta vse iz pr-
vovrstnoga materijala.

Opominam na to, da sem po dvaj-
seti leta j izküsňe
po vseh velikih mestaj (várašaj) vô-
saprobo materijál, zavolo šteroga tudi
Vi dobite **dobro i fál peč**. Delam
peči v vsákoj fárbi i direktno iz Češ-
koga materijala, **da naj naš človik**
má za svoje pejneze dobro i fál
peč. Vse to dobite pri

JOSIP LOPERT
strokovno izučeni pečarski mojster

MARTJANCI št. 74.

Od Biblie, ali si Světoga písma razšürjávanja.

„Angliško Biblinsko drúštvo“ že od več 133 lét mac, vu céloga světa národov više 918 jezikaj přibližno lětno 10 millio falátov světoga písma, ali si biblio, šíří med poganskimi národní, šteri ešče nepoznajo Jezušovoga návuka i tūdimed tákšimi krščanmi, šteri krščanje bo-döči, nesmijo světoga písma čteti i tak razšürjáva Jezuša zveličitelní ná-vuk. — Nê samo edno példo mámo na tô, ka se je tô delo od začetka mao z-velkov težkóčov odprávlalo i ešče i dnesdén se tak odprávla. — Nê samo divji, neosnovleni pagan-ski lüdjé se z-nevýpaznostjov nastran ogíblejo missionárišov, kí je na krščansko vero včijo i gda že čteti znájo, njim světo písmo, tô práve vretíno Kristušovoga návuka, světo knigo darújejo; nego ešče že vu krščanství živöči národje jo za nevarno i odüroňo držijo, kak je tô pokojni Južina missioner pripovedáva, kí je kak zavúpnik Biblinskoga Drúštva v-Jugoslávije držávi razšürjávao té světe knige, je nê samo ednök med smrtnov nevarnostjov pobegnoti mogao z-edne i drúge vési, naj od gori razdrasteni i zburkani stančarov fanatizni na porob nespádne.

Dobro dávno je bilô, kak nam tô vu spômenki obdržána pripověst právi, po kak čúdnoj pôti je prišla biblia v-ništěni orságov stančarom v-roke.

V-Španjolskom orsági, šteri je, kak se tô nê samo právi, nego vu istini je sploh katholičanskoga vad-lívánja . . . Eden missionáriš je prišao v edno vés biblio razšürjá-

vat, stančarje so nê znali, ka za stvár je tô, interesérali so se od njé. Kak je tô tam se držecí barát (re-dovník) zvedo, ka med lüdmí světo Biblio odávajo, razdrasto se je nad tém gréšnim (?) delom, gori je zbur-kao célo vés, ka praj Antikristuš hodi med lüdstvom, skvarjúje dûše, — što tô nevarno knigo kúpi, na-veke si v-pekla ogen pogrozí dûšo, naj nekúpíjejo té gréhšne knige, Antikristuša naj vő zvesi stirajo. Lüdjé so uprav tak činili, palice so popadnoli i missionáriša so vő z-vesi stirali, kí je komaj vujšao gvyš-nej smrti. Med běžanjem je edne knige zgúbo, štere so rávno pred vesi máloga tržca bôtov v-blati le-žale. Kak je tô tržec zagledno, gori je vzéo i v bôto nesao. Kusie so bilé, dosta papérov so mele i tak je je na tô nücao, ka je vsigdár eden-eden líst žnjí včesnjo i ménšo portéko: prpeo, sô, cuker, kún i. t. n. v-njega zasúkao i tá dávao kúpcom. — Knige je tak vrédno bilô gori vzeti, hasek je meo žnjí. Na drúgo je ji tak nê nücao i tūdi je nê má-rao, ka je v-njé zaškrbetano.

Kníg listovje so tak po vrémeni vse med stančare raznešeni. — Ti edni so záčali čteti i kak so se njim dopadnole v-njé napísana čtenjá, eden tomi drúgomí, prijátelom, rod-bini, znancom so pokázali. Céla vés se je navdúšávala od lèpoga čtenjá světoga písma. Od Kristušovoga rodstva, od njegovoga žítka, včenjá, čúd, od smrti, od gori staněnja i v-nébo zastoplénja, kak so tô po-sebni listovje pred njé pokázali i štere so nê tá zlúčali, nego so je

obarvali, te edne k-tim drúgim postavili, z-šteroga so se od svoje kršánske vere dosta-dosta návcili, od štere so do tega mao nika nê znali. Nôvi svét se je postavo pred njé z tej posebni strtk listôv.

Vu knigi ešče bodôči listôvje so dosta odkrili pred njimi, štere so nepretrgnjeno vidili vu njí spísano. Med sebom so si zvolili, ka nazáj pozovéjo onoga missionáriuša, da njim znôva prinesé na odajo tô svéto biblio.

Po vrêmeni je missionáriuš znôva prinesao svéto písmi i z-kak velikov navdúševnostjov so hítili si spraviti tô vekivečnoga žítka knigo. Zdâ so več nê bantüvali odávca biblie, ne-

go baráta so napadnoli i na smrt spalicivali, kí je je nateliko zblôdo i zapelao, kak indašnje židove písmo znanci i farizeuške, kí so z-ednim grom kričali na Jezuša: Rá z p i g a ! Rá z p i g a !

Z-vezdášnje hištôrie vídimo, kak si je nigdašnje vere slepost španjolskoga národa zadomeščanje sprâvila nad onimi zapelávci, kí so je teliko stotin vu dûhovnoj kmici držali i nê so njim dopüstili Biblike posvêta vužgáti. Dnesdén se že od leta do leta i nájbole vu vezdášnjem vrêmena boji, kak nam je tô znáno, v-Španjolskom orsági nájveč biblij odá !

F. J.

Nemam rôbca.

Nôta : Zsindelyezik a kaszárnya tetejét.

Nemam rôbca, dáj mi luba ednoga,
Na sredino rozmaring zašíj v-njega :
V-štiri küklé pa notri moje imé:
Naj znájo, ka rad mam, lúbim jas tebé!

Nemam rôbca, lehko bi mi ga dála,
Vu sredíno rozmaring not' zašila.
V-štiri küklé pa notri moje imé:
Naj vsi znájo, rad mam, lúbim jas tebé !

Sivo ibojno sem vu lôgi brála,
Moje srdeč sem nýndri tam nihála,
Vrli junák, daj mi nazáj mo' srdeč,
Či ga nedáš, v-mémbo odpelam tebé !

F. J.

Ne zdvojij v nesreči ! So dnévi, v šterih ne uspeva niti eden posli, nikaj ne ide od róuk i človek začne zdvojívati. Ali praktični lüdjé za srečo znájo, da se nesrečni dnévi bogato nadomestijo z tistimi, šterim vse glatko ide za rókov. Či clovilk trpi na prebávljanju hráne, na pomenkanji apetita, na slabosti, žgaravici, nadúfsti, výmetanji itd., teda more biti zagvüseni, da je pozábo naroučiti THIERRY-jov BALZAM, brez šteroga ne bi smela biti ni edna hiša, i šteri sploj zagvüšno v zgoraj imenovaných slučajaj pomága. Natenci od toga v. oglási našega kalendarija. — Naroučite tou narávnost od: Apoteke „Angela Čuvára“ Adolf-a pl. THIERRY-ja nasl. PREGRADA št. 61 (via Zagreb) Savska Banovina, Jugoslavija. 1 karton z 6 glážkami 60.— Din., 1 vel. specijálni glaž 55.— Din z pakivanjom i poštínov vréđ.

Zlato.

Gléj, jak velki falat zlata!
Máli lúdi trúdov správa,
Žerjáv lišč se svéti žnjega,
Kak edna žaréča glavnja.
Vbôgi derárov trúd' znoja
Lišč se žarí, vídi žnjega.

Napô nági lúdi trúdov,
Slečeni, znojni, derárov
Se rodí zlato, — drúgomi —
Težáki pa, kí se trúdí —
Se vrže niki máli dár,
Za težki trúd — milodinár.

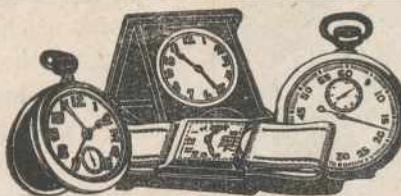
Za peštiš ino mrlino
Što bi več plačüvao ino
Dao — i národ skvarljüvao,
Pa tak na ftraglívost büdio!
Tej norci tak nej delali,
Či bi krúh i jesti meli.

I kak je zlato potrèbno,
Náimre onim, kí tak májo. —
Pênez je mágneš, — on vlečé,
Gde več jeste, tá se nesé:
Vsáka zlata štanga, prâh, smét,
Gdešté se nahája povséđ.

Indri neostáne nika, —
Gléj bár ona zlata šinja:
Kak se leščí, kak se žarí,
Žnjé se človeči znoj cedí,
Kí se tam spodi, pod bregmi
Za njé teško dela, skrbí.

Gléj, kak velki falat zlata!
Vbôgi lúdi trúdov správa. —
Tam je pík, klepáč, primi ga, —
Tudi bij, kúci, na njega:
Tak zíde zlato, kaj tebi, —
Kaj drúgim, — kaj tudi meni! F. J.

Najcenejše

Z pismeno garancijo.

Priznana prvorazredna urarska delavnica in velika zaloga vsakovrstnih ur, zlatnin, srebrnin in optičnih predmetov (očal)

urar, draguljar, optik **DITTRICH FRANJO** M. SOBOTA, Aleksandrova 25.

Prevzamem vsa v to stroko spadajoča dela od najenostavnejših do najkomplikacijskih. — Specialist v popravilu Angleških, amerikanskih cronometera kakor tudi garantiram za vse originalne komade, katere zamenjam za Glashütte, Schaffhausen, Zenith, Omega, Doxa in za njihovo točno regulacijo na sekundo.

Žepne ure
že od Din 40.-
boljše Din 70.-

Vekerice
od Din 50.-
brez zvonca Din 30.-

Vse točno izregurirano z dolgoletno pismeno garancijo.

Skrovno človeče okostje

(čontna podoba).

Občeno je znáno, náimre pri oni starišaj, kí svoje siní vu viši šoláj, vu veliki várašaj šolárvajo, ka tó vnogo pênez košta, náimre pri tákši dijákaj, šteri so nika mialo razvúzdaní, štere starišje nemrejo i tüdi nevêjo opazüvati, ár so njim od malomalúj mao vsigdár vse povôli činili i cártali je. — Tákši bogme zdâ, gda so od starišov daleč, na slobodno püstšeni, oblosúno vžívajvo svetske, nájvečkrát škodlíve násladnosti; nemilújejo starišov veliki áldovov, štere nájvečkrát k-prémočnosti primêrno, z-teškim znojom, više mere prinášajvo za njé. Tákši sinôvje z-lehkašije sami radi podúžajvo včenjá svojega vrêmen i tak veliko vrêdnost potrošijo, ka bi žnjé, či domá pri starišaj bili, brezi skribi lehko pošteno živelí i z-istinom nedvišeni gospôdje bilí vu pörgarskom stáni, kak pa zdâ, da so v-tak zváni vu gospodski stan postávleni. Na tó gledôc prečtimo niže spísane istinske pripovêsti hištôrijo, z-štore se vídi, na koj vse netrošijo níki razvúzdaní veliki dijáki, pôleg visíki šolski potrêbchin na višeňji, nepotrêbni násladnost vžívanje dosta več pênez, kak je pa na včenjé z-istinom potrêbno.

N. N. prémočnoga kmeta sin, po cäcavnom „Naš máli“ je spuno 4 razréde osnovne šôle z „odličním“ uspêhom (bogati sinôvje so navékše vši odliční ?). V dvanájstom leti je, v gimnázijo ga dáva, sta si stariša

pogúčala. Za gospôda ga dáva vô navčiti. Žív deček je, — že dobro zná labdo brsatí, na biciklini se voziti, po drevji pleziti, tó je pri telovádbi tak trnok potrêbno, roké si rad nazáj za ledevjé vkríž dêva, nastôp oglédnoga má — dober gospôd bode žnjega. Jeli bár, tak de mati! Či N. N. kuma doktora, N. N. fiškáliša, kí je prôti nama máli kmet i več decé má; tam ov popa; N. N. sakášica písáča; R. I. žalár školníka, kí se je z-drûgi miloščine návčo vô, siní májo, zaká bi se mi-dva dalá bole ponížati i doli poglédnuti?

Sprejémni izpit na priestnostno leto te pa te bode, — odlično spríčevalo má, nalehci ga gori vzemejo.

— „Naš máli“ je tak na sprejémni izpit pelani, bár se je nê skázao za odličnoga, ali záto so ga gori vzéli, nika mało se je môto, ka je nê čudo pred nepoznanimi velikimi gospôdmi, proffesormi je malo sramezlíví bio. Lékno se je, ali izpit je záto zdelao; vu začétki šolskoga leta je v-prvi razréde notri spísani.

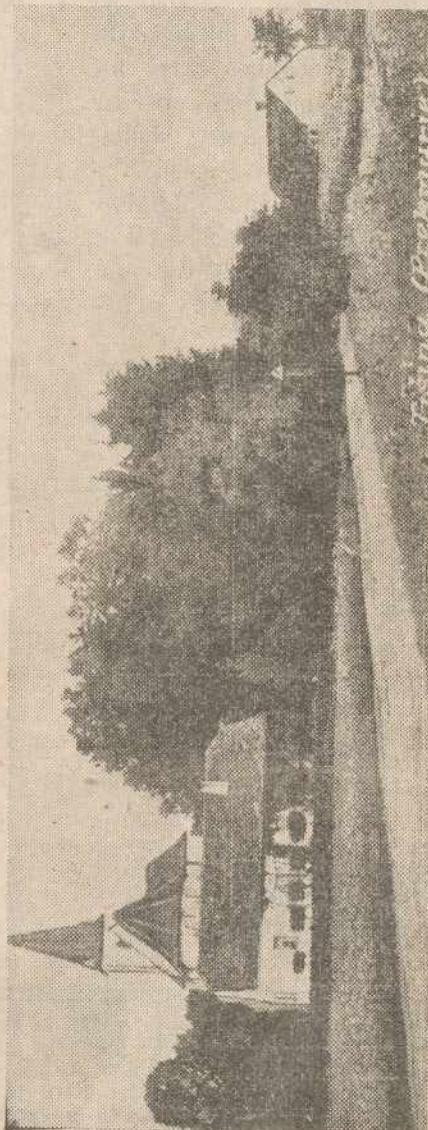
— Nižje razréde je, kak-tak z-edno-ga i drûgoga ponávlanjem, z-po-pravnimi izpití i z-dobrimi pajdášami, kí so ga z-šeptanjem verno podpérali, náloge nijemi rédití pomágali. (Bogati dijáki si nalehci správijo dobre prijátele, kí ga naprê tiskajo). Z-privátnim inštruêranjem spuno i málo maturo zdelao. (Slabi

dijáki se radi z-tém zagovárjajo i krepíjo, ka je nê právi diják, šteri nikelikokrát nebukne, samo li, kí se više mere gúli, hiti naprê).

„Naš máli“ je že poreden dečko zrásao: gospodič so ga zváli domá. Tákši fulki, (náimre ti premočni) že záčajo gospodstvo špilati: višji šolci so, cigaretline záčajo kaditi, profesorje, ménši dijáki je vícejo, skri-vomá v-prepovédná mesta: v-kavárne, v-mozije i. t. v. probajohoditi, k-šteromi nê trbê taléntoma, tém več premočnosti, ka starišov žebke od leta do leta bole občútijo i težkê vó zošvicajo. Starišje so že v-njem, ali z-tém se potišávajo: ka či se povišáva včenjé, tüdi več košta.

Velika nesreča je doségnola famílio, našega dijáka oča so mrli, vrédnost je že zadosta obremenjenja, ka bode zdâ že z-gospodícom? Mati nebode ládala dale. Nazâ stôpiti de špot. Tak ni gospôd, ni kmet nebode, témi menje delavec. — Na srečo je tetica, materé sestra, štera je vdovica i premočna, brez decé ženska bíla i do têga mao je tüdi z-pristrannimi stroškí pomágala „Našegá máloga“, zdâ že „Velkoga“ kvariti vu dühovni i jákostni pre-stôpki. — Tetica je vzéla na sébe spunjávati njega delovánj stroške. — Veliko maturo je tüdi zdelao. — Ka bode nadale? Kama de šô zdâ že daleč od dômi, z-Murske gimnázije? — Kakše pozvánje si zeberé?

V-Ljubljano na doktorstva uni-verzo se je dao notri spísati. Tetica

Pokopališče v Tisini okolik cerkve, gde počívajo zemelski ostanki vnôgi petanski dühovníkov borcov za časa protireformácie.

je jåko rédna i morálnoga znášanja ženska bíla, večkrát, bár nê nagôsti ga je gori poiskala. Naš doktorski priprávnik si je v Ljubljani k-svojemi stâni nepotrèbno, z-dvè híz posebno stanovânje vzeo gori i kak tò velki gospôdski bogati sinôvje činijo, je po gospodskom živo i z-ništernimi lëtmi se od ti drûgi duže priprávlao k-svojemi včenjê. Tak je mislo: „Pomali idi, dale prideš!“ Zišlo njemi je, z-dvè vretin so nje-mi tekli dohodki!

Tam ga je tetica večkrát poglobl-nola, tak da je naprê nigdár nê znao, gda ga z-svojim obiskom posreči.

Edno gojdno čúje po dveraj klonckanje i tetice glás.

— Joško, odpri gori dveri!

Joško je dugo nê ôdpro gori dvér i tetici se je tak čúlo, da bi si tam notri z-kim zgučávao!

Tetica je jåko sigurna bíla vu-jakostni, morálni dugovánjaj; ka je uprav v-ređi bilô.

Joško je gori ôdpro dveri, tetica je notri stôpila, rokô njé je kúšno i odpüščenje je proso, ka je jo tak dugo nihaò čakati, ár je prve več fele doktorski razprávlanja, škéri i predmetov šteo vkraj sklásti, štere

či bi je tetica vidili, bi se njim pregrstnolo : vsáke féle doj zrzane roké, nogé, vühé itv.

— Jaj, niti negúči, ár de mi preci težko.

(Kak pazlívi dečko je té Joško, si tetica mísli.)

— Ali, tak da bi se mi nikše zgučávanje čulo vô z-hiže?

— Tak je tetica ! Naglás sem se včio, ár se priprávlam k-rigoruzu-mi (k-izpiti).

(Kak vrli i pašlívi dečko je té Joško, si mísli tetica.)

Tetica je vse okôli spoglédnola po hiži, kak že tò tetice, vúne šegô májo, doli je zdêvala na sto i na pamlag začek, sunčevnico i večeľe sebom prinešene brbraje, drovnje.

Naednôk v-pamet vzeme v-kôti pri omári nikšo človeka visiko podobo z-bêlim prtom doli pokrito.

— Nini ! — Ka je pa éno ? — pokázavša z-dúgov sunčevnicov.

— Tô tam je — edno jåko lêpo človeče okostje, — lehko je šcëjo drága tetica pogloblnoti ?

— Ka ? — Človeče okostje ? — Doj je neokrij ! — Ár mo včasi vkrat od stráha ! — Svéti Bôg ! Zakâ si mi nê povedao prve ? — Okostje

Dobro preberanje !

Vsáki, ki zná dobro trošiti svoje pejneze, se ne odloči, da kúpi ka koli, i poleg toga ne gléda na kakovost cene i vrejdnost blága, to pomeni po svojoj dûšnoj vesti izébrati i kúpiti. Ali jeste preveč malo stvári, štere je lehko brez vsakše neprilike izébrati i kúpiti, štera bi naj svojemi nameni povsem odgovárjala Med té spáda povsedik poznána i oblûblena THIERRY-jova CENTIFOLJSKA MAST za rane, poznána kak izvrstno sredstvo pri frîškîh i obstaranîh, kak i pri ognojenih ranaj i mozo-laj. Tá mást oblažuje bolečine, i zavolo svojega globokoga delovánja pod koužov dobro izčisti i razküži rane. Naténci od toga v oglási našega kalendarija. Naroučite tou narávnost od: Apoteke „Angela Cuvára“ ADOLF-a pl. THIERRY-ja nasled. PREGRADA št. 61. (via Zagreb), Savska Banovina, Jugoslavija. 2 lon-čica sküpno z pakivanjom i poštñinov: 28.— Din, 4 lončici 48.— Din.

mäš v-hiži. — Nebi stôpila notri. Juj! ešče de se mi v-noči od nje-ga senjalo! — Bár nebi šla esi!...

Ta dobra tetica je popádnola sun-čevnico, začko, vküp je spolovila svoj drobiš ino je hitila z-té grozne hiže. Jožko njé je zaman razkládao, ka je tó znanstva náprava, on tó potrebuje pri včenjé; tákše vsáki doktor má. — Na štero je tetica poménšajójč povědala, ka je tó bog-me grda meštrija, ona bogme za ves svět, za célo Ljubljano ne bi bila doktorca.

Jožko je za gvüsen čas skončao kurzuš, doli je djao egzajmen. — Kak je v-rôke dôbo diplomou, naj-prvle je k-tetici hito notri pokázati pravico i zahváliti njé dobrôto, ka ga je podperala i med zgovárjanjem je jo pôzvao, naj ga kak nájhitré poglédne vu Ljubljani, gde namêni svoj praksiš nadaljávati.

— Jeli ešče itak tam mäš ono podobo? — ga pita tetica.

— Že je nemam, odposlao sem jo.

— Zaká?

— Dosta me je koštala.

Tetica ga je ômurno glédala, nê je zarazmila dela.

— „Dosta te je koštala?“ — Po-doba? — Uprav i ka trbê ednoj tâkšoj podobi?

— Nájprvle dosta svilne oblêke je potrebüvala.

— Tetica je ešče itak nê zaraz-mila toga dela i z-edne ômutnosti je v-to drûgo spádnola.

— Svilni gvant njé je trbelo. — Nê sem jo folgao z-sladolédom.

— Kékda? Vê si pa ti meni tó pravo, ka tam pod prtom edno okostje jeste.

— Vê je tak tó bilo, tetica; sa-mo ka tákše okostje, na šterom tüdi mesô jeste i štero zobam tüdi velki hasek vzeme.

— Oh ti ničestni fulko!

Jóško se je zmehao. — Zdâ se že lehko smehao, ár je diplomou že v-žebki meo. — Tetica je zdâ že preraznila, zakâ je njé sestráneč teliko lêpi pênez nücao na včenjé, k-šteromí je tak dûgi čas nê mogao pridti, geto so njegovi vrstníki z-več lêtni prvle k cili prišli.

F. J.

HAHN PAVEL, M. SOBOTÁ

Manufakturálna veletrgovina
Prodaja samo na veliko

Kolodvorska ul. št. 1.

Telefon št. 49.

Národne popôvke.

Vkùp spravo FLISÁR JÁNOŠ vp. vuč. za spôvajôčo mladézen.

Nôta: Nincsen nekem nagyobb ellenségem.

Naša mujca se šcé oženiti,
Sôsidoval mačák si jo šcé vzéti.
Mála mujca, neidi tí k-môži,
Što de preprávlao miši pri hiži?
(Mála mujca neidi tí k-môži,
Što pripela lubo mojga esi?)

Naša küsa se šcé oženiti,
Sôsodov rinko si jo šcé vzéti.
Drága psica neidi tí k-môži,
Što oblaja tûhinca pri hiži?
(Drága psíca neidi tí k-môži
Što de lajao, či moj príde esi)!

NA KRČMENOM DVORIŠČI PLES.

Igrajo, vrêlo pléšeo
Na krčmenom dvorišči.
„Idi moj sin, junák si že:
Vzemi tál na plesišči!
Po betyárskom, na plesišči!

Za hrbtom stári báb v-kôti
Gléda junák nemilo:
„Jaj mama, nikak nevúpam
Plésat zvati deklino,
Nevúpam niti edno.“

Krstna čí, moja dobra čí,
Tebé prosím moj golôb:
„Pomiluj ga, siromáka,
Plésat ga pelaj ednôk,
Plésat pelaj moj golôb.“

Trninovi ôč deklina
Se malo zaobrné,
V-nebatrivnoga junáka
V-srdcé lübézen vlejé
Lübézni plamén vužé!

Kiškerekli lêpa Julča
Zdâ že pá drûgi pár má,
Šegav junák pred njô stáne:
„Hej, Julča teremburá!
Vrêlo pléšeta obá! . . .“

Z-nevolákom ideš na ples! . . .
Jaj bô vama! . . . Jaj meni! . . .
Nôti konec: što bi mislo,
Ka more čarno okô,
Kí se zagléda vu njô! . . .

Bandí, Jožko je raztirao
Veselo plésajôče . . .
„Jaj, strahšen jaj! te hûdi je
V-ples napelao junáke,
V-ples zapelao junáke!“

Nôta: Ég a kunyhó.

Hej! luba (lubi) preveč te lúbim,
Gda tve' čarne očí vídim,
Têlo lépo, ščapináto,
Rávno, kak moje ednáko.

— Teremtette, dûša moja,
Kak rôža, so líca twoja!
— Jaj, neglédaj me v očí,
Ár me sramota doj vmorí!

N o t a : Zsindelyezik a kaszárnya tetejét.

Séjao sem ibojno, nê je vőzíšla,
Sposlao sem glás lubi, nê je vőprišla,
Ali včákam se tákšega vrémema,
Rada príde vő ona na glás mojga.

Erdéci je moj bíčnjek i nê žúti,
Na sredíni dvê numeri vrêzani,
Jas sem vrezao na njega té numere,
Sküšujem mo' lube líce erdéče.

Či si se me navolila lúbiti,
Slobodno ti je drûgoga ziskati.
Naj tebi dá Bôg jakšega od méne,
Komi si traktálivala kúline.

N o t a : Nincs édesebb, mint a méz, mint a méz.

Nega slajše liki méd, liki méd,
Što, ka lúbi, vrže tá on pohléd,
E'nga dečka rada mam, rada mam:
Njega lúbim i glédam i glédam.

On se nezglédne na mé, on na mé,
Tak míslim, ka nema rad on mené.
Poj k-mení, či me rad máš, rad máš,
Či me nemaš, idí marš, idí marš !

VEČER JE ŽE.

Večér je že, késen večér že tam vu vési,
Veselijo se dekline semtá po vési ;
Ali či jas med njé stánem
Ino popévatí začnem
Ono nôto, štera právi : Heja, huja, haj !

Večér je že, késen večér že tam vu vési,
Nevídi se posvêt ni vu ednom okénci.
Z-e'nga oblôka se svéti
Moje rôže pohléd ôči,
Tá me čáka vu nároče, vu vsákoj nôči.

N o t a : Ég a kunyhó.

Kuča gorí, slama praščí,
Junák lubi v-kríli drží ;
Dokeč to edno obimle,
To drûgo vrêlo kúšuje.

Hej Katica, hej Márica
Vrni se k-mení, lúbicá :
Naj te stísnem k-svojmi srdeci
Ino sküšujem po líci !

Nôta : Ég a kunyhó.

Nemam žené, a meo bom jo,
Pripelam si jo na zimô ;
Lêpe punčike njê kúpim
Stôkrát kùšnem, z-srdca lúbim.

Kúpim njê punčike žúte,
Na peté vôške, visike ;
Svétili do se, leščili,
Rôža boš, mo' ženíčka tí !

Nôta : Száraz ágon vadgerlice turbékol.

Ide oblák od záhoda prôť zhodi,
Jel' me máš ešče v-pámetí, moj lubi ?
Nigdár ti več jas vu pamet neprídem,
Drúgo deklino máš že v-srdci svojem

Oh, či bi te jaz mogla pozábiti,
Zvôn tébe drûg'a dečka lúbiti,
Ah, nikak te nemorem pozábiti
Ino zvôn tébe drûg'a polúbiti.

Naročte si i podpérajte „Düševni Líst“ !

KMETJE, OBRTNIRI, TRGOVCI IN DELAVCI
nalagajo svoje peneze samo pri
MEČROJ POSOJILNICI r. z. z. **Murski Soboti**
n. z. v.

Cerkvena cesta št. 5. V lastnoj hiši prek od birovije.

Telefon št. 62. Ček. rač. št. 15.229

KMETJE, ta gasa je Vaša, zato se je poslúžujte i jo tudi priporočajte drûgim. Hranilne vloge sprejema od vsakoga na hranilne knjižice i na tekoći račun ino je obrestuje najboljše. Hranilne vloge znašajo dozdaj prek **osem milijonov** dinarov (8,000.000 Din). Za té vloge je dobrega stánja polek lastne hiše do 65,000.000 Din. Letni promet je znašao v preiminočem leti 1937-tom Din 20,000.000 ali z rečov povedano: dvajsti milijon dinárov.

NOVE VLOGE SE OSARI ČAS IZPLAČAJO.

Posojila davle na poroke (keže), tabulacijo i tudi v tekočem računi. Posojila davle po nisikoj obrestnoj meri. Rentni davek od interesa za hranilne vloge plača posojilnica sama iz svojega. Kmetje, obrtniki, delavci i trgovci ne smete se spozabiti z té gase, štera v stiski podpéra naše lüdstvo.

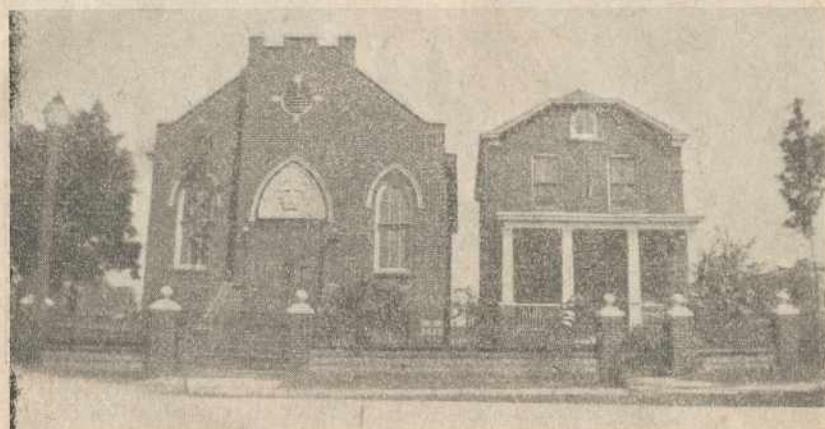
Pridite v svoj dom, gde te poslúžení po svojoj voli !

Krátka hištorija Perth Amboyske vogrske-slovenske evang. gmajne.

Z pravov amerikanskov bistrôčov je nastânola, organizérala se i zozídala si cérkev ino farof Perth Amboyska vogrska-slovenska evangeličanska gmâna v Zdrüženi drželaj.

Prve dûhovne slúžbe je 1908 l. začao tû držati Németh Károly, zdaj senior v Lébenji. Za njim dûhovnik v New Brunswicki, dr. Stiegler Er-

Smodiš Štefana dûhovnika zaslüženost glási tudi farof i rázlične nástave vu gmâni, kakti altársko drúšto, Luther Liga, skautsko drúšto, nedelska šôla . . . Ete dûhovník je 12 lét delao neobtrüdjeno v tej fari; naše časopise, kakti ete Kalendari i Dûševni List vrêlo razširjáva med svojimi slov. verníkmi. 1936

Vogrska-slovenska evang. cérkev v Perth Amboyi.

nô že z velikov lübéznostjov hiti organizératí ese priseljene naše vedománje. Oda pa Dr. Stiegler v bethlehemsko faro odíde, za njim Szabó Šándor vezdášnji dûhovník v New Brunswicki nadaljáva delo v Perth Amboyi i organizáciijo ete nôve fare dokonča.

1924-ga leta si fara zeberé za prvoga rédnoga svojega dûhovníka Szmodiš Štefana, našega prekmurskoga rojáka. Kúpi funduš, na štrom se naj zozida cérkev i farof. Po nepômenkanooj vrêlosti dûhovníka i verníkov, je nova cérkev 1927 decembra 26-ga že posvetšena, na veliko radost gmâne.

Ieta novembra meseca je odíšao od etec v New York. Fara si je za nôvoga dûhovníka zébrala Szathmáry Gyulo. Preminôče ieta je posvetila svoj 20 létnej obstoj. Ob toj priliki je tudi vôzdrukani ilustrirani (képešni) spominski-album, z šteroga so vzeti naši podátki.

Med fárnimi prešbiteri eta slovenska iména čémo: Hašay Šándor kurátor, Kuzma János pêneznik, Nemec János, Kuzma Štefan, Császár Franc, Kardoš Ivan, Lajnšček Lajoš, Gomboc János, Kološa Károly, Kolosa Józef (mrô).

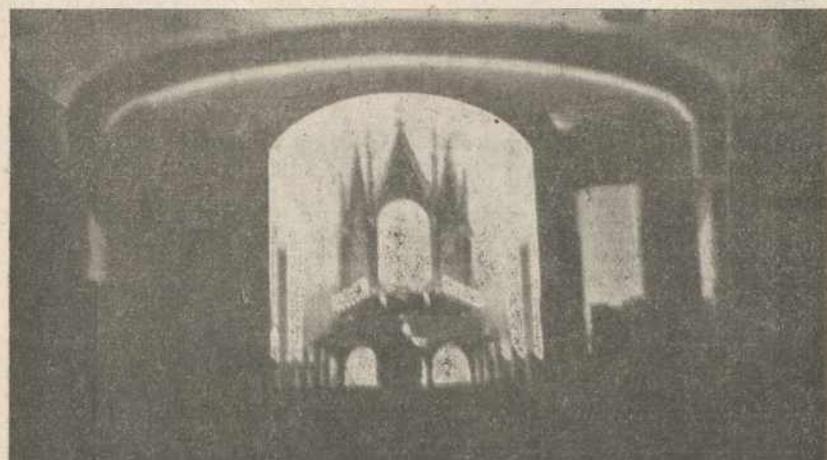
Altársko (žensko) drúšto se je 1923 ieta v Adventi nastavilo. Prve

čestnice so bilè: Kuzma Jánošova, večna častna predsednica; Nemec Jóžefova, predsednica; Proszics Adamova, predsednica; Hašay Šándorova, pêneznica (túdi vezdaj); Gombóc Jánošova, tájnicia.

Rédno mêsiečno sejo má vsáki mêsec prvo nedelo po Božej slúžbi.

dalô fari; Smodiš Štefan dühovník je z reverendov obdarívalo; vsákoj v špitáli ležécoj ženski korine pošle.

Vidivši eto navdúšeno málo gmâno, nezvolno se nam túdi reči žoltárskoga spôvnika vasilijo na vústa: „Zmožna dela je činio Gospôd“.

Altar vogrske-slovenske evang. cérkve v Perth Amboyi.

Eto drúštro je v 15 létaj nasledüjöce podpéralo gmâno: kompletne altár i predganco je dalô napraviti; na altár prestrête, kép, razpetjé je kùpilo; krstni kamen je spravilo; zmálati je dalô cérkev; spravilo je posvečnjeke, skrbí za svêče i korine na altár; posojilo je

Fara má ešče 8000 dolárov du-gá. Ali Bôg milošće žnjòv bode i Njegova rēc od dnéva do dnéva trôštajöč jo pozdrávla: „Ne boj se máli šereg . . . kí se vu Bôgi vúpajo, oni môč nepomenka!“

— L. —

Dobro hišno sredstvo je več vredno, kak jezero dobrih tanáčov!

Hišni fluid „Biljna rosa“, proizvod 100-letne apotek GEBAUER – Bač, zaistino je najbolše i nájbole výsprobano domáče sredstvo za vse i za vsakoga! Zavolo toga prečtite v vašem lastnom interesi celo stran oglas té stáre i poznane apotekе v tom kalendariji i zaprosite brezpogojno máli posküsni glážek hišnoga fluida „Biljna rosa“, šterá se pošle povsem bezpláčno. Potrebno je samo z dopisnicov jo zaprositi,

Da bi jezero jezíkov meo . . .

Nôta: Kí se vu vîšnjem Bôgi vúpa.

Da bi jezero jezíkov meo
 Na hválodávanje Bôga!
 Tak bi zevsémi spévati šceo
 — Z globočíne mojga srdca —
 Hválne pesmí od onoga,
 Ka mi je Bôg dao dobraga.

Oh, da bi ma pesem rümla
 Do tistec, gde sunce stojí!
 Da bi ma krv vrejlo šümila,
 Dokeč po žilaj skôz cûri!
 Ah, da bi dönk vsáki odtüh
 Bio edna lêpa hvála tû!

Ti zeleno lístje vu logáj,
 Gibli i zibli se z menov!
 Tí gingava tráva na polaj,
 I ví lêpe rôžice vrtov,
 Zvišávajte Božo díko,
 I Njega imé veliko!

Hvála ti bojdi Bôg i Oča
 Za dûšo, têlo i blâgo,
 Hvála ti bojdi, oh Miloša,
 Za vse, ka od Têbe mámo!
 I ka si nam Tí v tom žitki
 Zrendelüvať tû k povžitki.

Bojdi hválen, veren Jezuš moj,
 Za smileno srdce Tvoje,
 Kaj si Tí naš Pomočník i Voj,
 Kaj po mokaj smrti Tvoje
 Si nás tû slobodne včíno,
 I z lübéznostjov obíno.

Oh prími Ti to vbôgo hválo,
 Mili Oča moj v milošci!
 V nêbi de mi ednôk bôgše šlo
 Či bom tam med Tvojmi svetci:
 Teda bom Ti jas z angelmi   † Luthár Pavel
 Spejvao i z odíčenimi.   vučitel.

Hvála, díka bojdi i Tebi
 Oh drâgi sveti Dûh Boži,
 Za trôšta Tvojga návuk lêpi,
 Šteri nás pela k Jezuši.
 Ka dobra eti činímo,
 Vse svétomí Dûhi hválimo.

Što nás napuni z dármí žítka?
 Jeli sî nê Tí, dober Bôg?
 Što nás obarje od hûdoga?
 Tí, Tí oh šeregôv Gospôd!
 Tí mäš za naše grešenje
 Nezgovorno potrplénje.

Vêm sem jas v cêlom mojem žitki
 Že telikorát občuto,
 Kaj si Tí mené v mokaj britki
 Vsigdár i povséd potrôšto,
 I moje nájvékše bremen
 Si mi dolivzéo, Bôg veren.

Kak bi nê tak z punov radostjov
 Jas Tebé zdaj z srdca hválo?
 Kak bi nê z tihov trplivostjov
 Tebi se v nevôli molo?
 Či bi se nêba podrla,
 Žalost bi mené nê vtrla.

Od dobrotnosti Tvoje bom
 Spêvao, dokeč eti živém;
 Tebi bom áldüvať z radostjom,
 Dokeč tû vô ne preminém;
 Gda mi pa jezik zanejmí,
 Te bom Ti spêvao z dûhávmi.

Krščansko hižtvo i krščanski držinski žitek.

Hári Lipót ev. dühovník.

Bôg nikoga vô ne vtrgne z eto-
ga svêta. Jezuš je záto dao na
Golgoto, naj bì s svojim odküpi-
telstvom nôvo sŕce i nôvo dûšo
dao Njega nasledujôcemi človeki.
Z tôv nôvov dûšov moremo zídati
bože králevstvo v cêlom i v vsâ-
kom svojem zemelskom pozvánji.

Od Bogá dobleno zemelsko po-
zvánje je tûdi krščansko hižtvo.
Našega gospodnoga Bogá reči o-
znanijo hižtva cil: „Nê je dobro
človeki samomi biti, správim njemi
pomočnico, k njemi spodobno. (I.
Moz. 2. 18.) Sam Jezuš je tûdi tál
vzeo na gostúvanji v Káni. S svo-
jov navzôčnostjov je tûdi On po-
trdo hižtva boži začétek.

Z toga pa prihája, da kak krščan-
ski človek vsáko pitanje, tak tûdi
tô po božoj vôle i tanáci more
razložiti. Po priložnosti, po pámeti
i po drûgi človeči nástajaj i nê po
božoj vôle sklenjena hižtva ne slü-
žijo božega králestva i záto tûdi ne
morejo biti blájzena. Izákovo hižtvo
nam tô právi, da Bôg svojega mo-
léčega slugo poslúne i dá njemi
po Njegovoj vôle vódebráno dobro
túvárišico. Bôg tûdi dnesdén tô i
tak činí z tistov svojov decov, štera
je podložna Njemi. „I kakoli bo-
dete prosili v iméni mojem, tô
včinim, naj se díci Oča v Sini. Če
bodete kâ prosili v iméni mojem,
jas včinim.“ (Jan. 14. 13—14.)

Brezi Bogá nikaj nemremo vči-
niti, kak Peter apoštól právi: „Vso
vašo skrb na njega vržte, ar on
skrb má na vás.“ (I. Pet. 5. 7.)
Tûdi v pítanji hižtva nemremo nikaj
dobroga i srečnoga včiniti brezi
Bogá. Krščanski človek z čistov
dûšnovêstjov samo te lêko sklene

krščanski hižni zákon, či je tô pí-
tanje prle pred Bogá odneso i dôbo
je od Njega na tô primeren od-
govor.

Z toga se jasno vídi, da blájze-
ní hižni zákon samo tisti lüdjé
lêko skenejo, ki lübijo božo rēc,
Jezušova nasledujejo, ki se med sebom
dûševno i versko vjedinijo. Právi
hižni stáliš med možom i zenov je
tákši, kak Jezušov stáliš s svojov decov.
Njegove cérkvi práve kotrigie so
oni, štere je On s svojov krvjov
odkúpo. Jezušova odkúplena deca
vso svojo radost i žalost pred svo-
jega Gospôda neséjo. Oni se z verov,
z vüpansom obrnéjo i približajo k
Jezuši v vsákom svojem zemelskom
pítanji. I On njihovo bremen, nji-
hove grêhe na sébe vzeme i pela-
jöci jih po težki potáj, pomore njim
da se na nôvo porodijo, da se po-
vrnêjo i z nezgovornov blájzenost-
jov napuni njihova srca. Tûdi tak
je tô v žitki zarôčencov i v žitki
hižni zákoncov. Ar oni morejo znati
eden-drûgoga vsáko mišlénje, vsáko
skrivnost i pomágati morejo nositi
eden-drûgoga bremen i težkôče. Té
veren zákonski túváriš tûdi svojega
nevernoga zákonskoga túváriša k
Bôgi pripela. Glávno je, naj po-
vrnênie i spreobrnênie zákoncov ne
bode vrajze, nego bože natûre. „I
ne priglihávajte se k etomi svêti,
nego se premente po ponôvlenoj
pámeti vaše, naj sküsíte, ka je vola
Boža tâ dobra, vugodna i popol-
na.“ (Rim. 12. 2.)

Ci jesteo zádéve, zvûnêsnje i
znotréšnje zádéve, té edino Kristuš
lêko odstráni. Vsáko zvišeno člove-
čé delo se žalostno skonča. V tom

pitanji med stariši i med decov naprêpřidôči rázločki se na božo díko samo tak razložijo, či si rodi telje i deca vküpér dolipokleklejno pred Kristušom. Pred Njegovim križom klečeči lüdjé na vsáko svoje pitanje primeren odgovor i razložitev dobjeo.

Záto či mi kak rozge nikaj nemremo činiti brezi trsa, brezi Kristuša, rávno tak je pri sklenitvi hižnoga zákona potrében Kristušove zarôčnice, materé Cérkvi blagoslov tudi. Pri toj priliki sám Bôg šcé blago sloviti zarôčence: „Blagoslovim te i zvislím imé tvoje i bodi pun blago slova. (I. Moz. 12. 2.) Vsi zarôčenci pred Božím obrázom polôžijo hižnoga zákona prísego. Tü čujejo Jezušov opomin: „Ka je záto Bôg v kúp zvýzao, človek naj ne razlôči.“ (Márk. 10. 9.) Krščanski hižni zákon je záto nerazlôčivší. Hižni zákonci naj eden drûgoga bremena, hibe potrplivo i lübeznivo prenášajo. Jezuš tudi samo eden vzrok pozna za ločitev hižnoga zákona, to je vzrok práznosti, tákši človek je nê vréden, da bi dale vživao hižtva milošće dár. „Jas pa velím vám, ka šterikoli odpusti ženo svoju brezi vzroka práznosti, včini jo praznūvati i šterikoli odpuščeno vzeme, praznúje.“ (Mát. 5, 32.)

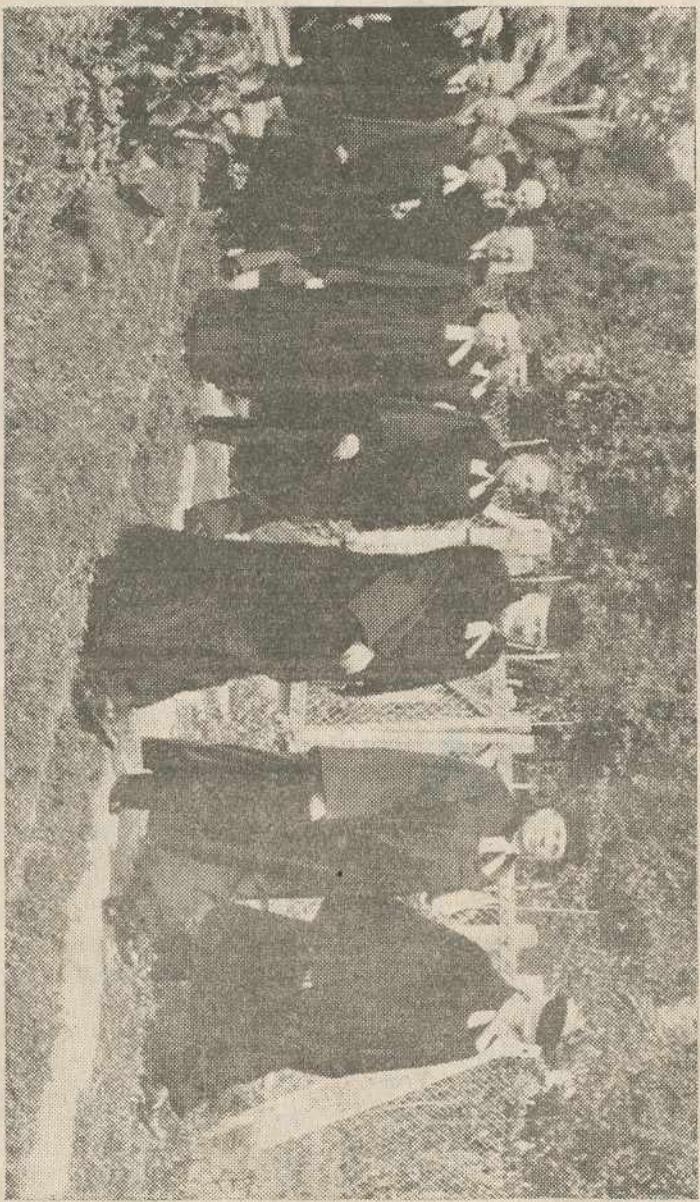
Evangeliciánska cérkev je Kristušova cérkev, ár v njéj nájdemo Božo sv. rēč i od Njega nastávleniya i zrendelúvaniva sakramentuma. Či evangeliciánski človek pri sklenitvi svojega hižnoga zákona zataji svoju cérkev, té tudi zataji glávo i Gospôda cérkvi: Kristuša. Nišče se nemre s tém zagovárvati i opravíčti, da so tudi drûge cérkve Kristušove cérkve. Če je mené Bôg v mojem zemelskom žívlenji v Njegovo evangeliciánsko cérkev postavo, tak jas v tom pozvánji, na tom

mojem mésti morem Bogá slúžiti. Vsákomu evangeliciánskemu človeku se glási eta boža rēč: „Ne nihájmo tá naše správišče, liki je niki šega, nego se opominajmo.“ (Žid. 10. 25.) Evangeliciánski lüdjé po Božej vôle edino samo z evangeliciánske cérkvi blagoslovom i pred oltárom evangeliciánske cérkvi lêko sklenejo svoj hižni zákon.

Evangeliciánci nemrejo i ne smejo biti odávci i Judáši prôti evangeliom, prôti svojej cérkvi. Či reverzális dájo, tak Gospôda Engelio ma, samoga Kristuša zatajijo. Či reverzális dájo, tak svoj ešte nítí nê rojeno deco sami vôzapréjo z Kris tušovskúpností, z Kristušovoga evan geloma. Tak neverni postánejo, tak prelomijo tisto prísego, štero se je pri njihovom krstí dolidjála, štero so oni pónovili pri konfirmácii. Kak bode smeо tákši, evangeliciánc, ki je reverzális dão — ednôk v oči, v srce Jezu šovo poglednoti, ki njemi je kak evangeliciánci vsgídár tô pravo i njemi tudi zdaj tô právi: „Bojdi veren nostri do smrti, i dam ti žitka kôrônó.“ (Jan. Ozn. 2. 10.)

Jezušovo včenjé, opominanje se vsakomu evangeliciánci glási i nájmre v tistom vrémeni, gda hišni zákon šcé sklenotí: „Ovo idem hitro, drži ka máš, naj ti nišče ne vzeme kôrônó tvojo. (Ján. Ozn. 3. 11.)

Evangeliciánska maticcérkev tákšo neverno svojo kotrigo tudi pokašti gati more. On evangeliciánc, ki je reverzális dão, naj nikše cérkvene česti i slúžbe ne dobi. Istina, da je Peter apoštól trikrát zatájo Kristuša, ali med britkim jočom je požalúvao svoju nevernost i záto se je s prvéšov lübeznostov nazájpovrno k Jezuši i Jezuš ga je nazájvzeo za svojega vučenika. Bár da bi vsáki neveren evangeliciánc nasledüvao Petrovo példo, da bi tak svojo

Versko historična ôsvetnosť v Puconci 1938. VIII. 28. — Dôjihovščina vu hodi k spominskomi stebri.

včinjeno grdo nevernost prav ponizno požalüvao i svoj grêh popravo.

Tüdi m  šani hi  ni z  kon na evangeli  anskoga   loveka gled  c preve   dosta sk  šavanja m   v sebi. Oh kelkokr  t   alijo evangeli  anskoga   loveka pri t  ksi prilikaj, e  še dnesd  n, v 20.-om st  letiji, kelkokr  t more   uti od katoli  anski d  uhovnikov etak   re  ci, da   i se ne zd   v katoli  anskoj c  rkvi, tak b  de nje-govo hi  tvo divji z  kon, tak nje-gova deca nez  konska bode. Oh kak dobro je znati t  ksega h  ipa Bo   sv  to r  c: „Ar n   me je sram Evangeliom Kristu  ov, ar je Bo  a r  c na zveli  anje vs  kom vervaj  -cemi.“ (Rim. 1. 16.)

Tüdi ve  kr  t se zgodi pri skle-nitvi m  šani hi  ni z  konov, da evangeli  anskoga   loveka z obl  bam, ali pa z silov na t   š  ejo prisiliti naj zataji svojo c  rkev, svoje vadl  v  anje. Tüdi t   je mo  na obramba R  c bo  a: „Li kak je vr  dno p  leg Evangelija Kristu  voga ho-dite, naj ali pridem i vidim v  s, ali   zdale   bod  c   ujem eta od v  s, kaj stojite v ednom D  hi z ednov d  šov se navk  p boriv   za vero Evangelijoma.“ (Fil. 1. 27.)

Vse je od toga odvisno, jeli   murno   iv  s svoje kr  canstvo, ali si samo po navadi kr  cenik, evangeli  anec, ali si mog  ce samo skaz-livi kr  cenik, evangeli  anec? Ali   i je tvoja d  šnav  st z Bo  ov re  jov vku  perpri-kap  ena, te   atan zaman   c  e z tebe od  vca, Jud  a  sa napraviti. T  ksega h  ipa goristopis na mo  no pe  ino, na Be  o r  c i tak odbij  s

  atanove str  le. „Bole trb   Bog   b  gati, kak l  di.“ (Ap. Dj. 5. 29.)   i z Jezu  om dn  evno v d  u  evnoj sk  pnosti   iv  s, jeli t   more   li za edno minuto poz  biti ete Njegove r  ci: „Sterikoli pa zataji men   pred l  dmi, zatajam ga jas pred O  om mojim, ki je v Neb  saj.“ (M  t. 10. 33.)

On evangeli  anec, ki reverzali  s d  , ki svojo deco   e naprej prekd   na dr  go vero, je s  ha v  ka na dr  vi Gospodnovoga ogr  ceka. Ka-nam pr  vi na t  kse slabe l  di gle-d  c Bo  a r  c: „Vs  ko dr  vo,   tero ne prin  a dober s  d, doli se vse  e ino se na ogen vr  ze.“ (M  t. 7. 19.)

On evangeli  anec, ki je reverzali  s dao, nemre svojega   ivl  nja z etimi re  ami skoncati: „T   dober boj sem zboj  vao, be  j sem do-kon  ao, vero sem zdr  ao. Nadale doli mi je djana korona pravice,   tero mi d  a Gospod v onom dn  vi, te pravi  en sodec, n   pa samo meni, nego i vsem onim, ki Njego-vo sk  zanje l  ubijo. (Il. Tim. 4, 7-8). Tem bole se   uje obri njega tisti strogi s  d, steri se je gl  so obri nevernoga slugo, ki je svoj talen-tom zakopao: „I toga nehasnovito-ga slugo v  vr  te vu zv  n  enju kmi-co, tam bode j  kanje i zobno   ri-panje“. M  t. 25, 30.

Moja evangeli  anska c  rkev je tüdi Kristu  ova zar  cnica, z  ato k  i zataji Kristu  ovo zar  cnicu, on zataji sa-moga Kristu  a. Na s  dni d  en se za t  ksega   loveka ne n  jde nik  e opravi-  anje,   tero bi opravi  ilo t  kso evangeli  ansko nevernost. Moj st  ali   k mojoj evangeli  anskoj c  rkevi se

Dobra st  ra vrejmena so minoula! Svejt se je v z  adnjem stoletiji iz temela preobro. **Dobrih st  arih zdravil** e  še itak m  ! Prosimo V  s, da pre  te v Va  sem l  astnom interesu v tom kalendariji vsebino ogl  sa od pr  voga manastirskoga balzama **100-letne Apo-teke Gebauer, Ba  c**, steri se kak prva pomo   pri hasnovitosti i kak hi  no sredstvo n  jplemenitej  e vrste ne more zadosta priporo  ati! Narou  ite ga tüdi Vi!

ravna po mojem k Kristuši bodōčem stáliši. Či jas vsáki dén prihájam k svojemi Odkúpiteli, naj Njegova krv meni, Njegovomi po-

bim, kí v tákšoj skúpnosti živé z Jezušom, jeli on zataji svojega Od-kúpitela ešče med nájvěkšov silov, ešče med nájlepšími oblúbami? Jeli

Či ešče máš mater, tô hváli Bôgi i bojdi zadovolen.

koročinéčemi otroki dnévno dolizaperé vse moje grehe i slabosti i od Njega vsáki dén z milošće k šenki svojí grêhov odpuščanje do-

tákši evangeličanec odá, zataji svojega Odrešenika, svojo zaročnico, svojo cérkev, svoje vadlûvánje ešče i v klétki oroslánov? Nê, ár on v

Ježuši živé, záto je njegova vera močna, tlevkleknjena, tákša, kakša je bila vera naši očákov vu vrémene strašne prótireformácie i inkvizicije. Ježuš me je odkúpo od skvarjená, od vekivečne smrti, záto vadlujem i činim kak Pavel apoštol: „Ár sem gvišen, ka ni smrt, ni žitek, ni Angelje, ni poglavnicke, ni zmožnosti, ni zdánja, ni priestna, ni visina, ni globočina, ni nikša drúga stvár nemre nás odlôčiti od Bože lübéznosti, štera je v Kristuši Ježuši Gospodni našem. (Rím. 8, 38—39.)“

Evangeliciánski brat i sestra, stári i mládi, bogáti i siromaški, ne spravi z svojov nevernostjov žalost i bolečine tvojemi Odkúpiteli. Ne oskruni Njegovoge križa, po šterom je bio tvoj žitek mentúvan i obdržani. Ne zatáji nigdár svoje dráge evangeliciánske cérkvi, svojega čistoga evangeliciánskoga vadlívania, ne daj nigdár reverzáliša, ne dáj nigdár prék na drúgo vero svoje bodóče decé, pô mogočnosti ne stôpi v hižni zákon z osébov drúggoga vadlívania, nego poišci si tūváriša, tūvárišico v svojej cérkvi, v svojoj veri. Záto si močno napiši na svojega srdca táblico ete reči: „Záto ka šte činite, vsa Bôgi na díko činte“. (I. Kor 10, 31).

Ednôk je nekák tô proso od Bogá, naj njemi pokáže pôt bláženoga držinskoga žitka. Bôg je v sné tri an-gele poslao k njemi.

Prvi angel je kléčo i molo. (Fil. 4, 6—13. Kol. 4, 2.) V šterej držini nemajo časa Bogá moliti, svetoga pisma četi, tam fali žitka svetlosť, tam nega mira, bláženstva, tam nega zadovolstva. Tam se spuni ona Boža rēč: Bôg je daleč od ti neverni, molitev ti pravični pa poslúne. Jožue je znameniti človek bio, voditel ednoga národa i záto preveč zaposleni človek i dônom ga je nê

bilô sram izjáviti i tô tudi činiti: „Jas sam i moja hiža bomo Bogá molili“. (Jož. 24, 15.)

Vu Božoj rēči so tudi za hižne zákonce preveč znamenita znánya i tanáci napisani. Ti neverni se porüšijo i na nikoj denejo, ali hiža ti pravični pa obsfane. Bož prekľesťo se nahája na hiži ti lagoji, ali blagoslovi pa prebivališće ti pravični. Oh kak blážena je ona hiža i držina, gdé je edino Ježuš Gospod i gdé vsáka kotriga njega bôga i je Njemi podložna. Kak srečna je ona hiža, gde vsáki dén cérvene pesni popévajo, biblio čtejo, molijo i svoja dnévna pitanja pred Mešterom postavijo i od Njega čakajo miloščo i blagoslov. „Ár gdekolí se dvá, ali trije vküp správijo v mojem iméni, tam sam jas na srédi med njimi“. (Mát. 18, 20.)

Potom je té človek v sné vido ednoga drúggoga angela, kak z sekrov na zemli trnje vöséka. Žnje-ga je tekla voda i govorio je etak: „Z lica tvojega znojom jéj tvoj krüh“. (I. Moz. 3, 19.) Vsi hižni zákonci tak morejo oprávlati svoje zemelske opravice i dužnosti, kak verni šafarje. Môž je gláva, voditel céle držíne, on vodi célo hižo i njegová je nájvěksa briga i odgovornost. On je pa dužen tudi skrbiť za svoje lübléne. Á žena je pa srdce v držíni. Tak moški kak ženska sta vu sebi li samo pol človeka. Obä dvá sta pa céli človek i eden drúggoga dopunita i tudi tak spunita i oprávita vküper od Bogá njima dàne opravice, dužnosti v držíni. (Gal. 6, 2.)

Potom se je tomi človeki v sné prikázao tréti angel i v edno košaro je pôbrao vōzosekano korenjé i erkao je: Poberite vküper vse osanke, naj nikaj na kvár ne príde. Vsi moremo verni bidti v tistom,

štero je na nás zavúpano, mi bomo ednôk i od zádnej pâre račun mogli dati. Tak skôpost, kac zaprávľanie je šatanovo delo i zato je tûdi grêh.

Tréjti angel je vküpobráno korenjé domô odneso v edno máloukučico i tam so vsi trijé angelje v velikoj lübénosti i bláženství živeli. Blážení držinski žitek je tûdi od toga odvisen, či zákonci, deca, vse držinske kotrige v miri znájo živeti i eden-drûgoga lúbijo. (Fil. 4. 7. Ef. 4. 30—32.) Zákonci i vse držinske kotrige so dužne zdržati tó veliko zapôved: lúbi bližnjega svojega, liki samoga sebé. Luther ženski etakši tanáč dá: Tak se oponášaj proti svojemi môži, da se bô pri domôidénji veselio, gda na pamet vzeme domáče hiže streho.

K právomi držinskomi bláženství pa spádajo ešce deca. Veren krščanski človek v deci nê bremen, nego boži blagoslov vídi. Roditelje so boži namestniki i zato tak morejovzgájati svoju deco, kak je tó Bôgi prijetno. Svojo deco v prvoj vrsti tak Božo lást z vsôv odgovornostjov morejo obdržati v tistom závezki, v šteroga so ob priliki krsta i svoje konfirmácie stôpili z Bôgom.

Deca naj v domácoj hiži vernosti i lübénosti sunčnežarke nájde i vídi. Mati naj vči Bogá moliti svoju deco i naj vsigdár žnjimi moli, dokeč gori ne zrastéjo. Gde nega Bogá moléči mater, tam v držinskoj hiži kmica i pekel kralijeta, tam v máli gingavi srcaj iz vere nigdár ne bode živa, cvetéča rôžica. Gde mati ne vči svoju deco Bogá moliti, tam jo vrág vči preklinjati.

V držini naj oča i mati dôhovníka bodela i postánete. Njidva naj vodiťa domáco božo slúžbu. Naj vsáki dén čtejo biblijo, popêvajú

cérkvene pesmi i molijo. Tûdi v svetom písmi nájdemo znamenite i pobožne matere. Šámuľlova mati Ana je že pred rojstvom svojega deteta oblúbila, da ga bô v Božo slúžbu poslala, naj že na etom svetí Božé králevstvo cimbra. Mozeša je njegova mati trí mesace skrivala pred neprijátelom. Tûdi med dvoma tista ženska je dobra mati bila, obri šterivi je Šalamon tak môder sôd vopovedo. Marija je pa svojega siná ešce na Golgoto sprevodila.

Pobožni biblijiski očevje so nam tûdi dnesdén za pôldo i za nasleddúvanie. Jožue voditel ednoga národa svedôstvo dá tomi, da on s svojov côlov držinov Bôgi slúži. Jób zavolo grêha svoje decé Bôgi vsáki dén áldov rôripokáže. Jožef se skrbí za Jezuša i za Márijo i svoje lübléne v gvišno i varno mesto správi pred groznim neprijátelom. Peter apoštol ponizno prosi Jezuša, naj zvráči njegovo punico.

K držini pa spáda ešce držinče, slúžece osébe. Ábrahám svojega siná na svojega vernoga slugo za-vúpa, naj nijemi dobro ženo správi. I Boga moléči Eliézer kak Boža škér tó délo, tó svojo dužnosť verno i lepô oprávi. Cdé so gospodárje Bogá bojéci lüdjé, ki Bogá molijo, biblijo čtejo, v nedelo v cérkev idejo, tam so tûdi slúžbenci pobožní, verni i pošteni lüdjé. Ár gospodárje bodo samo tak meli verne, ťročne slúžbenike, či je tûdi k Ježišovomu križi pripelajo, či nijm v nedelo počinek dájo i v cérkev je pošlejo. Z kakšov velikov lübénostjov i skrbnostjov se je brígao kapernaumski stotník za svojega slugo. Tûdi mi se moremo brigati za svoji slúžbe-

nikov telovni i dūševni beteg i na tō moremo glédati, naj se kemprvle zvráčijo i zdravi bodo.

V Kristušovoj lúbeznosti se doliporúšijo držbene stené i lúdi ločeče zidovje i ne bode razlike med gospôdom i slugom, med bogátcom i siromákem. Ár tudi sveto písmo tó právi: „Nê je ni Židov, niti Grk, nê je ni sluga, niti slobodnják, nê je ni môž, niti žena. Ár ste vi vsi eden v Kristuši Jezuši“. (Gal. 3, 28.)

Pred Jezušovim križom smo vsi ednáki, tam samo kak gréšnicke lèko prosimo odpuščanje svojih gréhov i delamo istinsko pokôro.

Krščanska držina naj krščanska ostáne tudi v svojem držbenom življenji. K držini prihájajôčo rodobino, prijátele, znance naj nê samo z telovnov, nego tudi z dûševnov hránov nasiti. Tudi v svojem guči

bojdimo krstšanje, evangeličanci, grde, gnùsne reči, nigdár ne vzemimo na svoja vústa, nigdár ne preklínajmo. Či eden-drügoga pri veliki svétkaj, pri priliki rojstnoga ali iména dnéva obdarujemo z ráznimi šenki, ali obdarujemo svojo krstno deco, naj med dári tudi ne fali biblija, pesmena-, molitvena kniga.

Či vse tô zdržimo, či bomo tak živelî, delali, té bode naš žitek zaistino krščanski-evangeličanski žitek, pun Božega blagoslova, pun, mira, bláženstva, zadovolstva i veseljá.

Na zádne nam naj стоji eti ešče dvôje Bože opominanje.

„Vsákše králestvo, štero je prôti sebi razdeljeno, se opüsti i vsáko mesto ali hiža razdeljena prôti sebi, ne ostáne“. (Mát. 12, 25.)

„Známo pa, kâ onim, kí Bogá lúbijo, vsa na dobro slúžijo“. (Rim. 8, 28.)

JARNEVIČ PETER

STOLAR IN DRAKŠLAR
v MURSKI SOBOTI Lendavska ulica.

Vsáki, ki nüca pohištvo (butor) ali pri zidanji hramov tišlarsko delo, kak tudi vsa drúga v tô stroko spádajôča dela, se naj napôti direktno k-tomi tišlari i bode zadovolen z delom nájbole pa z cénov.

Zdrakšlá vsákovrsten lês.

Na zálogi má vsákovrstna tišlarska dela, kakti škrinje iz trdoga i méhkoga lesá, vsefelé stojala za korine, stôce, omáre, stole, posteles itd.

Svēta večerja Leonardo da Vincijsa.

Pred kēpom je svēte večerje
stao Leonardo skrbí nême.
Pred petimi leti je začno
i zdaj stojí pred kēpom mráčno :
zaman je bio ves trūd, vsa príenos,
falí eden od vučenikov;
nej je celi krōg okoli stola,
nega Judáš Iskarióta.

Tam sedí jásni, svetli ôči
Kristuš vu vučenikov krōgi.
Z edne stráni svojega Meštra
vídimo apoštola Petra,
z drúge pa, koga On med vsémi
nájbole lúbo tū na svéti.
Tú so vši, po meštrovoj děsni
naslikani po bêloj stêni —
okoli svojega Kristuša,
vsák od njih zôsebna natúra.
Samo ednoga nega, njega,
kí zasleplen je bio od srebra.
Leonardo se britko tóži :
„Gde nájdem obráz tak brezbožni,
tak grozni, hûdôbni, prekléti,
ka za Judáša znam ga vzéti ?
Pét lêt že iščem i človeka
Judáši podobnoga nega !“

Kak gléda brodēc mešter svoj kēp,
pozdrávi ga Jezušov pohléd
i kak da bi sijala z njega
vsá lübézen lica Božega.
„Nej ! té obráz ne vê grešiti,
pač pa vsem gréhe odpüstiti !
Tákši je bio obráz mladénca,
kí za Jézuša bio mi példa.
Ali gde nájdem zdaj človeka,
náj Judáša naslikam z njega ?“
I gda se mešter etak tóži,
en tühéne pred njega stôpi :
gnüschnoga gréha vrajza kmica
gučí z njega grđoga lica.

V dveraj stáne i se zglédne
na stêno, na podobe svéte.
Te plašlivo pred meštra stôpi
i sramežlivo se pokloni,
hitro njemi praviti záča :
„Obráz iščete za Júdáša ?
Bio bi vam jas za tó sposoben ?
Júdáši sem prej pray podoben !
Pêneze nücam ! Nemo drági !
Včinim tó za treseti zláti !“

Prestráši se mešter od njega,
al' dobro poglédne človeka
i spozna v njem, koga on išče :
„Té de Júdáš i drugi nišče !
Tô je líce, pét let iskano,
od ružni grêhov razdrapano.
Tákši obráz li té zná meti,
ki nej meo ešče míslí svéti.“

Leonardo k deli se správi,
nadáljáva svoj kēp stári.
Ne hêňa, dokeč ne dokonča
gláve Júdáš Iskarióta.

Gda je pa dokončo že svoj kēp,
v obráz poglédne môži brodēc
i prvle, kak odíde, ga píta :
„Gde sva se pa miya že vidla ?“

I sramežlivo právi oni :
„Pét strašni lêt jeste že tomi,
pét lêt vu ružnom gréhi, blati,
ka sem eti stao jas pred vami :
te po mom nedúžnom obrázi
ste samoga Jezuša slikali.“

Z nemškoga : D.

Žena Luther Mártona.

Pred 440 leti, 1499. januara 29. ga se je narodila Bóra Kataléna, večni vzorec evangeličanske fararce. Z dávne plemenitáške familije je zhájala. Ali njeni roditelje so na srmaštvo prišli i záto, naj svojoj čeri stáľno živlénje zagvüšajo, so jo v klóšter poslali. Blagoslovleni sprotoléšnji piš reformácie je s svojov žitek stvárvajóčov močov prehodo tudi morgotne stené klóštrov. Pod násladom spísov Luthera je tudi Bóra Kataléna z večimi svojimi prijátelšcamí navkúp vernica reformácie postánola. Sledi so tudi ostavile klóšter.

Bóra Kataléna je pri ednoj Wittenbergskoj familiji najšla obrambo. Luther je odgovornost čuto proti toj ostávlenoj samici. Šetúvao je njej žítka pár iskatí. Gda je pa Bóra Kataléna pred večimi poznanci vooznanila, ka na stráni Luthera bi se čutila za prav bláženo, te veliki reformátor je 1525. junija 13. pred Bôgom i lúdmi za ženo vzeo to vrlo devojko.

Luther, no či je neoženjenost popôv, štero dosta morálного prestoplenja zrokúje, vu dúhi bože reči skvarjúva, itak pa je sam dugo nê mislo na nastavitev familije. Nej samo záto, ár je nej meo časa na to, nego tudi záto, ár pod orsačkim

kunénjem bodôči, je nej meo vu gvyšnosti niti svojega lastivnoga žítka. Kak bi znao tak mirovno i stáľno živlénje zagvüšati svojoj familiji, či bi jo nastavo?! Pa bi njemi preveč potrébna bila lúbajóča skrbnost familijskoga gnézda. Sam právi, ka je bio čas, gda je po večerá smrtno obtrúdjeni tak spadno notri vu svojo nepostláno postelo, kak je vgojdno goristano z njé.

Njegovi prijátelje so ga vedno nagibali, naj nastávi familijo. Že z samoga peldodávanja tudi Luther je na zádne tudi privolo i vu 42 leti svoje starosti si je za ženo vzeo to 26 létne Bóra Katalénu.

Familsko živlénje Lutherovi je právi vzorec bláženoga dôma. Cérkev mira, hiža molítv i medsebne tople lúbeznoti gnézdo je bío te dôm. I ka je eto bio, vu tom je nê mela máloga tala Bóra Kataléna.

Verna tývárišica. Nej samo verinja, štera se je od ráne útre do késnoga večera flisala, naj vu rédi drží svoju hižo, nej samo dobra gospodinja, štera je s čedním notritálanjem vsikdár znala varvati rávnotežje hiže, štero je Lutherova obilna darovitnosť nej ednôk postávila pred težko gordjánje, nej samo verna mati, štera je šestérim otrokom žitek dála, nego istinska žítka

V lástnom interesi

vsakoga je, ki beteguje na astmi, plüčni betegaj i dugo lét obstoječe firme Puhlmann & Co, Berlin 406, Müggelstrasse Nr. 25—25a, ki pošle vsákomi šenkano i poštine prostro brošuro z kejpami. Prečtite oglás v oglásnom oddelki toga kalendarija.

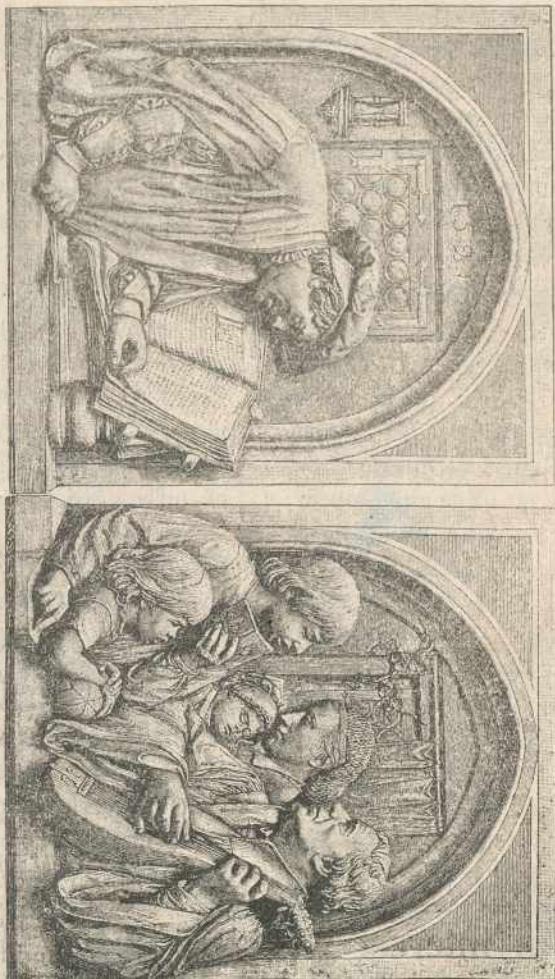
túvárišica i dúševna túvárišica, šterá je nej samo razumevajôča tállica i pomočnica, nego vnôgokrát močna opora znála biti tomu velkomi reformátori.

Gda je ednôk Luther že skoz dnéov preveč pobiti bio, se je Bóra Katalêna oblékla v čarno pláčno obléko. — „Zakaj si se oblékla

v pláč?“ — jo je pitao Luther. — „Či je moj gospôd skôz dnéov etakši cagajôci, žalosten, te je stanovito mrô Bôg, záto plakam“, — je odgovorila Katalina. Luther je z blajzenov zahválnostjov zahválo Bougi eto obeseljávanje, štero je prêk edne slabe žene poslao.

Ka kaj je znamenûvala vu več-

Luther vu krôži svoje familije.

nom deli goréčemi Lutheri ta skrbliva žitka tūvárišica, tō nazorno kážejo njegove naledívajōče reči: „Svejti je eden najdrakši kinč na toj zemli zvūn bože rejči posvečeni zákonski žitek. Preveč drági boži dár je ta pobožna, prijazniva, bogá bojéča, domáča tūvárišica, s šterov vu méri živč, na štero vse twoje imánje, tem više žitek two tūdi lejko zavípaš.“ To je tūdi samo zahváľno preštímanje bilô od toga velikoga reformátora, gda je svojo tūvárišico za volo njéne močne roké šálno za „Kata gospôda“ i „Kata doktora“ meo návado zvati.

Eta verna tūvárišica je s šestimi lèti prezivéla svojega tūváriša. Gda je 1552. vu Wittembergi kúga vóvdárla, z vseucilišcom navküp je

že betežna Lutherova vdova tūdi vu Torgau šcela oditi s svojimi otroki navküp. Gda so med potjòv splášeni konji vnesli kôla, je svoje dête branéča betežna mati vó skočila z vóza. Prestrášenosť i razhľadenosť sta jo dokončeno v postelo položili i 1552. decembra 20. je v Torgau-i mirovno zaspála vu Gospodni. Vu zádnjej svojoj molitvi je evangeličansko cérkev i deco svojo poráčala vu božo miloščo. Vu vařskoj cérkvi so jo pokopali.

Ob 440-noj oblétnci rojstva te prve evangeličanske fararce — „Wittemberške zorjanske zvezde“ — Bóra Kataléne, ete verne Gospôdove slúžbenice, tūdi mi z zahválnostjov položimo na njéni grob eden prôsti vénec poštívania. (Hszó Kal.)

Plebánuš, kalavinski farar i rabi.

Mirovno so živeli vu ednoj máloj vési kath. plebánoš, kalavinski farar i židovski rabi. Gmajnarje so tūdi nasledüvali dühovní pastérov tō lèpo példo, štero je tem lezé bilô, ár so vse trí gmajne jáko siromaške bilé, edna žnjí je nê mélá cérkvi, samo nevolno molitvárnico.

Tê trijé dobrí prijátelje so si zdosta trli glavé, kak bi njim mogôče bilô tri lèpe cerkvi gori zozídati? Po vnôgom zgovájanji, brodjenni, tanáčivanji so v-tom obstáli, ka do písali edno lèpo inštâncio, v-šteroj doli spíšejo nakeliko bi potrèbno i blagoslovno bilô vsákoj gmajni edno, edno lèpo pripravno Božo hížo postaviti gori, štere so vu tákšem siromaštví, ka nikak nemrejo tō vu svojoj môči doprinesti. Tô vsi trijé podpíšejo i odpošlejo jo v-Rim k-světom oči, k-pápi, od šteroga so čuli, ka je jáko bogat i

trnok dobrogia srdcá i záto so se vúpali, ka de njim na pomôč.

Pápa je dôbo lepô, ponízno po-pisano inštâncio, záčao je trnok glédati. Tákše se je ešče nê godilo žnjim. Ka bi od njega kath. plebánoš, kal. farar i židovski rabi navküp prosili pomôč na kath., kalavinske i židovske cérkvi zídanje. Tô je dônon zvôn réda čuda vrêdnô delo!

Edno malo si premišláva, ali na slédnje se njemi je tak povidlo ono rázločni vör stančarov vküpazmeto mirovno živlénje, ka je tim proséčim zravnao dati ednomi poednom edno lèpo šumo pênez na podporo. Kak velika radost je postánola vu onoj siromaškoj gmajni na tô. Vsáka gmajna je vkûppobrála célo svojo môč i záčali so zídati vse tri cerkvi i z-nezgovornov radostjov so je posvétili gori.

Po goriposvetjenja radosti so se trijé dobri prijatelje spômenoli z-dobročinitela. Vše so si pogúčali i napôt so se vzeli zahválit pápi on veliki dár. Dijački so kaj malo vsi trijé znali. Napísali so tak edno lèpo zahváľno díkcia, napamet so se jo návčili i vzeli so se na pôt.

V-Rím pridôč, so se pri pápi naznali na audiencio (vôposlúšanie). Te svéti oča je ešte nê pozábo one prošne i je vše tri milostivno pred sébe pústo. Nájobprvím je plebánoš stôpo naprè i v-lépoj díkcií je zahváľo pápi smileni dár. Navdúšeno govoréne je na teliko obhodilo pápo srdeč, ka je rokô podržao plebánoš na kûš, štero je on z pristojnov poníznostov kûšno. Drûgi je kalvinski farar stôpo na-

prê i on je tûdi pošteno odpravo svojo díkciijo, štero je svétoho očo tûdi globoko obhodila. — Pôleg návade njemi je nogô podržao na kûš, štero je kal. farar z-poníznostov kûšno. Ob tréjtym bi na rabia prišao rôd, ali té je samo stao, stao i brodo: Plebánoš je rokô, farari nogô podržao na kûš, Bôg drági ka podrží njemi tá, ka on more kûšnoti? Niku čúdnoga si je zmislo. Nê je deklamálivao, na péti se je obrno i vôbezéči z-hiže med dverami nazá govoréci ercé: Ponízen sem sluga, gospón pápa! Za rokôv i nogôv kûšom zdâ že dobro znam, ka príde meni v tao kûšnoti! (Zagvúšno je držao, ali nê je povedao vô i mí si tûdi sômnimo ka: zadnjico.) Z-Bôgom naj ostánejo!

MAJER ŠTEVAN

krojač (sabol) i trgovec z gotovimi oblekami za moške

v Murski Soboti

Radgonska c. št. 2.

Má v zalogi vsakše vrste moške **gotove obleke** z cajga i štofa, male obleke za deco, vsakše vrste kape (hoube) po najniššej ceni.

Sprejmejo se vsakovrstne obleke tûdi po želji na mero! Stara firma! Solidna postrežba!

Istotam

AUTOTAKSA

Vozi vsak čas in vsako smer!

Zaprti auto! Solidne cene!

Zaročne prstane v raznih fasonah.

Masívne zlate 14 K. par od Din 200.-
Amerik. double par od Din 40.

Velika zaloga vsakovrstních ur, zlatnín, srebrnín in očal.

DITTRICH FRANJO

MURSKA SOBOTA

ALEKSANDROVA CESTA št. 25.

Kupujem vsako količino
ZLATA IN SREBRA

Luthár Adam dühovník v krôži svojí otrok: Tibor akademik,
Marija-Magda diplomirana vučitelica, Gustav-Adolf osmošolec.

Od 1913 sept. 1. — 1938 sept. 1.

(Písao: FLISÁR JÁNOŠ.)

Deklamacija dne 28. avg. 1938 v cerkvi, ob priliki proslave 25-te obletnice dūšnopastirskoga delovanja g. dūhovnika Luthára Adama.

Naprêdao: Berke Ernest dijak.

Odîčno je, či te vu boji srdčen
Dobi, vzeme nájem batravnosti.
A lepše je! či ga dobi te vréden,
Ki je posvêt vu kmičnoj temnosti.
Bojúvnika díka naj boj zbhûdjâva,
Štera po vrémeni tá povéhne;
Ete neminé, vrémen doj oblâda,
Njega posvêt do vôka ostáne!

Či je žitek edno zburkano môrje,
Národ na njem bojúvajoča lâdja,
Či njega žitek nê jákost, delovánje:
Miroven brôd zaman išče, zgânia,
Ki se v pogûbeli srdčno bojûje,
Nepopûsti, nevcaga, krepko stojí,
Njega spômenek posvêt ostáne,
Od občinstva zahválnost, díko dobí!

Pred nami je te z-díkov osnâžjeni,
Dela vréli môž, po gmajni spoznan
za vrédnoga, — i tûdi preštímani,
Kí je na dûš obarvanje pozvân.
Z lûbészni rečjov, z pera ostrim rožjom
Se bojûje z gedrnov srdčnostjov,
Med vihérmî ino slápom vdérjanjem
Obládno stojí z vere zmožnostjov.

Vu vere plâšci stoji oblečeno,
Na njem se sveti vrédnosti znamenje,
Od národa zahváľne gmajne dâno
I skázane díke naznanenje.

Vu žítka nájbogše môči bežáji
Čestimo v-njem nê rožjá bojnika,
Nego, kak vu Gospodna vinográdi
Míloga, krotkoga dûhovnika.

Dûhovnika pozvánje je nê tak lehko,
Kak bi nikák tô vervao ino mislo.
Bôg je velko podgovornost na njega

[djao

I ednok de od vsega račun jemao.
Nê samo ednôk, gda díšne rôže sadí,
Trnje, gloždje, šchetálje ženja, dobí.
Maloverci ga razlácajo, krivijo,
Njega pravičnost neverjo, tajijo.

Pozdrávamo te pri díke ôsvetki:
Gmajna, rodbina, znanci, prijátelje
z toploga srdcá, k-dûšnomi odraski:
Živi te Bôg dugo, vsém na vesélje!

• Imé tvoje boj pélida za te delavne,
Ino bûdna râč za te slabe vere,
Lûbézen vere ti naj niggár nezménka,
Perq, kak ostro rožjé topo nede.
Vu tvojem pozvánji i vu dobrrom

[djáni

Nepoménkaj, vu nevôli nevcagaj, —
Vera te naj vodi vu žítka bežáji,
Dnêšnjo díko v-zdrávji dugo lét
[vžívaj !

KRONIKA EDNOGA LETA

1937. okt. 1. — 1938. sept. 30.

Potnici, vandrarje smo mi na zemli etoj. Desét, dvajset, štiridesét, šésidesét, osemdesét lét — komi kak daleč je Bôg vozmero.

Za nami je páli velika pôt edno-ga leta. Dogodki so lehnoli kre nás. Ár vu 24 vóraj 365 dnéarov ednoga leta má mesto dosta dogodkov. Idemo proti príšestnosti. Prílike nam priprávila Bôg.

Vzemimo v račun ništerne fon-tošnêse dogodke pretečenega leta i pripravljamo se na ništerne zname-nitêse prílike prihájajočega leta.

I. Ka je bilo. Prêkmurska evang., šinjorija je mela márc. 21. zvôn-rédro sojó v M. Soboti, sept. 5-ga pa rédro létno svoje správišče. V pretečenom leti se je v našoj šinjo-riji narôdilo 270 decé; mrô je 379 oséb; zdalô se je 141 párov; kon-firmávani je bilô 380 dečkov-deklin; v ljudske šolé je hodilo 2971 naše decé; v soboško gimna-zijo 93; v meščanske šolé 17 naši dijákov-dijákjin.

Podružnica Gustav Adolfa drúštva v Prêkmurji je notrijemá-nja mela 13.625'25 Din. — Pod-poro so dôbile od njé: Apače i Lendava 1850—1850 D, Slaveča 300 D, Selo 200 D, Materska hiža Diskonis v Novom Vrbasi 100 D, Sirotišnica v Novoj Pazovi 100 D. — Glavno drúštvo Gustav Adolfa za Jugoslavijo je 1937 nov. 6—7-ga v Crvenki (Bačka) melo svoje létne správišče. Tü so podporo dôbile; Lendava 3000 D, Selo 500 D i Apače 12000 D. — „Podpé-rajte raztrosene verebrate!“

Naša orsačka cérkev je maj. 11. v Sekiči (Bačka) mela svoje rédro správišče.

Fárna ženska drúštva našega seniorata so dosta lèpoga dela vči-nila vu tom leti.

Nôvi zvoník v Krnci. Máli, ali složni šereg krnski verníkov si je dao na stroški 14.000 dinárov lèpi nôvi zvoník goripostaviti, šte-roga kôp se na drûgom mesti dá viditi. Tak nôvi zvoník, kak dobleni falat zemlišça k cintori je aug. 21-ga bio blagoslovleni.

Šteri so domô odišli. „Nema-mo eti stálnoga mesta.“ Bôg nás po rédi pred svoje líce pozáva. Što bi znao povedati, kelko jí je odišlo domô v pretečenom leti, samo z Gospodnovi goric tüdi. Iména ništerni odseljeni delavcov naše cérkve ese zajmerkamo za volo spomína. **Cár Šandor** križevske fare inšpek-tor skôz 9 lét, je mrô v Dankovci v starosti svoje 64. leti. — **Kühar Janoš** veren prešbiter puconske fare i kotriga predstojništva Gustav Adolfa Podpornice v Prekmurji, je mrô starosti svoje 68. leti. — Pu-conska fara je zgùbila eden za ovim 3 veške kurátore, kakti **Temlin Štefana** v Brezovci, **Sever Šandora** v Pečarovci i **Železen Fran-ka** v Pužavci, nadale **Kardoš Ivana** z prvêsi lét veškoga kurá-tora v Andreci. — V Šoproni je v 77 l. starosti mrô D. Payr Šandor profesor evang. teološke fakultete, eden najznamenitêsi pisátel cerkve-ne zgodovine. — „Blážení „so ti mrtvi, ki vu Gospodni vnérajo od vezdâšnjega lípa. Zaistino veli Dúh

ka si počinéjo od ôpravic svoji, njihova dela je pa bodo nasledûvala za njimi."

Nôvi delavci. Senioratni pravni svetovalec Nemec Janoš ; v Križevskoj fari nôvi inšpektor Kerčmar Ivan, podinšpektor Küčan Peter; v Lendavskoj fari nôvi podinšpektor Šavel Karolj ; v puconskoj fari nôvi veški kurátorje : Flisár Mihálj za Brezovce, Šavel Šandor za Pužavce, Sever Jožef za Pečarovce, Podlesek Štefan za Sebeborce (mesto odseljenoga Celec Štefana) ; nôvi vučitelje : Cipott Franc na Hodoši, Poredoš Jenő v Bodonci, Vučák Štefan v Predanovci, Barbarič Karolj i Lippai Elvira v Domanjševci; Škerlak Aladar, sin bívšega pravdenika Prêkmurske šinorije je promovirao za doktora jusa.

25 lêtnica. Pojbič Gjula kántor-vučitel na Slaveči že 25 lêt spunjávle verno svoje pozvánje. Na cerkevnem prestori je On dosta doprinesao. — Luthár Adam, nastavitev i do etigamao gláven reditel Evangelicanskoga kalendarija, je 31. aug. 1938 spuno 25 letnico svoje dûhovniške slúžbe v Puconci. Fara, žensko društvo i čestitelje so na genlivom versko-historičnom ôsvetki zahvátili Bôgi on dár, šteroga je 25 lêtna slúžba Luthár Adama naznanjala njim.

Theologušov, kí se na dûšnopastersko slúžbu priprávlajo, smo v pretečenom leti 3 meli, kí so : Čurman Lajoš z Gor. Slaveč, Lepoša Štefan z Šalovec i Vrečič Vilmoš z Apač.

Steber Luther Martini, tomi velkomi reformatori, postávijo v Budapešti, na šteri ciò so evang. vernici 100.000 pengőjov dáli vküp.

Luthár Adam
dühovnik v Puconci od 1913 sept. 1.

Düševi List, do tega mao pod reditelstvom Luthár Adama, je spunjávao evangelizáciijo med našim lüdstvom. I tá evangelizacija je i bode preveč potrebna, ár próti ide-mo težkomi časi i zatô potrebo je „oblēčti na sé vse rožje Bože.“

Vrêmena hôd. Céla jesén je neprijetna bila zavolo vnogoga dežđa. Po Božiči je pritisno mraz, a velke zíme nej bilô. Sprotoléšnje vrêmen se je nej rano ponüdilo i ešče pozéba vu njem je dosta škode naprávila. Leto je preveč vugodno bilo.

Pôv poprékno je zadovoljiv bio. Ze-vsega, tak strménoga, kak gje-rine, sadů, vina ino krme je lepô bilo i vse tô tudi zdravo.

Ništerni svetovni dogodki. V pretečenom leti smo svetovne dogodke vidili nej daleč od sébe. Marc. 11—12. se je Austrija pridržila k Nemčiji; septembra pa nemci v Sudetaj. Vu velikoj Nemčiji je zdaj 79 milijon ljudi. — Čehska je mogla silezijsko krajino polakom, vogrske kraje na slovaškom pa vogram prekdati. — V Austriji od vjedinenja mao z Nemčijov na stotiné prestopajo rim. katoličani v evang. cérkev. — Mrli so: Ramsay Macdonald velki državnik v Angliji, v starosti 71 let; maršal Ludendorf v Nemčiji, znáni z svet. bojne; v Rumuniji je mrla mati naše králice v starosti 63 let.

Kmičen oblák negvüšnosti se razprestera na nás. Na zhodi-záhodi rožjé pôka. Okoli nás nespametno oborečüvanje. Znôvič brúsi svojo kosô strášnik bojne. Ali nam „Trdi grád je naš Bôg zmožní.“

II. Ka bode. Vsáka oblētnica je Bogá — dáni drági dár. Ponúdena prílika na spomínanie, hváldávanje, pélodojemánje, dúše podkrepkúvanje. Preštímajmo záto tiste historične obletnice, šteri bívatek na krátki ese zamerkamo.

1529.-ga — pred 410 letmi — je písao Luther Marton **Máli**-i **Velki Katekizem**. Neobcenjeno slúžbo stá činila obádyá.

1499.-ga — pred 440 letmi — se narodila Luthera tūvářica, **Bora Kataléna**. — Na verno ženo prve evangeličanske dühovniške familije si mislimo z zahválnim poštúvanjom.

1719.-ga — pred 220 letmi — je mrô **Ziegenbalg Bertalan**, prvi evangeličanski missioner v Indiji. — Ka je svetá nájprvi protestantní zvünenšni missioner evangeličanec bio, tó je nej samo gízdost, nego tudi obvénost!

1674.-ga — pred 265 letmi — so pred okrožno sodišče v Požonj pôzvali evangeličanske dühovníke. — Potomci galjerob očákov, bojdite verni!

1529.-ga — pred 410 letmi — je bilo **speyersko orsačko správišče**, gde so naši prédnniki vadlúvanje činili od svoje vere. — Ne pozábi: protestant bidti je nej tanje, nego verovadlúvanje!

1509.-ga — pred 430 letmi se narôdo **Kalvin Janoš**. — Svetla zvězda bratinske cerkve se tüdi nam svéti !

1629.-ga — pred 300 letmi — je mrô **Bethlen Gábor**, veliki héros vadlúvánske slobodšcine. — Jeli známo mi živetí vu tom, za štero so naši prédnniki tüdi mréti znali ? !

1384.-ga — pred 555 letmi — je mrô **Wicklef Janoš**, angleški predreformator. — Pôt je priprávlao onomi, kí je vsê nás krao !

1779. dec. 29.-ga — pred 160 letmi — je mrô **Kuzmič Štefan** v Šurdi, ete najznamenit   med prvimi slovenskimi pr  kmurskimi evangeličanskimi pisatelji. Rojen je bio Kuzmič v Strukovci 1. 1723.

Bakoš Mihalj dühovník (rodjen v Šalovci, mrô v Šurdi) je 1789.-ga — pred 150 letmi — v  dao zdrukati pod titulom „N  vi Gradual“ **prve na  e evang. cerkvene pesmene knige**.

1829.-ga — pred 110 letmi — so v  dane obprvím po Czipott Gjörgji hodoškom dühovníkovi pisane molitvene knige, štere pod titulom „D  uhovni Áldov“ so ob  no poznáne i l  blene pri na  i evangeličanski hi  aj.

1829.-ga — pred 110 letmi — se narôdo **Šavel (Šagi) Janoš**, zna-

meniti kántorvučitel, kí je puconsko gmáno više 50 lét slúžo.

1839-ga — pred 100 letmi — se naródo, 1919-ga — pred 20 letmi — je mrô **Luthár Pavel** vučitel i pisatel.

1909-ga — pred 30 letmi — je

bila predelana i v modernô stávo postávlena **puconska cérkev**.

Na pôti orsačkoj vrêmena potúvajöci vandrarje, lüdjé: za pretečenosť tûdi, za príšestnosť tûdi hválte Bogá!

Tríjé prstanki.

Novella. — Písao: Jókai Mór. — Poslov. Flisár Jánoš.

Vu osemnájsetoju stotini je v-Kalkuti edno veliko tršto stalô, štero je Nehring famílie bilô.

Nehring Vilmoš je nezgrüntano vnôgo kinčov meo i k-tém trí siní: Leon, Amadé ino Eduárd. Leon je peťdvajseti lét bio star, Amadé dvajseti, Eduárd petnájset.

Ednôk je nikši betežasti bonc prišao ino se skvartélivao vu tršca v-pôli bodôče stanovánje, koga je famílja jáko priaznivo obravnávala. Gori ozdrávleni je odhájao odnut i oči je trí prstanke dao prék: Eti máš ete trí talizmán (čudočinéče) prstanke, razdêli je med sinmí. Eden je za tásrániti, te drûgi za odajo, te tréti pa za tá lüčiti.

Prstanki so na téndo zténčeni zláti gíb bili, na okrôlego vķüp vugneni, nê je bilô na njí nikšega znaménja, ali napíska.

Nehring je proso bonca, najnjemi razloži toga talizmána razmîne, na štero je on ešče eto pravo njemi:

— Či boš zevse môči iskao, de ti smrt, — či drágo kúpiš, ali pláčaš, de ti skvarjénje, — či nevedôč náideš, ali se na njé namériš, de ti žitek i bláženstvo.

Z-toga je tržec zdâ ešče menje znao.

Prstanke je sinom tá zdávao: Leoni toga prvoga, Amadi toga drúgoga, Eduárdi pa toga trétjega.

Leon je že na ženitev doraščení mladéneč bio, zatoga volo se je skrbeti trbelo, da se njemi prípraven pár správi. Roditelje so njemi že dugší cajt vóprébral edno devojko, ednoga viššega čestníka čer, štera je zhodne Indie tûvárišta ednoga direktora vnük bila: z-nemeške familie, bogata; velika sreča na Leona gleđoč.

I on je nê pravo prôti roditelov namenjávanji, bôgše parthie njemi nebi mogli ziskati. Kak čeden mladéneč i roditelov pokoren sin, je talizmán prstanek velke zevčenosti devojki prék dao i za ženo si jo je vzéo. Céla Kalkuta njemi je nevoščena bila za té sreče volo.

Ali nôviva hížnika sta od ednoga mîseca nê duže živelá vķuper; žena je rázvûzdanoga znásjanja bila, môž pa okornoga držanja: vsáki dén sta se pernjala i caňkala, nê je bilô med njima čednoga prerazmînenja, nišće njidva je nê mogao k-míri pripelati, ár je nê bilô med njima lübězností.

Šesti tjeden, šteroga ešče za medéni tjeden májo šegô imenúvati, je žena ostávila možá hížo, domôje odšla k-rodbini, šteri so jo v-Anglio odpelali. Hížnika sta se spoj odtúhila eden od drûgoga i ka se náj eden toga ovoga rôšita, sta se záčala razpítati, za šteroga volo je Leon trikrát mogao v-Anglio

potüvati, dokeč se je razpitanja tožba dokončala. Leon je tak vu těli, kak vu dūši z-cela vklüpstrti bio, vu srdeci i dūhi pobit, vmarjeni. Tá ženitev njemi je celi žitek obôžala i skvarila.

Roditelje so si dostakrát na oči metali, sami sebe krvili za to delo, ár so toj ženitvi oni bili zrok; za toga volo so to pri toga drúgoga siná ženitvi vse na dobro šteli doprijeti, nê so se vtíkali vu njegovo ženitev, na njega so nihali, naj si on sam po svojoj vôle odeberé pár, pôleg srdca ravnania, nebodo märali z kakšté siromaške familie, z-kakšegašté kmicnoga orsága si jo pripela.

Amádi je dosta želenja meo, preberao si je. — Njegovo želenje je teško bilô vôzadovoliti: lepa, dobra, čedna, zevčena, prfazniva má bidti, štero on z-svojim prstan-kom počasti. Vlasi nesmi meti ni plávi, ni čarni, samo li svekle ko-stanove dlake ali oči čarne i žaréče; nê punoga plúskastoga, nê dûgoga obráza, de finoga i poníznoga držania; gibanja prijétogá, lelikoga hôda, omiljavajôča, lúšna, napunjena z-možá lübéznostjov; k-možê vernost njê naj bode lübézni fanatizem; nedužna naj bode i krotka do slédnje piknjice, vu lübéznosti vréla i doveka nezménkana.

Amádi je celo Europo obhodo, dokeč se je na tákšo žensko namero, ali k-koncovi je jo dönom naišao, štera je teliko želénj ideál bila. V-Páriši se je namero na njô. Njé lepota, znásanje se je vu vsem glíhalo k-njegovoj fantáziji. Rávno tákša je bila, kakšo je iskao. Edno celo leto je zvedávao, da naj do té najménše piknjice vse zvê od njé. Nigdár je nika drúgo nê čuo od njé, samo li díko i dobrôto. Deklinovo so v-klôštri osnávlali, roditelje, so njê nê bili bogati, nê z-prebráne

imenite familie, nego práví, vrli lüdjé povsemvséga, kí so dosta dali i držali na svoje čéri jákosti i poštenost.

Amádi je nê dvojio vu tom, ka bi prstanka talizmáni nebi dobrogia mesta naišao. Z-deklínov se je zarôčo i domô jo je pripelao v-Indijo.

Dvá mêseca je živo žnjov vu nedokončanoj lübéznosti, vu trétem je z-edním hajóvnim kapitánom odskočila, kí se je v Ameriko odpelao.

Amádi se je vu žalosti doj strélo za njô.

Zdâ je ešce Eduárda prstanik bio odzajaj.

Eduárd je lehke krvi mladéneč bio, kí je zôči znao idti vesélji i ognoti se žalosti pôti.

Bratov túžen šorš je pôlda bio pred njim, ka je žensko srdeč ne-varna prekúpča; nemogôče je za-dosta paziti pri njé prebérani.

Meo je edno lovsko (jágersko) prebivališče, pod šteroga zastržom se je držao eden pár vandrajôči lastvík. Vsáko jesén sta povrgle gnezdô i vsáko sprotolêtje sta na-zá prišle; tak krotkiví sta bilé, ka sta po gojdnej, po večeraj célé vô-re čvrčkale pred Eduárda oblokom, nika sta se ga nê bojale, na odpréti oblok sta v hižo zletele i či je spao, sta si qoli sele na štampek, brez rúma sia semtá létale i nesrámne mühé, sumiče vklüp spolôvile i spre-gnale; gda sta pa mláde vôlegle i gori zhranile prvle, kak bi je na-perôti püstile, tá so je pripelale Eduárdí notri pokázať, na réd je posádivše na obloka križke, tak so vzelé od njega slobôd i odpotüvale vu tople drzéle.

Kelikokolikrát je Eduárd žnjidví edno prijao, je vsigdár samica bila; samec se je nê dao prijéti, ali ona je tak mirovno sedêla na njegovoj dláni, ka njé je ešce skorón praviti trbelo: no leti že ednôk od etec.

Dobro je znála, ka mládi lastvie mater nišče nezbantúje.

Gda so se pa na pôt pripráviale té lastvice, Eduárd je prijao samico i vu prstanek od znôtra je z-nôžica špicom ete rečí z-rovatao: „Kalkuta, Nehrung Eduárd“ i na mále ftice šiniek ga je zvézao; tô jo je v-leťenjí nê zastávalo.

Mále ftice so vu zráka daleční lehnole, odnesle so Eduárda prstanik, što zná kama?

Na sprotolêtje so pá nazâ priletele. Mála mati ftica je, komaj čákala, naj Eduárd oblok odpré, pred njega je zletéla, doli si je sôla na posvetšenjek, da bi njemi prekdála z-daleka zemlé prinešení glás.

Eduárd je čüdľuvajôč vido, ka je na ftice šiniek prstanik vöodmenjeni i ténši jeste na njega zvézani: pokorna poštojca ga je dopüstila odnút doli odvázati i pôtom je na Eduárda pléča zletéla, tak da bi ona tüdi znati štela, ka je tá popísano:

„Szeged, Váry Emma“.

Mála lastvica je zácala čvrčkati, komaj se je vô na čačkala; zavýšno je odtoga pripovedávala Eduárdu, ka je tisto tak lèpi orság, odkud je ona té prstanek prinesla, kak lèpa, krotka, deklina je tisto, štera ga je na njô zavúpala. Oh, kak mále ftice dobro poznajo z-lídi ôči, šteri má dobro srdce? Šteri je krotek? Šteri zná lúbiti?

Eduárd je poslúhšao lastvico, dokeč je li čvrčkala.

Váry Tomáš je máli vért bio vu onom vrêmeni v Seged váraši, meo je dvá siná i edno čer. Zadosta velki Boži blagoslov! Možki, — té de ešče na lédi živo, ali deklina, tá je bogme navékšo skrb roditelom: za siromaško deklino bogme neobrnéjo vô z petníka híže dvér prošnicke.

I ešče k-tomi je Emma fine nature býla (i k etomi ešče, komi je

etakšoj siromaškoj deklini tákšé gospodsko imé?) Prôsti človek si je rávno za toga volo nê vüpao vzéti, ár se je bojao, ka znábidli nede žnjegovim djánjom zadovolna.

Edno gojdno je eden svekel hintôv, v šteroga je pét punekrvi konjév bilô napreženo, stano pred Váry Tomáša hízov, naprê olove fárbe obráza kočiš, odzajaj pa eden črňkavec inas; z-hintôva je eden v báršon oblečeni, svilno šcipkuati gospôd stôpo vô, na trí škrice krščák držéci vu rôki i nastráni viséci ednáki meč majôči, je notri stôpo v preklat. Ešče ga je i pes nê vüpao oblajati.

V-hízo pridôč je pred čüdúvajôčov familijov z-slabov, ali prijettov vogrščinov zmêšano nikeliko z-nemščinov, latinščinov i z-angleščinov naprê dao, ka je on Nehrung Eduárd, bogatoga trstca sin z Kalkute, kí je pred več mêsuci záročni prstanek poslao z-svoje domovine po čúdnoj pôti. Prstanik je v dobro mesto prišao, ár je rávno po tistoj pôti v-mémbo drûgoga dôbo. Prstanika premémba se je tak že spuniila i on je zdâ tak samo za toga volo prišao, da si záročnico domô odpela. — Uprav jo je domô odpelao, vu šterom nišče nedvojí. I Eduárd je nateliko blâženzi bio, nákeliko je te mrtelen li mogôči bidti na etom svêti, pod nébov.

Zdâ že tak znáte ka je: „či boš zevse môči iskao, de ti smrt“;“

„Či drágó kúpiš, ali pláčaš, de ti skvarjénje; — či nevedôč náideš, ali se na njé nemériš, da ti žitek i blâženstvo.“

V-Segedi so gúčali tô prígodko i ešče dnesdén so je nê pozábili, nego se spomínajô žnjé. Ali se je zgôdilo, ali pa nê, tô edno je istina, ka je dobro vô zbrodzeno.

Te stári ovčár.

Pripověst. — Pisao : Szabó Lajos. — Poslov.: Flisár Jánoš.

Po šürkoj, prähšnatoj vělikoj cesti na osli seděc potuje te stári ovčár. Kre mláde gôstše je pelala pôt. Vrêmen je že proti poldnévi bilô. Vrôče je sijalo sunce, vu gôstši je hladna sénca lâdala. Osel je že komaj otvárho i te stári ovčár je že tûdi skumneo za otávno hladno sénco.

Včasi va počívala, Marci (tô je bilô osla fíne) — včasi va počívala etam pri stûdenci !

Osel tak da bi razmo vérta reči, je hitre záčao zdigávati nogé.

Približávala sta se k-stûdenci, šteri je že nê bio daleč, tam pod stárim rastjem, kre cesté.

Tam je že dosta pôtnikov počívalo ; písane súknje noséci žensek, sprevêdni deklin i šálni dečkov i ništorni pár stári môžov pa mamic. — Počívali so si, obédivali okôli stûdencu, zgovárjajôči si med sebom. Na bučo (sprošenjé) potúvajôči romarje so bilí, k-Svetoj trojici potúvajôči.

Stári ovčár se njim je poklono, stavovo je Marcia, doli je stôpo žnjega i počívala sta si njidva tûdi.

Kak tam na stûdencia osêke nasslonjeni stári ovčár žmâhno vživa z-sebom prinešeno slanino i krûh, si edna od náležnosti gnána, okrôloga, vedrnoga, képešnoga obraza samica v-guč stáne žnjim :

— Na bučo je vaša pôt ?

Starec se na njô zglédne, z-glavôv semá gíbayši, ercé : Nê, — nepotújem tá !

— Samica ga dale spítava :

— I zaká ne potújete tá ? —

Hodte znami !

Stári ovčár je rávno te slêdnji faláčec slanine djao v-lampe, nož si zbrisavši v-žebko položo, govoréci :

— Jas neidem tá, ár sem jas lütaranski krščenik !

Zdâ je gori stánola pri toj mládoj samici sedéča edna stára, súha mamica i právi :

— Tô nika nedene, stári oča, za toga volo lehko potújete z-nami, — jeste eti med nami lütarankinja tûdi, štera k-svétomi képi potuje.

Te stári ovčár je rávno za čuturo príja, da bi si žíj potihšao, ali na té reči je vu rôki obdržao čutoro i je dvojéč na to stáro mamico glédao, nevervajôči njê, erkôči : — Jeste tú lütaranka tûdi ?

Starica je preštímano kivnola, ka jeste i skríčala je :

— Juliška !

Edna trninovi ôči, kustoga zrása samica jé stánola naprê.

— Vište, tô je ! — Govori starka. Tá je tûdi lütaranka i dônom znami potuje i preštímano pridene : Esche je i kríž pomágala nesti na pôti !

Stáromi ovčári je na té guč žíj hénjao. Doli je djao čuturo i k-starici se je obrno i na Juliško kázavši, je ostro pravo :

— Mati, tô je nê lütaranka ! —

Neverte njê ! Ona z tém samo sáma sebé i svêt čali !

Juliške obráz se je od čemerov ožáro i na kučte si djávša roké, je pred starca stánola :

— Ví smête tô praviti, ka sem jas nê lütaranka ? — Ka sem pa te ?

Ovčár je mirovno stao, kak brúnc i erkao njê je :

— Pítas me, ka ka si ? Povém ti eti pred vsêmi :

— Tí si nê lütaranka, nego bojdikaj odávkinja !

Vu ženski so vréli čemérje, skoron bi vó vdrlí, ali starec njé je nadaljávao :

— Jas niti tákšega psa nebi trpo pri hiži, kak si tí ženska. Ár je pri hiži tüdi li tákša stvár kaj vrédná, štera je verna.

I kak so se rómarje k-stúdenci pridružili, njim je starec pravo :

— Povéte mi, drági moji, jeli je nê mila mati ona svéta mati cérkev nam vsákomi, vu šteroj smo se narodili ? Jeli nam je nê dužnost njé se držati, k-njé verni bidti i njó tak lúbiti, kak svojo mater, štera nas je porodiła ? I što nenasleduje, što zatají svojo mater, odtúhi se od njé ino inam odklantiva, jeli je tak nê bojdikaj ničestnják, kak on, kí rokô zdigne proti svojoj miloj materi i njó odúri !

Rómarje so múčali. Juliške obráz je pečéča žarja oblejála, pesnice je stiskávala.

Ali starec je miroven ostao, zdâ je že tákši grátao, dabi sodec bio, kí sôdi i kak bič je bičuva njega glás.

— Jeli máš návado bantútati, či moja, tvojo drágo mater ? — Juliška je od čemerov i sramote že škrípala :

— Kak me smête tákše pítati ? !

Starec njé je odgóvoril :

— Kakda smem ? — Či tí tak odúriš, zavržeš, osramotíš, odáš, zatajíš svojo dühovno mater, lüteransko sv. mater cérkev, ka na buče hodiš, k-túhoj materi cérkvi : teda si tak húda, bojdikaj dúša, od štere nika dobroga nemoremo čakati.

Z-Juliške ôči so se skuzé zácale valiti, z-odúrnostjov je glédala starca ovčára, ali on je miroven ostano, teda se je ta nesrečna ženska za obrambo k-rómarom obrnôla :

— Čújete, lüdjé ! . . .

Ali nišče se je nê geno, ár je starec pravico meo, štera je vse obséla.

Za vse izolacié proti
vodi, vlagi in za hitro
vezavo cementa

BETONIT

Za vlago nepropustni
notranji in zunanjí omet

Izolator

BETONIT,
kem. izd. Maribor
(Zahlevajte navodila.)

Zaloga MURSKA SOBOTA,
Aleksandrova c. 19. (pri Fafliku)

Starec je nadaljávao :

— Tí bi svojo dühovno mater mogla nasledüvati, njé zapôvedi verno zdržati, njé verna či ostáti. I prôttomí ka činíš, ka si včiníla ! — Tí si nê lüteranka, tó ti jas povém. Tí lažeš, gda tó práviš, ka si lüteranka ?

Ženska je z-skuznatimi očámi, čemerno vséckla na starca :

— Dobro je, tak sem nê lüteranka, katoličanka bodem !

Ovcár je gori zdigno roké i pravo njoj je :

— Tô tüdi nemreš bidti. — Nemreš bidti !

— Zaká nê ?! — ga je ostro pítala i okoli si je zglédnola po prijatelkinjaj.

— Záto nê, — njé je pravo te stári ovčár z-jáko ômurním obrázom, — záto, ár tákšo bojdikaj dúšo, štera si tak prebéra med verami, kak štoj drúgi med srakicami, nišče nevzeme k-sebi z-dobre vôle ! Ár Judáš indri tüdi Judáš ostane !

Ra vse je Mariška vídla pri nemškom kmeti?

Sprotoléťje je bilô. Sunce je príjeto sijalo i začnolo búditi božo narávo. Tüdi naši Gorički bregovje so po bêloj zimskoj odévki dôbili žareči zdrav obráz. Po dûgom počinku se pá vse gíbalo, vrelo i šamrelo. Tô se posébno opazilo pri lüdstvi, ár se je vsáki za bodôči zaslúžek skrbo.

„Je že tak, ali ka naj naprávimo? Tak smo, kak Eskimovci na Grönlandi! Gda jí je dosta, te malo tjulenov (fók, rib) májo. Tüdi nás je dosta, pa malo grûnta. Mariška, tí boš li mogla idti v Deutschland s trebühom za krúhom!“ Tak nikak je začno gúčati naš Števan eden večér pri svojom familijskom krôžki. „Dobro je! Či si nači nikak nemremo zmočti, te mo pa šla,“ je odgovorila Mariška, ki je bila črstva deklna bistre pámeti.

Mariški se je po vnôgi potáj od Ponciuša do Pilátusa ednôk vêndar posrečilo, ka je dobila pôtni líst i vsefelé pravice, ka so rázni gospôdje i gospôdecke od njé želeli. Prišla je v transport i v pári dnévaj je že bila v Sleswig-Holsteini pri ednom kmeti, kí je meo okôli 30 plûgov grûnta.

Njeni prvi stopáji so vsegavéč bili bojazliví i je moglo minôti dobri dnévor, ka se je vdomáčila i ka je znála kúčti nikak po nemškom. Nê je mogla svojim očam vervati, ka kakši rôd je tam v štali, v šednji, v kleti, na dvorišci i rázni hrambaj! Vêrt Dolfi jo je gnao v štalo, kie je bila znôtra 3 m visika i je za vsako govedo 25 m³ prostora. Kanálisse májo 10 cm padca. Površina vse oken znaša 1/5 poda. Jasli so šürke 60 cm i so popolnoma naklaj. Lestvie sploj nega v krávoj štali, ka si naj krava ne spûklá hr-

bet. Štala se lêtno dvakrat bêli. Mesto, gde bi se krava „razbila“, se pári dni pred tisim pod posiple z vapnenim práhom. Napäja se v zimi i po leti vôni, ka naj srčne mišice i s tem krvni obtok močnejši gráta, štero močno vpliva na mlêčnost. Steonim kravam dávajo na obrok pôleg repe 1/3 otrôbov, 1/3 kukurčnoga šrota i 1/3 olíjovih pogáč. Eden kg té mēšanice je zadôsta tomi, ka krava 3 l. več mlêka dá. Na obrok mečejo pôleg soli ešce klájno vápno.

Tákše i drûge hasnovite novosti sem si zapopádnola od vérta Dolíjia, kí mi je kak bodôčoj hlapici ešce posebno povedao, ka je čistôča napô krma i ka kama sunce ne pride; prihája tá doktor.

„No zdaj bomo pa gnoj klačili“, zakriči vért Dolíj hlapci, ki brž prižené kobilo iz štale i zráven na gnojišče. Ár vidi že zdaj vrlí vért Dolíj, ka mi je tô tüdi „nôvi divat“, začne etak razlágati:

„Nika se tak ne spláča, kak edno dobro gnojišče i pametno správlatne gnojá i gnojnice. Gnojišče z gnojnicou jamo je pravzaprav moja banka i 25 bi zaslužo tisti na svoju stran, gde se pošteno imé moje hrbitenice konča, če bi tû kaj zanemáro. Gnojišče po mogôčnosti more ležati kre sevra na malo viššem prostori, ka gnoj deževnica i drûgi naliivi ne izlúžijo. Konjski gnoj se hitro „zori“, krávji bole počasi, nájdzuže pa svinjski. Nájbôgšie je vse tri vrste gnojá mešati i sklačiti, tô je goniti živino po njem, ka se zrák ižtsine i bole drži vlago. Zdaj pa začnejo tam deluvati bakterije (amonizácijske, nitrifikácijske i včasi tüdi denitrifikácijske, či je gnoj v vôdi), šteri je do 20.000 milijónov v 1,

Vu ženski so vreli čemérje,
skoron bi vő vdrli, ali starec njé je
nadaljávao :

— Jas niti tákšega psa nebi trpo
pri hiži, kak si tí ženska. Ár je pri
hiži tüdi li tákša stvár kaj vrédna,
štera je verna.

I kak so se rômarje k-stûdenci
pridružili, njim je starec pravo :

— Povête mi, drági moji, jeli je
nê mila mati ona svéta mati cérkev
nam vsákomi, vu šteroj smo se na-
rôdili ? Jeli nam je nê dužnost njé
se držati, k-njé verni bidti i njô
tak lúbiti, kak svojo mater, štera
nas je porodila ? I što nenasleduje,
što zatají svojo mater, odtúhi se
od njé ino inam odklantiva, jeli je
tak nê bojdikaj ničestnják, kak on,
kí rokô zdigne prôti svojoj miloј
materi i njô odúri !

Rômarje so mûčali. Juliške obráz
je pečéca žarja oblejala, pesnice je
stiskávala.

Ali starec je miroven ostao, zdâ
je že tákši grátao, dabi sodec bio, kí
sôdi i kak bič je bičuvao njega glás.

— Jeli máš návado bantüvati, či
moja, tvojo drágo mater ? — Juliška
je od čemerôv i sramote že škrípala :

— Kak me smîte tákše pítati ? !

Starec njé je odgôvoro :

— Kakda smem ? — Či tí tak
odúriš, zavržeš, osramotíš, odáš, za-
taiš svojo dühovno mater, lüteran-
sko sv. mater cérkev, ka na buče
hodiš, k-túhoj materi cérkvi : teda si
tak húda, bojdikaj dúša, od štere
nika dobroga nemoremo čakati.

Z-Juliške ôči so se skuzé záčale
valiti, z-odlúrnostjôv je glédala starca
ovčára, ali on je miroven ostano,
teda se je ta nesréčna ženska za
obrambo k-rômarom obrnôla :

— Čújete, lüdjé ! . . .

Ali nišče se je nê geno, ár je
starec pravico meo, štera je vse
obsela.

Za vse izolacije proti
vodî, vlagi in za hitro
vezavo cementa

B E T O N I T

Za vlago nepropustni
notranji in zunanji omet

I z o l a t o r

B E T O N I T,

kem. Izd. Maribor

(Zahlevajte navodila.)

Zaloga MURSKA SOBOTA,
Aleksandrova c. 19. (pri Fafliku)

Starec je nadaljávao :

— Tí bi svojo dühovno mater
mogla nasledüvati, njé zapôvedi
verno zdržati, njé verna či ostáti. I
prôttomí ka činíš, ka si včiníš ! —
Tí si nê lüteranka, tó tí jas povém.
Tí lažeš, gda tó práviš, ka si lüte-
ranka ?

Ženska je z-skuznatimi očami,
čemerno vsekla na starca :

— Dobro je, tak sem nê lüte-
ranka, katoličanka bodem !

Ovcár je gori zdigno roké i pravo
njoj je :

— Tô tüdi nemreš bidti. — Nem-
reš bidti !

— Zakâ nê?! — ga je ostro pí-
tala i okôli si je zglédnola po pri-
játelkinjaj.

— Záto nê, — njé je pravo te
stári ovčár z-jáko ômurnim obrá-
zom, — záto, ár tákšo bojdikaj
dúšo, štera si tak prebéra med ve-
rami, kak štoj drûgi med srakicami,
nišče neyzeme k-sebi z-dobre vôle !
Ár Judáš indri tüdi Judáš ostáne !

Ra vse je Mariška vídla pri nemškom kmeti ?

Sprotoljetje je bilô. Sunce je prijedno si jalo i začnolo búditi božo narávo. Tüdi naši Gorički bregovje so po běloj zimskoj oděvki dóbili žaréci zdrav obráz. Po dûgom počinku se pá vse gíbalo, vrelo i šamrelo. Tô se posébno opazilo pri lñidství, ár se je vsáki za bodóči zaslúžek skrbo.

„Je že tak, ali ka naj naprávimo ? Tak smo, kak Eskimovec na Grönlandi ! Gđa ji je dosta, te malo tjulenov (fók, ríb) májo. Tüdi nás je dosta, pa malo grûnta. Mariška, tí boš li mogla idti v Deutschland s trebühom za krúhom !“ Tak nikak je začno gúčati naš Števan eden večér pri svojem familijskom krôžki. „Dobro je ! Či si nači nikak nemremo zmočti, te mo pa šla,“ je odgovorila Mariška, ki je bila črstva deklina bistre pámeli.

Mariški se je po vnôgi potáj od Ponciusa do Pilátusa ednôk vêndar posrečilo, ka je dobila pôtni líst i vsefelé pravice, ka so rázni gospôdje i gospôdecke od njé žezeleli. Prišla je v transport i v pári dnévaj je že bila v Sleswig-Holsteini pri ednom kmeti, kí je meo okôli 30 plûgov grûnta.

Njéni prvi stopáji so vsegavéč bili bojazliví i je moglo minôti dobrí dnévor, ka se je vdomáčila i ka je znala kúčti nikak po nemškom. Né je mogla svojim očam vervati, ka kakši réd je tam v štali, v škednji, v kleći, na dvorišči i rázni hrambaj ! Vért Dolfi jo je gnao v štalo, ki je bila znôtra 3 m visika i je za vsako govedo 25 m³ prostora. Kanálisse májo 10 cm padca. Površina vše oken znáša 1/5 poda. Jasli so šürke 60 cm i so popolnoma naklaj. Lestvic sploj nega v krávoj štali, ka si naj krava ne spüklá hr-

bet. Štala se lêtno dvakrat běli. Mesto, gde bi se krava „razbila“, se pári dni pred tistim pod posiple z vapnenim prâhom. Napája se v zimi i po leti vôni, ka naj srčne mišice i s tem krvní obtok močnejší gráta, štero močno vpliva na mléčnost. Steonim kravam dávajo na obrok pôleg repe 1/3 otrôbov, 1/3 kukurčnoga šrota i 1/3 olíjovih pogáč. Eden kg té mēšanice je zadosta tomu, ka krava 3 l. več mléka dá. Na obrok mečejo pôleg soli ešče klájno vápno.

Tákše i drûge hasnovite novosti sem si zapopádnola od vérta Dolfija, kí mi je kak bodóčoj hlápici ešče posebno povedao, ka je čistôča napô krma i ka kama sunce ne pride; prihája tá doktor.

„No zdaj bomo pa gnoj klačili“, zakriči vért Dolfi hlápci, kí brž prižené kobillo iz štale i zráven na gnojišče. Ár vídi že zdaj vrlí vért Dolfi, ka mi je tô tüdi „nôvi divat“, začne etak razlagati :

„Nika se tak ne spláča, kak edno dobro gnojišče i pametno správlanje gnojá i gnojnice. Gnojišče z gnojnično jamo je pravzaprav moja banka i 25 bi zaslúžo tisti na svoju stran, gde se poštreno imé moje hrbitenice konča, če bi tü kaj zanemáro. Gnojišče po mogôčnosti more ležati kre sevra na malo viššem prostori, ka gnoj deževnica i drûgi naliví ne izlúžijo. Konjski gnoj se hitro „zori“, krávji bole počasi, nájduže pa svinjski. Nájbôgše je vse tri vrste gnojá mešati i sklačiti, tô je goniti živino po njem, ka se zrak iztisne i bole drži vlago. Zdaj pa začnejo tam delüvati bakterije (amoniáziciske, nitrifikácijske i v  asi tüdi denitritifikácijske, či je gnoj v v  di), šteri je do 20.000 milijónov v 1

gr. gnoja. Njihov produkt je amonijak i nitrogen, šteri se rad skadi v zrák, či je gnoj nê skláčeni ali po páverskom povédanu: gnoj „dúšo“ zgubi! Gnoj se „zori“ 2 mëseca; či triški gnoj podorjemo, se tudi v njem razvijejo škodljive nitritifikacijske bakterije i s tem je vrëdenost gnojá za 50% zmenšana. Dobro obravnávaní gnoj vsebuje C, 55% nitrogéna ali dušika, C, 22% fosfora i C, 55% kalija. Či v 100 q gnoji vsebujõci 55 kg dušika, 22 kg. fosfora i 55 kg. kalija bi preračunali na trgovski umetni gnoj, bi mogli kúpiti na Vaše pêneze 360 kg apnenoga dušika á q 225 Din, 140 kg superfosfata á q 110 Din i 140 kg 40% kálijove soli á q 180 Din, ka bì sküpno zneslo 912 Din. Po tom računi je 1 q dobroga gnoja 9 Din 12 p. vrëdno. Vsegaveč tåksi gnoj, šteroga dober veter z lebernicami vrëd zdigávle, je nê vrëden po tom računi komaj desetino!“

Gda njoj je vért Dolfi tò vse natenci razložo, jo je zvala vertinja dobit. „No, tò bom pa že razmila“, si je mislila Mariška. Nájprvle si je mogla nojéte očistiti, roké požájati i rôbec pošteno na glávi zvezati. Dobila je tudi čisti fôrtoj. Krávje vümen je mogla z lenovov brisačov vse dojzbrisati; či bi pa vümen grdo bilô, bi mogla prvlé zaprati i

potom na súho zbrisati. Zdaj njoj pa začne vertinja Herta etak tolmačti: Z dojenjom nájbôgšo kravo lêko zaprávíš, ka gráta slaba dojnice! Znati moreš, ka krava v vümeni nájveč samo 2—3 l. mleka má; mi pa nadojimo 6—7 krát več. Vsa ostala količina mléka se med dojenjom napráví iz krávje krvi. Vümen je raztálana nájmre na 4 popunoma locene prečnjeke; vsaki prečnjeke má dosta-dosta žlezasti mehérčkov, v štere so napelane krvne žilice, té žilice pa po velki žilaj vodijo do srčnih mišic. Či močneje bije srdeč, več krvi prítiska do mehérčkov v vümen i več je mleka. Záto je posebno vážno za steone krave gibanje. Mleko, štero v samom začetki nadojiš, ma malo mašcobe, zádne kaplice so pa skoro čista mašcoba. Záto pa moremo popunoma ščista podojeti!“

Ár je pa bila naša Mariška pametno goričko mlešé, si je vse tò dobro zapômnila. Dosta si je premišľávala, ka kak je vse nači domá: držimo se za pametne, čedne i kulturne; či poslánec príde med naše kôdiške kuče, te drûge pritožbe nemamo, kak zavolo šmarnice.

Tù pa tam ešce i zdaj verjejo, ka lehko „včinij“, vodô „napráví“, gliste „brije“ i pri Marijinoj Snežni baba „zvráči!“

— n.

Rôparje.

Rôparje z groznov močjov delajo, ali nemrejo gori vtrgnuti kase, štera krepko stojí i se nepodá rôparov sili. Ali po velikom pritiskávanji pomali dönon k-cíli prídejo, zápor se vلومi i dveri se odpréjo i rôparje tam stojijo celô pobiti, čákani kinčov nega v njé, sploh je prázna!

Rôparov voj se po glávi malo poškráble i čemerno erče:

— Grumska stréla vdari v tébe! Nasádili smo se, prekesno smo prišli! Dáčni urad nás je prehito!

Židova večerášna molitev vu cérkvi.

Te siromaški Pinkeles Dávid je etak molo vu cérkvi :

— Poslúhni me, Gospodne ! ...
Familia mi gladíjue, žena mi je betežna. Vu velikom siromašti smo. Neprosim te več, samo jezero dinárov. Da mo meo krúh kúpiti, vrástvo i árendo plácati.

Z-srdca shajajōčo molitev je nē poslúhno Jehova.

Rávno v tom hípi je te bogat milioner Goldštein Tôbiáš tūdi molo :

— Gospodne, Bože poslúhni me.. Stô jezero dinárov sem te proso i dao si mi stôpadeset jezero, zdâ te pá prosim dvé stô jezero.

I te bogat Goldštein je zdâ dvôjo pôt tristopadeset jezero dinárov meo

srečo v-žeb djati. Židovski gmajnarje so se čüdúvali nadtem govoréci :

— Kak da je tô mogôče ? ... Te siromaški Pinkeles si nema záloža krúha v-zôbe djati, nedobí jezero dinárčecov, te bogat Goldštein pa več, kak prosi, štero njim rabi etak razloži !

— Siromák Pinkeles záto ešce dostakrát príde v-cérkev ali dobí, ali nê — ali či Jehova toga bogatoga Goldšteina ne obdaruje, on več nigdár nepríde v-Božo hižo.

— Više tak je ! Siromáki vsigdár trbê pêneze, ali nedobí jí i tûdi nema zmožnosti, bogátcu so pa zmožni i či ščéjo, vsigdár dobijo pêneze.

NAZNANILO.

Naznánjam cenjenomi občinstvi, da sem povečao svojo

krojaško delavnico
za žensko i moško konfekcijo

Delavnico sem si preuredo po svojoj mogôčnosti, da de odgovárala nê samo modernim izdelkam, nego tûdi nisikim cénam. — Po svojoj dugoletnej praksi sem vpelao dobro znáno

damsko konfekcijo.

V zálogi mam veliko izbiro gotovi dámski i dekliški kaputov po nájnovêšoj izbéri. Na želo naprávim tûdi po meri i po izbráni si modelaj.

Cenjenomi občinstvi se priporoča :

KUKEL KAROL, krojač
Murska Sobota - Cerkvena ul. 3.
(Nasproti sodišča.)

Bodôčnost cérkvi.

Bogme, mi sami od sébe ne bi mogli cérkev goridržati. Tüdi naši predêdje so jo nej z svoje môči i tüdi naši nasledniki jo ne bi mogli goridržati. Samo tisti jo je obdržo do sêgamao, tisti jo nosi vezdaj i jo bode obdržo i poetomtoga, šteri je tak pravo: „Ovo, jas sem z vami vsáki dén do konca svêta.“ Kak je napísano: „Jezuš Kristuš je včeraj i dnes i naveke isti.“ (Žid. 13, 8.) Tô se pa samo od njega lehko práví i od nikoga drûgoga na tom svêti.

Ár gde smo bilí mi pred jezero lèti? I cérkev se je dönon obdržala i brez nás. Očivesno je, ka jo je samo tisti lehko obdržo, o kom právi rěc: včeraj i dnes i naveke je isti!

Cérkev torej ne držimo mi gori. Ár mi sami se ne moremo protiviti šatani, blodéčim i húdim dûhom. Či bi od nás bilô odvisno, bi cérkev že dâvno vesnola i mi z njôv vréd; samo da nebi stao tam nikák drûgi, ki obdrži i cérkev i nás.

Tüdi zato ne moremo mi nika včiniti, naj se cérkev tüdi té obdrží, gda nás več nede. Tisti bode že skrbo za njo, od koga rēc právi,

da je „naveke isti“ i da je on te „pridoči“. Kak o tom sv. písmo i predvsem žoltári svedočijo, so tak kebzüvali že tüdi naši predêdje i naši naslednici morejo tüdi tô spoznati. Té pa bomo s celov cérkvi-jo navküp spêvali: „Da Gospôd nebi z nami bio, gda so se lüdjé na nás postavili“ i podêli nam pomôc proti pogübeli, ár je marna pomôc lüdi! (124. i 60. Žolt.)

Kristuš, naš edini Gospôd i pa stér, ki nás je odkûpo s svojov drágov krvjov, naj obdrži svojo málo čredo, pri svojoj svetoj rêci, da se bode povekšávala v milošči, spoznanji i vu njega polozenoj veri. Naj nás tüdi trôšta i krepi, da stanovitno obstoјimo srédi šatanovoga i vsê sküšnjav svêta. Naj poslühne naše molitvi, s šterimi hrepenéče pričakujemo blagoslovleni dén njegovoga dičnoga priestja, naj de že ednôk konec meštrúvanja njegovoga stároga protivnika i naj se zablešči dén slobôde na bože otroke, šteroga z vüpanjom pričakujemo.

Na tô naj právi vsáka istinska dûša, štera čaka skázanje našega Gospodna: Amen, amen.

D. Luther Márton.

Očé tanáč.

Ednoga oštarjáša máli sin prosi očo, naj njemi pomore goridáne račúne vôzračúnati, da je nadruži dén vučiteli pokáže.

Na drûgi dén naprê stôpi i oči na oči meče:

— Ájta, včeraj ste mi pomágali račúne naréediti, ali vši so nê dobro bili zračúnani. Pri vsakšem ste dvakrat telko prinesli vô, kak bi slobodno bilô.

— Vrédi je, moj sin, — odgovorí oča. Poetomtoga račúnaj ti sam li po svojem methoduši. Ali tô ti že naprê lehko povém, ka z-tém sistemom vu vezdášnijem vrêmeni nedoségneš dosta.

SREZ LJUTOMER.

Ljutomer živinsko senje: 14. jan., 8. apr., 10. jun., 8. jul., 12. augusta, 12. nov.; kramarsko i živinsko senje: 11. febr., 11. márca, 13. mája (tudi konjsko), 16. sept. 17. dec.; samo konjsko i živ. senje 14. okt.

Cven 7. septembra

Gornja Radgona 3. februára, 25. mája, 10. augusta i 15. novembra.

Sv. Križ pond. po tihoj nedeli, 3. mája, 26. julija, 6. novembra.

Mála Nedelja četrtek pred nedelov Sv. Trojstva, 21. oktobra.

Verzej 6. mája, 29. septembra, 30. novembra.

Sv. Duh 24. augusta, 13. decembra.

Negova 8. septembra.

Sv. Peter 17. januára (29. junija), 30. junija, 21 septembra.

MESTO I SREZ PTUJ.

Ptuj živinsko senje: za konje i rogáto živino vsáki prvi i tréti tork v mejseei, za drúge vsáko srejdo: tržni dén je vsáki pétek; letno krámarsko senje se vrši: 23. aprila, 5. augusta, 25. novembra.

Sv. Andraž v Slov. Gor. 13. jnnija, 30. novembra.

Ptujska Gora 18. márca, veliki tork, v soboto pred križ. nedelov ali pa v soboto po Vüzmi, 2. julija, 14. augusta.

Sv. Lovrenc na Dr. polji 12. márca, 27. jun., 10. aug. i 29. sept.

Sv. Lovrenc v Slov. gor. v srejdo pred vnébohodom, 23. julija i v soboto pred rožnovenskov nedelov.

Sv. Bolfenk 30. junija, 2. septembra.

Sv. Vrban 25. mája, 25. julija.

Breg pri Ptui drúgi pond. v máji, 6. junija, drúgi pond. v juliji, 26. augusta, drúgi pond. v septembri.

Ormož Cvetni pétek, pond. po Jakobovom (25. jul.), na Martinovo (11. nov.), vsáki prvi pond. v meseci jan., febr., márca, mája, junija, jul., sept., okt., dec. Či spádne na ednoga od tej pondelkov svétek, se vrši senje na drúgi pondelok. Svinjsko senje vsáki tork v tedni.

Sv. Tomaž 21. jun., 29. aug., 28. okt., 3. decembra.

MEDJIMURJE.

Čakovec Cvetni pondelok, 29. jun., 13. aug., 3. okt., 25. nov.

Draškovec sredo po Jürjavom, 7. i 16. aug., 11. nov.

Kotoriba 9. márca, 27. junija, 30. septembra i 30. novembra.

Nedeljišče 15. junija i pondelok po augusta nedeli.

Prelog Risálski tork i pondelok po Jakobovom.

Razkriž 19. mája, 24. junija, 10. augusta, sredo po Beloj nedeli.

Mursko Središče 1. mája, 20. aug. i 26. okt.

Štrigova 19. márca, 22. julija, 30. sept. i 4. dec.

Sv. Helena pri Čakovci 18. augusta i 22. septembra.

Sv. Rok pri Čakovci na Rokovo i Mihalovo.

NAZNANILO !

Cenjenemu občinstvu naznanjam, da sem prevzel
manufaktурно трговину

prejšnje tvrdke BRATA ŠIFTAR in HAHN. Na zalogi bom
imel v veliki izbiri kakor doslej tudi naprej najnovejše modno
blago ter vsakovrstno kratko blago po najnižjih cenah.

Tvorniška zaloga perila!

Prepričajte se in oglejte si zalogo, postregel bom vsakogar
zadovoljivo.

Priporoča se

ŠIFTAR KAROL, MURSKA SOBOTA.

MESTO I SREZ MARIBOR, levi dravski breg

Maribor vsaki drugi i 4 tork v mejsci senje za živino : či je v tork svétek, se vrši živinsko senje dén prvle. Vsáki pétek svinjsko senje; či je v pétek svétek, se vrši svinjsko senje dén prvle. Vsáko sredo i soboto tržni dén.

Sv. Lenart v Slov. goricah 20. jan., pondelok po beloj nedeli, 19. mája, 24. junija, 2. augusta, 4. oktobra i 6. novembra.

Marija Snežna na Veliki kram. 20. mája, živ. i kram. 6. aug.

Sv. Trojica v Slov. goricah 10. marca, po Sv. Trojstvi, 28. augusta, pondelok po trétoj kvaternoj nedeli.

SREZ MARIBOR, desni dravski breg.

Fram 21. julija, 21. septembra.

Poljane pond. po kvat. nedeli v posti, pond. po Cvetnoj nedeli, pond. 13. mája, soboto 22. junija, 10. julija, 29. augusta, 12. okt. i 15. nov.

Slov. Bistrica 24. febr., Veliki pétek, 4. mája, 4. junija, 25. julija, 14. septembra, 28. okt. i 21. nov.

Spodnja Poljskava 2. febr., 10. marca, 30. junija, pondelok po 3. aug. i 9. septembra.

Studenci pri Poljčanah 25. januára, šrtti pond. po Vüzmi i 13. dec.

VELIKI SVETOVNI USPEH

PLANINKA ČAJ

„Planinka“-čaja trbej svesti na njegovo zdravilo delovanje pri:

obolenji želodca,
bolegenji jeter i žuča,
obolenji i tromosti čревa ali hemoroida,
pretilosti i bubrežni bolečinaj,
reumatizmi, gihti i išlaši,
glavoboli i migreni,
ženskih bolečinaj ali tegobaj za časa menstruacije (mesečnoj periodi),
tegobi v letnih menjavosti,
zasukanji žil (arterioskleroze) i
kožni betegaj.

Da bi se doségnolo rέdno delovanje prebave, potom da bi se izločili i odstranili gifii (čemér) iz tela, priporoča se i za zdrave ljudi, da vzeemejo po edno kuro od 6—12 tjédnov z „Planinka“-čájom. Bolše i odpornejše zdrávje, friški izgled, mouč i vola za življenje, doségne se s pomočjou „Planinka“ kure. — Prosíte v apotekaj samo

„Planinka“-čaj Mr. Bahovec, šteri se ne odáva odprejto, nego samo v zaprejti i plombirani paketaj po Din 20 — i Din 12 —, z nadpisom razpošilávca:

**LERARNA Mr. LEON BAHOVEC
LJUBLJANA.**

(Reg. br. 529|36)

ŠIFTAR LUDVÍK

TVORNICA PERILA

MURSKA SOBOTA

OBČINSKA HRANILNICA MURSKA SOBOTA

TELEFON ŠT. 34.

ČEK RAČ. ŠT. 14.891.

EDINI POPILARNO VARNI ZAVOD V PREKMURJI

Za hranične vloge in sploh za vsa obveznosti Občinske hraničnice jamči velika občina Murska Sobota z vsem svojim premoženjem in z vso svojov davčnov močjov, zato se tudi arvinski penezi in občinske fonde samo tū morejo vložiti. Sprejme vloge na hranične knjižice in v tekočem računu ter jih obrestuje najugodnejše. Daja posojila proti vknjižbi in na poroštvo (na grün in na karto bijanko z kežešmi).

DOVOLJUJE VSAKOVRSTNE KREDITA

(lombardne, menično-eskomptne, kontokorentne) na primerne garancije. Opravlja tudi vse druge v denarno stroko spadajoče transakcije najkulantnejše.

Prosite včasi veliki ilustrirani cenik

z več kak jezero slik, šte-roga dobite kšenki tak tudi vzorce celokupnoga manufakturnoga blaga!

VELIKA IZBÉRA!
NISIKE CENE!

Ka se ne vidi, se lejko premini ali pa se pejnezi povrnéjo!

NÁJVÉKŠA DOMÁČA TRGOVSKA HIŠA V JUGOSLÁVII!

Ascher B. in Sin
Murska Sobota Glavni trg

GRÜNTANA LETA 1855
TELEGRAF: ASCHER
TELEFON ŠTEVILKA 15

Kolonska špecerijska i vsefelé mele, zrnja velika trgovina.

HERCEG - BOSNE“

orsačkoga sekulacijskoga društva krajinsko zavüpnštvo.

ZDRAVJE JE NEJ VSE —

ALI BREZI ZDRAVJA OSTALO NEJ JE NIKAJ !

Desetine jezér familije, pradedeki, dedeki, očevje i deca naročali so z **zákonom zavarvani**

„PRÁVI manastirski BALZAM“

iz 100-letne APOTEKE GEBAUER — BAČ

že več stoletja kak pravo pomoč v nevoli i hválili i cenili so ga kak domáce sredstvo najplemenitejše vrste!

Tüdi Vi máte zagvüšno za njega interes!

Znotra deluje mouč tega právoga manastirskega balzama posebno dobro na žalodec. **Teškoče z žalodcom, kisilo podrigávanje, prehlád žalodka, stiskávanie i bolestíne okoli žalodka i jeter** kak i vse smetnje v zvezi z **nezadostnim delovánjom žalodka**, oblažujejo se ali pa popunoma včinejo. Právi manastirski balzam prežené vôtre iz tejla, odpré **slezen, jétra i čreva**, olajšáva i povolno pomáha na **stolici**. Zvün toga je na velki hasek za **hemoroidie** (zlato žilo, šuljeve) i **proti glištem**.

Omiljeno je tüdi **čiščenje krvi** z tem právim manastirskim balzamom. **Boléče zobé i zubo meso** trbe z njim namazati. — Za zdravlenje **ran**, nadale za mazanje **beležne dojke** pri materi-dojilki je posebno prilúbleni té práv manastirski balzam i se ga jako priporoča.

Čuvajte se od zamenjáve i prenarejenja !

Právi samo z zaščitnim znákom manastira, edino iz

Apoteke GEBAUER - Bač (DUNAVSKA BANOVINA)

kama se morejo poslati vsa naročila.

PO PREJETJI NAROČILI POŠLEMOTAKI 6 glažov za 60 Din brez plačila poštinih stroškov.
12 glažov za 108 Din brez plačila poštinih stroškov

Klepárstvo

Nájfalejše i najbole trpeče je

BRATA JUG

V MURSKI SOBOTI Aleksandrova cesta (v Nemešovoj hiši)

Zagotavlja vsakovrstno gradbeno špenglarsko delo, kak žlibe na hižo, pokrivanje törme i pokrivanje z palami. Izdeláva strelovode (villámhárit). **Popravila** vsakovrstno posôdo hitro i dobro.

POZOR !

AUTOTAKSA

BRATA JUG

vozi vsak čas i vsako smer.

CENE ZELO NISKE !

Prosite

včasi veliki

ilustrirani cenik

z već kak jezero slik, šte-roga dobite kšenki tak tüdi vzorce celoküpno manufakturnoga blága!

VELIKA IZBÉRA!

NISIKE CENE!

Ka se ne vidi, se lejko pre-mini ali pa se pejnezi povrnéjo!

**NÁJVÉKŠA DOMÁČA
TRGOVSKA HIŠA V
JUGOSLÁVIJU!**

ŽELEZNINO

Šlosarski
šparheti iz
last. delav-
nice. Pos-
telni vložki
stolci.

Velika
izbira !

Niske cene!

radio-aparte, šivalne stroje, bicikle itd.
dobite najfalejše pri

NEMEC JANEZ M. SOBOTA

Poleg evang. cerkvi.

V domovini ročni harmonik,

v nemškom Klingenthali, že prek 45 lejt stoji velika svetska fabrika mužikálni inštrumentov Meinel i Herold, šterá má prinas odávao filijálko. Njene harmonike od navádne i bogše sorte do najbogši zgotovljeni kromatični umetniški inštrumentov, vživajo prednost po celom svejti i cene so jake niske, ár pri njej se kúpi **naravnoč z fabrike** ali z fabričnoga skladischa.

Dve velevážni novosti v grádbi harmonik. 1. Vse naše harmonike z čel čnimi pérama so opremlene z novimi glási, šteri so **brúšeni po dužini** (Dozdaj so se brusili poprek). To je novi z patentom zavarvaní načn izdelávauja glásov. Tej glási se nemrejo potreti so jako zvočni i zvünredno lečko odgovárajajo i po strok-vnoj obsođbi so tej štríkrát bole zdržliví od návadni čelični glásov. — Vse naše štiri- i pét- vrste krom. harmonike so opremlene z novov melodiskov **jeklenov klavijaturov** (notrášnjost prijemalke, šterá je naš lastní patent). Velka prednost jeklene klavijature obстоji v tom, ka je pritisk tipk v vsei vrstaj ednáki i zvünredno lehek. Pri drugi harmonikaj z lesenov klavijaturov je pritisk tipk v prvoj vrsti lehek i v nadalnih vrstaj vsigdár bole žmeten, ka jako ovira pri igranju. — Velko preberanje najdete v velkom ceniki, vu šterom so vsa najinteresantnejša nova dela na poli izdelanja moderni ročni harmonik. Cenik vam brezplačno poše firma

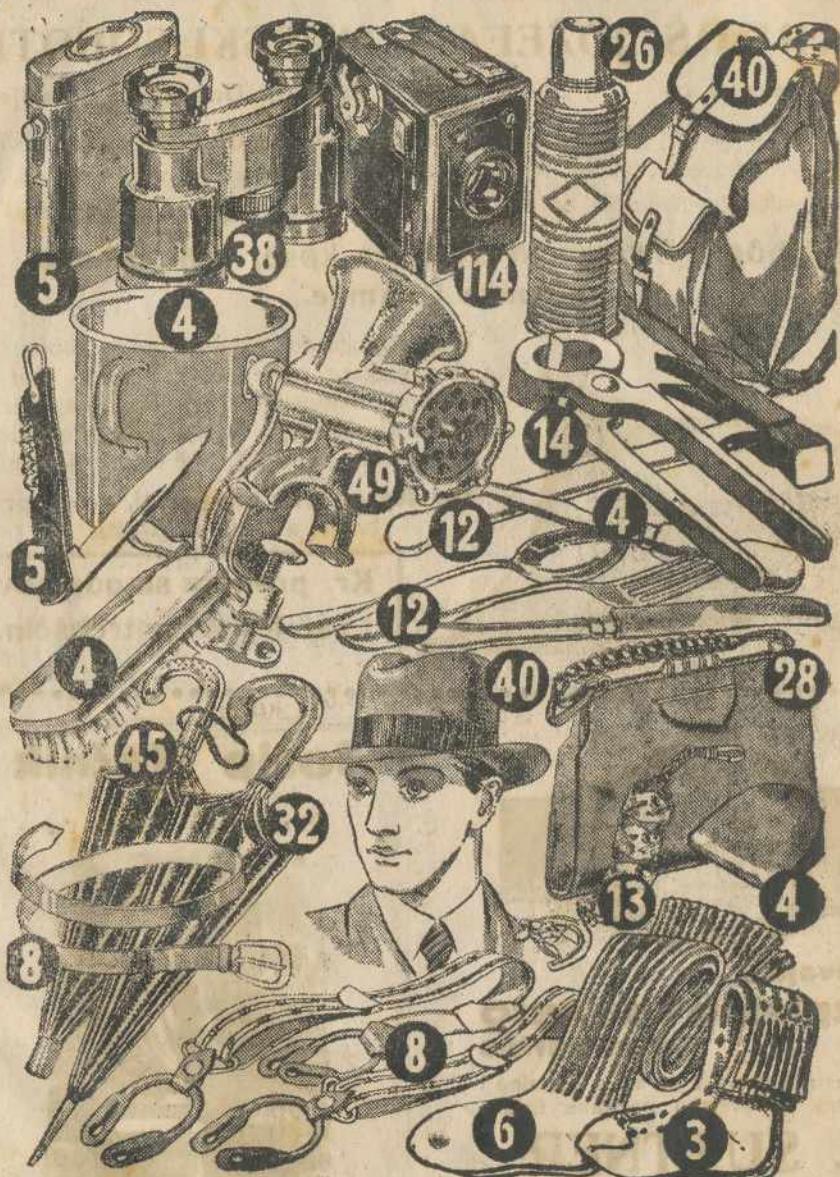
MEINEL & HEROLD, skl. tvornice glasbenih inštrumentov Maribor št. 242.

Janez Cvetič, M. Sobota

TVORNICA PERILA

Prodaja samo na veliko!

Proste včasi velki ilustrirani
cénik šteroga dobíte k-šenki!
Ogromno preberanje! Niske cene!
Nájvékša domáca trgovska hiša
v Jugoslaviji

Sternecki

CELJE BR 312.

NÁJSTAREJŠA I NÁJFALEJŠA TRGOVINA JE
KARDOŠ JOŽEFA v MURSKI SOBOTI

Aleksandrova c.

Prék od Dobrajove oštarije.

Dobí se vu velikoj meri na prebéranje vsefelé železno blágo po nájfaléšoj ceni, kakti : traverze, beton in palično železo, stavbeno in pohištveno okávanje, vsakšeče nájfinéše orodje (škér) za obrtnike, žage, pile, sekire itd.

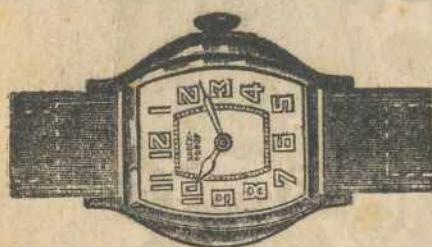
Nájbôgše Turske in Švèdske kosè, srpe, kosne klepáče i kamne.

Vse gospodársko, orodje, plúge, reporeznice, sečkare, preše i vsefelé kotle, peći i šparhete, nájfinejše fárbe, lake, firnajs, terpentin, mašinski oli i mást, koks za kováče, glažojne za okna itd. Vse po niskoj cejni.

Što šcē pêneze prišparati, more pri tv. K a r d o š kúpiti.

Kr. prodája smodnikov i vsé lovski potrêbščin.

**Zahtevajte
brezpláčno i prousto
od poštarine**

veliki ilustrirani cenik za vöré, zlátmno i srebrnino od svetsko poznáne firme

H. SUTTNER
LJUBLJANA br. 39.

Lastivna fabrika vör v Švájci.

Čudili te se nisikim cenam! Žepne vöré že od Din **38** dale; vekerce že od Din **44** dale i vöré za na rokou začenši od Din **98**—

Z pismenov garancijov!

Josip Močnik
kamnoseški mojster
Murska Sobota

THIERRY-ov BALZAM

se núca pri slaboj prebávi, podrigávanji, žgaravici, napinjanji bolečinaj v črevi i prelēvanji.

JEDINO PRAVI BALZAM
IZ LJEKARNE KANGJELU ČUVARA
THIERRY, PREGRADA.
(JUGOSLAVIJA).

Samo právi z tém
zaštitnim znákom!

Nadale pri slabosti, vooobtrudjenosti, nezavésti, proti
zoboboli, za gargarizéranje, pri bolezni lamp i guta,
i končno za bláženje bolečin i trganja.

Oglas po uver. min. nar. zdr. i soc. politike S. br. 12947 od 7. IV. 1934

THIERRY-ova CENTIFOLIJSKA MAST (mást za rane)

polehšáva bolečine, vopotégne z rane nesnájgo, pomága pri vráčenji rane, polehšáva lokálna obetegúvanja i se priporoča pri različni ranaj, ár je razkužujúče sredstvo že prék polstotine let poznáno tū i zvünski orságaj.

THIERRY-jevi VRAČILNI PROIZVODI

se dobijo v apotekaj, a gde jih ne dobite z gori pomenitimi znáki, je prištelajte narávnost od :

Apoteka „ANGELA ČUVARA“

ADOLF-a pl. THIERRY-ja naslednik

PREGRADA br. 61. (via Zagreb) Savska banovina

Cena Thierry-Balzama skupno z pakivanjom i poštínov: 6 glážkov 60 Din, 1 špeciálen glaž 55 Din.

Cena Thierry-ove Centifolijske másti skupno z pakivanjom i poštínov: 2 piksiša 28 Din, 4 piksiši 48 Din i 6 piksišov 66 Din.

Pri vékši naročilaj znáten popüst.

Pošle se po povzéti ali či se pejnezi naprej notri pošlejo!

Velki cénik, návučno knižico i kalendari leta 1939 pošlem na želenje brezpláčno!

Oglas po uver. min. zdr. i soc. pol. S. br. 12948 od 7. VI. 1934.

Z máloga . . .

Z máli ciglov se zidajo velike palače. Z máloga semena bode veliko drévo. Z máli káplic narasté povôden. Máli posvêt napuni hišo z svekloščov. Edna mála rēc lehko naprávi krváve nesreče. Z mále rēci je že velka bojna nastáola, štera jezere i jezere vmorila. — Zato drži tvoj jezik od tákše reči i nepovéj jo vō. — Ali edna mála lübezniva rēc zná bláženstvo stvoriti, cvesti i sád prinesti, zná človeka do nebés pripelati. — „Vse velko se z málim začne, zato nepozábi človek nigdár tó!“

Silvánus.

SENJE (SEJMI).

PREKMURJE.

Beltinci (živinsko i kramarsko) 20. január, 24. na presfopno leto pa 25. februára, 25. aprila, 27. junija, 15. julija i 5. novembra.

Bogojina (živ. i kram.) 15. februára, 20. márca, 19. mája, 20. julija, 4. septembra i 16. novembra.

Črensovci (živ. i kram.) 14. márca, v pondélek po 3. máji, v pondelk po 14. septembri i 20. oktobra.

Dobrovnik (samo živinsko) 6. aprila, (živ. i kram.) pondelk po Telovom, 25. julija, 2. oktobra.

Dolnja Lendava (konjsko, živ. i kram.) 25. januára, 16. februára, 27. márca, 17. aprila, 16. junija, 28. julija, 28. augusta, 28. septembra, 28. oktobra, 18. decembra, pa vsáki tork svinjsko senje. Če pride na tork velko senje, teda je svinjsko senje na drugi den.

Dokležovje (konjsko, živ. i drovno) 18. junija i 21. augusta.

Dolenci (drovno) na Tejlovo i 6. decembra.

Grad (Gornja Lendava) 28. márca, 21. junija, 15. augusta, 29. septembra i 30. novembra.

Križevci (živ. i kram.) 16. aprila, 4. junija, 27. oktobra, pa vsako prvo soboto v meseci svinjsko senje. Či spádne na to soboto svétek, je svinjsko senje prvejšo soboto.

Kuzma (kramarsko) na Križni četrtek.

Krog (kram.) 4. mája.

Martjanci (živ. i kram.) 23. mája, 6. augusta i 27. oktobra.

Murska Sobota prvi pondelk januára živinsko senje, prvi pondelk februára živinsko i kramarsko, prvi pondelk márca živinsko i kramarsko, prvi pondelk aprila živinsko, prvi pondelk mája živinsko i kramarsko, prvi pondelk junija živinsko, prvi pondelk julija živinsko i kramarsko, 24. augusta živinsko i kramarsko, prvi pondelk septembra živinsko, 15. oktobra živinsko i kramarsko, prvi pondelk novembra živinsko, 6. decembra živinsko i kramarsko. Če spádne na prvi pondelk svétek, se vrší senje na drugi den.

Petrovci (kram.) na sv. Trojstva nedelo, 4. julija, 8. septembra i 28. okt.

Puževci (kram.) 13. julija.

Puconci (živ. i kram.) 28. mája, 10. julija, 10. sept. i 10. novembra.

Prosenjakovci (živ. i kram.) 15. márca, 16. junija, 2. sept. i 28. nov.

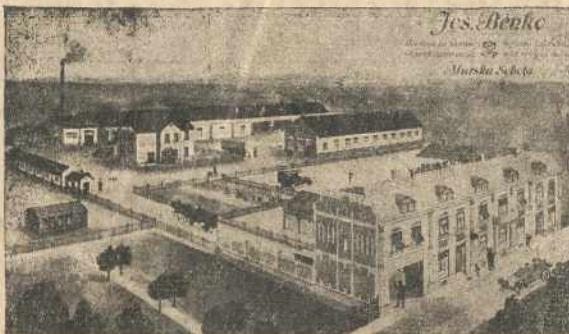
Rakičan (živ.) 26. márca, v tork pred Risáli, 2. jul., 16. aug. i 8. oktobra.

Selo (kram.) prvo nedelo po Srpoj Mariji i na Miklošovo.

Sv. Benedek (kram.) pred Pepelnicov, po postni kvatraj, po Cvetnoj nedeli, po jesenski kvatraj i pred koledi vsigdár v pondelk.

Sv. Sebešťjan (kram.) 20. jan., 2 nedela po Vüzmi, 15. jun. i 21. dec.

Turnišče (živ. i kram.) v četrtek pred Cvetnov nedelov, drugi pondelk po Vüzmi, četrtek pred Risáli, 12. junija, četrtek pred Velkov mešov, drugi den po máloj meši, 4. oktobra i vsáki četrtek svinjsko senje. Če spádne velko senje na četrtek, te je svinjsko senje eden den sledi.

Nájmodernejsa fabrika mesnati izdelkov,
hladilnica in fabrika za léd

Jos. Benko

Murska Sobota

Delajo se vsákevrste klobási, salámi (zimski in letni)
kak tüdi vsefelé prekajeno meso

EXPORT govanske živine, svinj, telet in mesa.

Dobi se mást I. vrste tüdi na málo.

Nájnižša cena in najbogša kvaliteta

Za delavce ocvérke, prekajene svinjske nogé po nisikoj ceni.

Preračunjavanje kubične

(P = premer v cm. K = klüča število.)

P K	6 28	7 38	8 50	9 64	10 78	11 95	12 113	13 133	14 154	15 177	16 201	17 227
P K	18 254	19 284	20 314	21 346	22 380	23 415	24 452	25 491	26 531	27 573	28 616	29 661
P K	30 707	31 755	32 804	33 855	34 908	35 962	36 1018	37 1075	38 1134	39 1195	40 1257	41 1320
P K	42 1385	43 1452	44 1521	45 1590	46 1662	47 1735	48 1810	49 1886	50 1964	51 2043	52 2174	53 2206
P K	54 2290	55 2376	56 2463	57 2552	58 2642	59 2734	60 2827	61 2923	62 3019	63 3117	64 3217	65 3318
P K	66 3421	67 3526	68 3632	69 3739	70 3849	71 3959	72 4072	73 4185	74 4301	75 4418	76 4537	77 4657
P K	78 4778	79 4902	80 5027	81 5153	82 5281	83 5411	84 5542	85 5675	86 5809	87 5945	88 6085	89 6221
P K	90 6362	91 6504	92 6648	93 6793	94 6940	95 7088	96 7238	97 7390	98 7543	99 7698	100 7854	101 8012

Razlage: Gornja številka v vsakem predelčki je premer (P) [poprek v sredini mejena širokosti] okrogloga lesa v centimetri. Spodnja številka je tudi odgovarajoči klüč (K). — $V = \frac{DxK}{10000}$ to se pravi dolgost (D) debela v méri se pomnoži z onim številom (klüčem), ki odgovarja premeru debelčini (klüč), ki odgovarja 47 t. — 1735 kubična vsebina je te $8 \times 1735 = 13.880$, — $12.880 : 10.000 = 1.388$ m³.